

Konsolidovaná výročná správa ŽSK za rok 2022

Výročná správa konsolidovaného celku
Žilinského samosprávneho kraja za rok 2022

Vážení obyvatelia Žilinského kraja,

rok 2022 je spojený s doznievaním pandémie koronavírusu a napadnutím Ukrajiny zo strany Ruska, čo spôsobilo nielen mohutnú vlnu utečencov, o ktorých sme sa museli postarať, ale aj prudký nárast cien energií a dvojcifernú infláciu cien potravín, tovarov a služieb. Tieto skutočnosti mali dopad na naše aktivity vo všetkých oblastiach. Museli sme pokryť zvýšené náklady na prevádzku poskytovaných služieb, ako aj riešiť nárast cien pri investičných aktivitách. Napriek týmto skutočnostiam sa nám aj v tomto roku podarilo zrealizovať alebo pripraviť a spustiť viaceré významné investičné aktivity, ktoré skvalitňujú život obyvateľov nášho kraja. Zároveň sme v tomto roku sfinalizovali a schválili strategické dokumenty, ktoré sú základom pre čerpanie eurofondov v novom programovom období 2021 – 2027.

Nárast cien energií ukázal, aké dôležité sú opatrenia na znižovanie ich spotreby pri prevádzke budov vo vlastníctve kraja. Zateplovanie budov a inštalácia alternatívnych nízkouhlíkových zdrojov tepla je nielen našim príspevkom v boji s prebiehajúcou klimatickou zmenou, ale aj významne šetrí naše financie, ktoré môžeme investovať do ďalších projektov. Z najvýznamnejších aktivít spomeniem inštalovanie solárnych panelov na ohrev vody v Kysuckej nemocnici a prípravu projektu na inštalovanie fotovoltaiických panelov na výrobu elektrickej energie v Kysuckej nemocnici. Podpisom zmlúv s víťaznými uchádzačmi sme ukončili verejné obstarávanie na zabezpečenie služieb prímestskej autobusovej dopravy na obdobie 10 rokov. V regiónoch Orava a Liptov s dopravcom ARRIVA Liorbus, a.s., Ružomberok, v regiónoch, Horné Považie, Kysuce a Turiec na obdobie s dopravcom Slovenská autobusová doprava Žilina, a.s.

Teší ma, že ceny sú vďaka férovým nastaveným súťažiam a konkurenčnému prostrediu, ktoré sa na Slovensku začalo vytvárať až po našich prvých súťažiach na verejnú dopravu, na úrovni roku 2019.

Zároveň sme odštartovali 1. etapou projekt integrovanej verejnej dopravy v lokalite Rajecká dolina – Žilina – Kysuce. Cestujúcim zavedenie integrovanej dopravy poskytuje viacero výhod - lacnejšie, rýchlejšie a jednoduchšie cestovanie verejnou dopravou, na jeden cestovný lístok s využitím železničnej aj autobusovej dopravy. Naším cieľom je rozšíriť postupne integrovaný dopravný systém do všetkých regiónov kraja.

Aj v tomto roku sme pokračovali v rekonštrukciách ciest a mostov v správe nášho kraja. Žilinský samosprávny kraj ukončil modernizáciu ôsmich mostov na Kysuciach v celkovej hodnote viac ako 2 mil. EUR a most v Liptovskej Ondrášovej v hodnote takmer pol mil. EUR. Súčasťou prác na Kysuciach bola aj oprava viac ako 1,5 kilometra cesty II/487 v dvoch úsekoch - vo Vyskej nad Kysucou a Podvyskej.

Pokračujeme v našom kľúčovom projekte Vážskej cyklotrasovej trasy. V roku 2022 sme odovzdali 10,5 kilometrový úsek Kotešová - Považský Chlmec a 2,2 kilometrový úsek v obci Strečno. V Považskom Chlmcu sa cyklotrasa napája na ďalšiu etapu

Vážskej cyklotrasy Považský Chlmec – Žilina, ktorého súčasťou je aj stavba 180 metrového cyklomostu ponad Váh, ktorý sa začal realizovať koncom októbra 2022.

Som veľmi rada, že sa nám podarilo dokončiť rekonštrukciu kaštieľa v Oščadnici, v ktorom sídli Kysucká galéria. K štyridsiatemu výročiu vzniku dostala galéria nový reprezentatívny vzhľad a je skutočným klenotom nášho regiónu v krásnom prostredí lesoparku, ktorý je miestom oddychu a obľúbeným cieľom nielen návštevníkov galérie.

Dôraz kladieme aj na neustále skvalitňovanie nášho stredného školstva, pretože iba absolventi kvalitne pripravení do profesionálneho života sú zárukou budúceho rozvoja kraja. Neustále pripravujeme a realizujeme projekty obnovy a vybavenia našich škôl. V roku 2022 sme odovzdali nové odborné učebne v Spojenej škole v Martine a ukončili rekonštrukciu na SOŠ stavebnej v Žiline. Súčasťou investičnej akcie vo výške 870 tis. EUR s DPH bola prístavba objektu odborného vzdelávania s bezbariérovými priestormi, stavebné úpravy strešnej konštrukcie pôvodnej haly aj nová kanalizácia.

Úspešne zrealizovaných väčších i malých projektov bolo v roku 2022 oveľa viac. Chcem poďakovať všetkým poslancom, zamestnancom, pracovníkom našich organizácií, nemocníc, domovov sociálnych služieb, dobrovoľníkom, ktorí dokázali, že v kraji vieme fungovať a dosahovať výsledky aj v náročných podmienkach. Do ďalšieho obdobia želám všetkým veľa energie a vytrvalosti v osobnom živote, ale aj pri realizácii ďalších pekných projektov, ktoré skvalitnia život ľudí v našom kraji. Aby bol Žilinský kraj pre všetkých tým najlepším miestom na život.

Erika Jurinová

Predsedačka Žilinského samosprávneho kraja

Úvod	5
1. Všeobecné údaje o ŽSK	6
1.1. Identifikačné údaje o konsolidujúcej účtovnej jednotke	7
1.2. Informácie o vedúcich predstaviteľoch a o organizačnej štruktúre Úradu ŽSK	11
1.3. Identifikačné údaje o konsolidovaných účtovných jednotkách ŽSK	11
1.4. Informácie o zamestnancoch konsolidovaného celku ŽSK	12
2. Správa o činnosti a hospodárení ŽSK	13
2.1. Najvýznamnejšie aktivity ŽSK	15
2.1.1 Regionálny rozvoj	15
2.1.2 Kultúra	19
2.1.3 Zdravotníctvo	23
2.1.4 Školstvo	25
2.1.5 Doprava	32
2.1.6 Sociálne zabezpečenie	35
3. Hodnotenie plnenia a čerpania rozpočtu za rok 2022	38
3.1. Bežný rozpočet	40
3.1.1 Bežné príjmy	40
3.1.2 Bežné výdavky	49
3.2. Kapitálový rozpočet	51
3.2.1 Kapitálové príjmy	51
3.2.2 Kapitálové výdavky	53
3.3. Finančné operácie	54
3.3.1 Príjmové finančné operácie	54
3.3.2 Výdavkové finančné operácie	56
3.4. Výsledok hospodárenia za rok 2022	56
4. Účtovná závierka za rok 2022	60
4.1. Individuálna účtovná závierka za rok 2022	61
4.2. Konsolidovaná účtovná závierka za rok 2022	61
5. Informácie o údajoch z aktív a pasív	62
5.1. Informácie o údajoch z aktív a pasív individuálnych účtovných závierok	63
5.2. Informácie o údajoch z aktív a pasív konsolidovanej účtovnej závierky	66
6. Náklady a výnosy	68
6.1. Náklady a výnosy príspevkových organizácií v zriaďovateľskej pôsobnosti ŽSK	69
6.2. Náklady a výnosy Úradu ŽSK	70
6.3. Náklady a výnosy z konsolidovanej účtovnej závierky ŽSK	72
7. Stav a vývoj dlhu	74
7.1. Bankové úvery	75
7.2. Prijaté návratné finančné výpomoci	77
7.3. Výška dlhu	77
8. Predpokladaný budúci vývoj	78
9. Ďalšie významné skutočnosti	80
10. Udalosti osobitného významu po skončení účtovného obdobia	86
Záver	88
Zoznam príloh	89

Úvod

Konsolidovaná výročná správa Žilinského samosprávneho kraja (ďalej len „ŽSK“) za rok 2022 podáva sumárny pohľad na činnosť organizácií v konsolidovanom celku ŽSK a na základné ekonomické výsledky za rok 2022.

Konsolidovaná výročná správa je zostavená v zmysle zákona č. 431/2002 Z. z. o účtovníctve a jej obsah definuje § 22b tohto zákona. Súčasťou konsolidovanej výročnej správy je individuálna účtovná závierka Úradu ŽSK vrátane správy audítora a konsolidovaná účtovná závierka konsolidovaného celku ŽSK vrátane správy audítora.

Konsolidovaná výročná správa ŽSK je uložená k nahliadnutiu na webovom sídle ŽSK **www.zilinskazupa.sk** a v elektronickej podobe v Registri účtovných závierok **www.registeruz.sk**. *

1.

Všeobecné údaje o ŽSK

1. Všeobecné údaje o ŽSK

1.1. Identifikačné údaje o konsolidujúcej účtovnej jednotke

Názov konsolidujúcej účtovnej jednotky
Sídlo konsolidujúcej účtovnej jednotky
Dátum založenia, vzniku konsolidujúcej účtovnej jednotky
Spôsob založenia/zriadenia

IČO
DIČ
Právna forma
Hlavná činnosť

Žilinský samosprávny kraj
Komenského 48, 011 09 Žilina
1. januára 2002

Zákomom č. 302/2001 Z. z. o samospráve vyšších územných celkov

378 08 427

2021626695

Vyšší územný celok

Žilinský samosprávny kraj je právnická osoba, ktorá za podmienok ustanovených zákonom samostatne hospodári s vlastným majetkom a s vlastnými príjmami, zabezpečuje a chráni práva a záujmy svojich obyvateľov. Plní úlohy, ktoré mu boli zverené formou originálnych a prenesených kompetencií v súlade so zákonom NR SR č. 302/2001 Z. z. o samospráve vyšších územných celkov v znení neskorších predpisov, a to na úsekoch dopravy, civilnej ochrany, sociálnej pomoci, územného plánovania, školstva, kultúry, zdravotníctva, humánnej farmácie, regionálneho rozvoja a cestovného ruchu a starostlivosti o všestranný rozvoj obyvateľov kraja.

Predseda
Podpredseda

Ing. Erika Jurinová
RNDr. Peter Dobeš
Ing. Peter Weber
Ing. Milan Laurenčík
Bc. Igor Janckulík

Riaditeľ úradu
Hlavný kontrolór

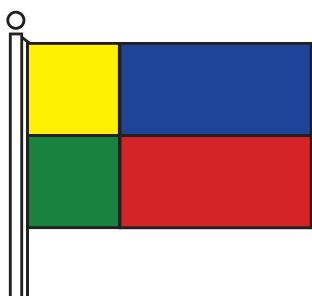
Mgr. Ing. Ondrej Buzala, MHA, MBA
Ing. Ján Konušik

Symbody ŽSK, ktorými sú erb, vlajka a pečať boli prijaté uznesením Zastupiteľstva ŽSK dňa 27. marca 2002 č. 5/2002, pričom ich podrobný opis a použitie je rozpracované vo **VZN č.3/2004 - úplné znenie**, ktoré bolo schválené zastupiteľstvom ŽSK dňa 20.4.2004.

Vzhľadom na to, že symbody ŽSK spĺňajú všetky historické, heraldické a výtvarné kritéria, Ministerstvo vnútra Slovenskej republiky súhlasilo s ich zápisom do Heraldického registra Slovenskej republiky.

ERB - v prvom poli je dvojité kríž z erbu Žiliny, pochádzajúceho z 13. storočia. Na odlišenie od mestského erbu je toto znamenie sprevádzané dvoma jedľovými vetvičkami. Tento motív, ktorý sa vyskytuje vo viacerých starých obecných pečatiach, okrem iného aj v najstaršej pečati Čadce z roku 1734, zastupuje región Kysúc. Zlato-zelené sfarbenie má svoj pôvod v historickom erbe Žiliny. V druhom modrom poli je derivát erbu niekdajšej Liptovskej stolice, udelený roku 1680. V treťom poli heraldický motív troch ruží korení v erbe niekdajšej Turčianskej stolice, udelený jej roku 1709. Vo štvrtom poli je heraldický motív erbu niekdajšej Oravskej stolice udelený v roku 1669.

VLAJKA - má podobu raz deleného a raz v jednej tretine od žrde štiepeného listu, ktorého polia sú sfarbené žltá - zelená - modrá - červená. Pomer strán je 3:2

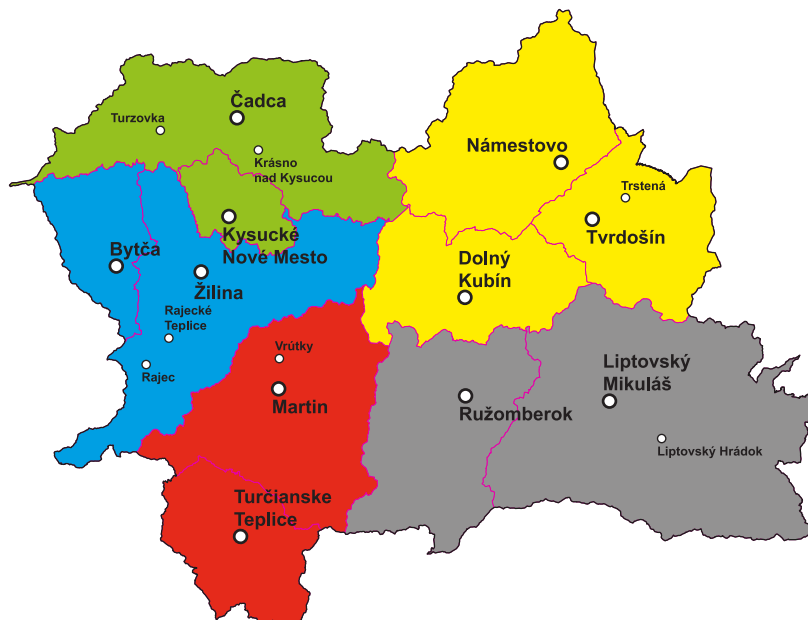
PEČAŤ - je okrúhla uprostred s erbom samosprávneho kraja s kruhospisom ŽILINSKÝ SAMOSPRÁVNÝ KRAJ

Územie Žilinského kraja patrilo od stredoveku až do roku 1923 do stolíc Liptov, Orava a Turiec. Západná časť s okresmi Bytča, Žilina, Kysucké Nové Mesto a Čadca bola v Trenčianskej stolici. V roku 1949 vznikol Žilinský kraj, ktorý mal vo svojom obvode i okresy Považská Bystrica a Ilava, v súčasnosti patria Trenčianskemu kraju. Zanikol v roku 1960.

V roku 1960 bolo Slovensko rozdelené podľa územno-správneho rozdelenia krajov na Západoslovenský, Stredoslovenský a Východoslovenský kraj. Žilinský kraj predstavoval súčasť Stredoslovenského

kraja, ktorý tvoril asi 35 percent rozlohy Slovenska. Stredoslovenský kraj na Slovensku predstavoval svoje pôsobenie od roku 1960 do roku 1990, kedy boli kraje na Slovensku zrušené.

Po vzniku samostatnej Slovenskej republiky v roku 1993 sa začalo vytvárať nové administratívne usporiadanie štátu. V roku 1996 bol Žilinský kraj opäťovne obnovený zákonom NR SR č.221/1996 Z. z. o územnom a správnom usporiadaní Slovenskej republiky. V súčasnosti je toto územie začlenené v rámci územnosprávneho členenia Slovenskej republiky do ŽSK.

ŽSK sa rozkladá v severozápadnej časti Slovenska a je tretím najväčším krajom Slovenskej republiky. Hraničí s Českou republikou a na severe s Poľskom. Má spoločné hranice s tromi ďalšími krajinami Slovenska - Trenčianskym, Banskobystrickým a Prešovským. Zahŕňa 5 regiónov (Horné Považie, Kysuce, Liptov, Orava a Turiec) a 11 okresov (Bytča, Čadca, Dolný Kubín, Kysucké Nové Mesto, Liptovský Mikuláš, Martin, Námestovo, Ružomberok, Turčianske Teplice, Tvrdošín a Žilina).

Základné ukazovatele ŽSK:

- **Rozloha:** 6 809 km²
- **Počet obyvateľov:** 689 525 (2021)
- **Hustota osídlenia:** 101 obyvateľov na km²
- **Sídlo kraja:** Žilina
- **Počet okresov:** 11
- **Počet miest:** 19
- **Počet obcí:** 296

Kraj má prevažne horský charakter, tvorený pohoriami Západné Tatry, Nízke Tatry, Veľká a Malá Fatra, Chočské vrchy. V oblasti kraja sa nachádzajú štyri národné parky - Tatranský národný park, Národný park Nízke Tatry, Národný park Veľká Fatra a Národný park Malá Fatra, 3 chránené krajinné oblasti - Strážovské vrchy, Kysuce a Horná Orava, 57 národných prírodných rezervácií, 62 prírodných rezervácií, 40 prírodných pamiatok, 18 národných prírodných pamiatok, 17 chránených areálov a 7 chránených vtáčích území.

Pešia turistika i cykloturistika má v Žilinskom kraji významné zázemie. Na území kraja sa nachádza viac ako 3 148 km cyklotrás. Od roku 2009 prebieha z iniciatívy ŽSK kraja postupná systematická obnova cykloturistického a pešieho turistického značenia v regiónoch. ŽSK sa zapojil do prípravy Vážskej cyklodopravnej trasy, ktorá je ambicióznym projektom viacerých samosprávnych krajov (Nitriansky, Trnavský, Trenčiansky, Žilinský a z časti aj Prešovský) vybudovať na Slovensku bezpečnú cyklotrasu, podľa možností v čo najväčšej dĺžke ju umiestniť mimo zóny automobilovej dopravy v koridore rieky Váh od jeho sútoku s Dunajom v Komárne, až skoro po prameň Čierneho Váhu na hranici Žilinského a Prešovského kraja. ŽSK má jednoznačný záujem prispieť svojim dielom k naplneniu cieľov Európskej únie, zabezpečiť bezpečné prepojenie miest a obcí chýbajúcou infraštruktúrou mimo zóny automobilovej dopravy, prispieť k zvýšeniu bezpečnosti cyklistov v cestnej premávke a zároveň umožniť ekologické poznávanie prírodných a kultúrnych krás Žilinského kraja.

Žilinský región je zároveň obľúbenou destináciou aj vďaka svojim termálnym kúpeľom. Kúpeľnú liečbu poskytujú kúpele Rajecké Teplice, Turčianske Teplice, Liptovský Ján a kúpele Lúčky.

Najkrajším hradom je Oravský hrad a najstaršími architektonickými pamiatkami sú zrúcaniny stredovekých hradov situované obyčajne na krásnych

vyhliadkových miestach (Strečno, Starý hrad, Lietava, Hričovský hrad, Súľovský hrad, Likava, Liptovský hrad). Vo viacerých obciach sa možno dodnes stretnúť s pamiatkami ľudovej architektúry, z ktorých najznámejší je Vlkolíne. Najvýznamnejšími predstaviteľmi sakrálnej architektúry sú drevené kostoly vo Svätom Kríži, Tvrdošíne, Leštínach a Istebnom.

Žilinský kraj je dôležitou medzinárodnou križovatkou, prepájajúcou dopravné siete troch krajín – Slovenska, Českej republiky a Poľska. Organizácia železničnej dopravy skutočne predurčuje Žilinský kraj za miesto napojenia železničnej siete Slovenska na celoeurópsky systém. Prepojenie je zabezpečené hlavnou traťou Bratislava – Košice, ktorá prechádza cez Žilinu a traťami zo susedného Poľska a Českej republiky, ktoré prechádzajú Čadcou smerom na Žilinu. Tým sa Žilina stáva dôležitým dopravným uzlom ako regiónu tak aj Slovenska.

Rozsiahle pohoria v Žilinskom kraji predurčujú, že podiel poľnohospodárskej pôdy vo výške 35,1 % je najnižší v porovnaní s ostatnými krajinami. V rastlinnej výrobe sa kraj vyznačuje pestovaním obilnín, zemiakov a krmovín. V živočíšnej výrobe je oproti ostatným krajinám výraznejšie zastúpený chov oviec a aj hovädzieho dobytku, a to hlavne v okrese Liptovský Mikuláš. Chov hydiny v rámci kraja je najviac rozšírený v okrese Žilina.

Kraj patrí medzi významné hospodárske regióny s rozvinutým priemyslom poskytujúcim dostatok pracovných príležitostí. Najväčším priemyselným podnikom kraja je automobilka KIA pri Žiline. Na Považí a Turci je rozvinutá výroba strojov, na Orave výroba železa a elektroniky a v Žiline a Ružomberku výroba papiera. Veľký význam majú aj vodné elektrárne na Váhu.

V Žilinskom kraji má silnú pozíciu stavebníctvo, čo sa odrazilo aj v druhých najvyšších objemoch stavebnej produkcie. *

1.2 Informácie o vedúcich predstaviteľoch a organizačnej štruktúre Úradu ŽSK

Orgánmi ŽSK je predseda ŽSK a Zastupiteľstvo ŽSK. Regionálne Zastupiteľstvo zabezpečuje výkon činností a rozhoduje o kľúčových témach ŽSK. Regionálny parlament je zložený z 57 zástupcov, ktorí boli zvolení v priamych voľbách na obdobie 5 rokov. Predseda ŽSK je zároveň aj predsedom Zastupiteľstva.

Štatutárnym orgánom je predseda ŽSK, ktorého postavenie, úlohy, právomoc a zodpovednosť upravuje zákon č. 302/2001 Z. z. o samospráve vyšších územných celkov v znení neskorších predpisov.

Administratívne a organizačné veci samosprávneho kraja zabezpečuje a vykonáva úrad samosprávneho kraja. Úrad ŽSK riadi riaditeľ Úradu ŽSK, ktorý zodpovedá predsedovi.

V rámci úradu pôsobí kancelária predsedu ŽSK, kancelária riaditeľa Úradu ŽSK, odbor SO pre IROP, útvar hlavného kontrolóra a útvar hodnoty za peniaze. Organizačné členenie Úradu ŽSK tvorí Prílohu č. 1 Poznámok k Individuálnej účtovnej závierke ŽSK k 31.12.2022.

1.3 Identifikačné údaje o konsolidovaných účtovných jednotkách

Účtovná jednotka		Počet	Metóda konsolidácie
Úrad ŽSK	Materská	1	úplná konsolidácia
Príspevkové organizácie		114	
z toho:			
doprava	Dcérske	1	úplná konsolidácia
zdravotníctvo	Dcérske	5	úplná konsolidácia
kultúra	Dcérske	22	úplná konsolidácia
školsťvo	Dcérske	60	úplná konsolidácia
sociálne zabezpečenie	Dcérske	26	úplná konsolidácia
Obchodné spoločnosti	Dcérske	3	úplná konsolidácia

Obchodné spoločnosti konsolidovaného celku ŽSK

Druh majetku	Názov účtovnej jednotky	IČO	Podiel na zákl. ímaní (v %)	Základné ímanie	Podiel na hlasov. právach (v %)	Kapitálový fond (v EUR)	Finančný majetok (brutto) k 31.12.2022
Majetkový podiel	Integrovaná doprava Žilinského kraja, s.r.o.	51110369	65	50 000,00	65	0,00	32 500,00
Majetkový podiel	Sociálno - ekonomický podnik ŽSK, s.r.o. r.s.p.	51969793	100	5 000,00	100	90 476,76	95 476,76
Cenné papiere	Letisková spoločnosť Žilina, a.s.	36426032	65,985	3 196 152,00	65,985	0,00	14 885,00

Právnické osoby, ktoré nevstupujú do konsolidácie

Právna forma	Názov právnickej osoby	Sídlo právnickej osoby	Predmet činnosti
Nezisková organizácia	Rozvojová agentúra Žilinského samosprávneho kraja, n.o.	Komenského 48, 011 09 Žilina	Poskytovanie všeobecne prospešných služieb na podporu regionálneho rozvoja a zamestnanosti
Nezisková organizácia	Rozvojová agentúra Žilinského samosprávneho kraja, n.o.	Komenského 48, 011 09 Žilina	Podpora a vytváranie podmienok na rozvoj cestovného ruchu na území kraja
Nadácia	Nadácia ŽSK pre podporu rodiny	Ulica republiky 1, 010 01 Žilina	Pomoc a podpora jednotlivcom a rodinám v sociálnej, ekonomickej a existenciálnej núdzi, podpora dobrovoľníckych aktivít na území ŽSK a podpora talentovaným deťom zo sociálne znevýhodnených podmienok

1.4 Informácie o zamestnancoch konsolidovaného celku ŽSK

	rok 2021	rok 2022
Priemerný počet zamestnancov konsolidovaného celku ŽSK počas účtovného obdobia	9 832,28	9 772,96
Počet zamestnancov ku dňu zostavenia účtovnej závierky	9 970	9 906
z toho : počet vedúcich zamestnancov	707	702

2.

Správa o činnosti a hospodárení ŽSK

2. Správa o činnosti a hospodárení ŽSK

Žilinský samosprávny kraj plní úlohy, ktoré mu boli zverené formou originálnych a prenesených kompetencií v súlade so zákonom NR SR č. 302/2001 Z. z. o samospráve vyšších územných celkov v znení neskorších predpisov, a to v oblasti dopravy, sociálnej pomoci, územného plánovania, školstva, kultúry, zdravotníctva,

humánnej farmácie, regionálneho rozvoja a cestovného ruchu a starostlivosti o všestranný rozvoj obyvateľov kraja. ŽSK hospodári aj s prostriedkami pridelenými zo štátneho rozpočtu a tiež využíva možnosť čerpania európskych zdrojov. Prezentuje a propaguje región a zviditeľňuje sa nielen doma ale i v zahraničí.

Počet príspevkových organizácií v zriaďovateľskej pôsobnosti ŽSK s právnou subjektivitou k 31. 12. 2022 sa oproti predchádzajúcemu roku nezmenil:

	Stav k 31. 12. 2021	Stav k 31. 12. 2022
Doprava	1	1
Zdravotníctvo	5	5
Kultúra	22	22
Vzdelávanie	60	60
Sociálne zabezpečenie	26	26
Spolu	114	114

Žilinský samosprávny kraj je zakladateľom alebo spoluzakladateľom právnických osôb:

- * Rozvojová agentúra Žilinského samosprávneho kraja, n.o. – nezisková organizácia,
- * Žilinský turistický kraj – nezisková organizácia,
- * Integrovaná doprava Žilinského kraja, s.r.o. – spoločnosť s ručením obmedzeným,
- * Sociálno ekonomický podnik ŽSK, s.r.o. r.s.p. – spoločnosť s ručením obmedzeným, registrovaný sociálny podnik,
- * Nadácia ŽSK pre podporu rodiny – nadácia,
- * Letisková spoločnosť Žilina, a.s. – akciová spoločnosť.

Priemerný evidenčný počet zamestnancov úradu ŽSK za rok 2022 vo fyzických osobách bol 262,27 osôb, pričom evidenčný počet vo fyzických osobách prepočítaný úväzkom na plne zamestnaných bol 257,92. Objem mzdových finančných prostriedkov na rok 2022 bol rozpočtovaný pre 260 zamestnancov.

Postupné napĺňanie zámeru participatívnej tvorby verejných politík, potreba zlepšiť výsledky úradu ŽSK a organizácií v jeho zriaďovateľskej pôsobnosti s úmyslom naplniť strategické ciele ŽSK prostredníctvom návrhov úsporných výdavkových opatrení, efektívnej správy portfólia projektov, reakcia na vývoj chorobnosti a zníženie dopytu po testovaní a vakcinácii a s tým súvisiaca organizácia činnosti

odboru zdravotníctva, ukončenie prác na projekte „Inteligentný a lepší Žilinský samosprávny kraj“ ako aj zapojenie sa do projektu „Podpora administratívnych kapacít pre činnosti technického sekretariátu v ŽSK“ v rámci Integrovaného regionálneho operačného programu viedli v roku 2022 k štyrom organizačným zmenám. Predsedníčka ŽSK rozhodla o zmene organizačnej štruktúry k 15. 1. 2022, k 1. 4. 2022, 15. 7. 2022, a 1. 11. 2022. Dôsledkom týchto zmien sa počet pracovných miest v organizačnej štruktúre medziročne znížil o dve miesta.

V roku 2022 z celkového objemu kapitálových výdavkov najvyšší objem finančných prostriedkov 15 113 053 EUR, t. j. 55,02 %, ŽSK čerpal na kapitálové výdavky projektov z eurofondov. Žilinský samosprávny kraj k 1.1.2022 mal z programového obdobia 2014-2020 v realizácii 48 projektov v celkovej hodnote NFP 58 279 579,59 EUR.

Počas roka 2022 bolo v realizácii 54 projektov v celkovej hodnote NFP 72 758 227,42 EUR.

Nasledovný prehľad uvádza realizované projekty podľa operačných programov:

- * OP PL – SK 2014 - 2020 6 projektov
- * OP SK - CZ 2014 - 2020 3 projekty
- * IROP 34 projektov
- * OP EVS 1 projekt
- * OP II 2 projekty
- * OP KŽP 8 projektov

2.1. Najvýznamnejšie aktivity ŽSK

2.1.1 Regionálny rozvoj

V roku 2022 sa odbor regionálneho rozvoja ŽSK podieľal na realizácii viacerých projektov.

:: Program hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja Žilinského kraja 2021+

: Výška investície: 249 440 EUR bez DPH (299 328 s DPH)

PHRSR ŽSK 2021+ je jeden z najdôležitejších strategických dokumentov župy, ktorý určuje smerovanie rozvoja kraja.

Stratégia identifikovala systémové výzvy a poskytuje návod na ich riešenie. Odzrkadľuje reálne priority a výzvy Žilinského kraja.

: Ciele rozvojovej stratégie:

- * zabezpečiť využitie potenciálu kraja a ľudí pre rozvoj a prosperitu jeho regiónov a obyvateľov,
- * poskytovať kvalitné služby obyvateľom,
- * reagovať na nepriaznivý demografický vývoj a výzvy spojené so zmenou klímy,
- * pomôcť pripraviť sa a reagovať i na ohrozenia, ktoré prichádzajú z vnútorného, ale aj vonkajšieho prostredia, ako sú – klimatická a energetická kríza, covidová pandémia, vojnový konflikt, príchod utečencov,

Skúsenosti sa pretavili do opatrení, ktoré pomôžu Žilinskému kraju pripraviť sa na budúci možný vývoj.

Proces tvorby dokumentu sme ukončili prerokovaním a schválením PHRSR ŽSK 2021+ Zastupiteľstvom ŽSK (26. 9. 2022).

PHRSR ŽSK je jedna z aktivít projektu Inteligentný a lepší Žilinský samosprávny kraj, ktorý je podporený v rámci operačného programu Efektívna verejná správa.

Dokument vznikol v spolupráci s odborníkmi v regiónoch. Zástupcovia z územia a odborníci na regionálny rozvoj a jeho kľúčové oblasti ako doprava, ekonomika, vzdelávanie, životné prostredie či sociálna a zdravotná starostlivosť ovplyvnili smero-

vanie eurofondov v novom programovom období. Dokument je nevyhnutným podkladom pre vznik Integrovannej územnej stratégie, ktorá je podkladom pre čerpanie eurofondov v kraji v aktuálnom programovom období bez súťaženia v dopytových výzvach, ale na základe stanovených a prerokovaných priorít kraja. Bol vytvorený funkčný systém spolupráce so zapojením regionálnych partnerov.

:: Schválenie Integrovannej územnej stratégie Žilinského kraja

: Výška investície: realizované pracovníkmi ORR

Schválenie Integrovannej územnej stratégie Žilinského kraja (28.2.2023) umožňuje realizáciu rozvojovej stratégie Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja ŽSK 2021+ v Žilinskom kraji a efektívne čerpanie eurofondov v novom programovom období 2021 – 2027 v rámci strategického, mimo dopytového systému.

: Zlepšenie oproti predchádzajúcemu stavu:

Integrovaný prístup k čerpaniu eurofondov v novom programovom období 2021 – 2027 je novým prístupom, ktorý má zabezpečiť efektívnejšie a jednoduchšie financovanie rozvojových projektov.

Cielené a prepojené investície v regiónoch z Programu Slovensko 2021 – 2027 a ďalších programov EÚ.

Z projektov, ktoré sa realizovali v priebehu roku 2022, sa podarilo úspešne finančne ukončiť 5 pro-

jektov v celkovej hodnote NFP 5 610 574,41 EUR. Ide o nasledujúce projekty:

Názov projektu	Celková výška výdavkov v EUR
Nízkouhlíková stratégia ŽSK na roky 2020-2030	226 077,27
Energetický audit vybraných budov	77 456,73
Zlepšenie dostupnosti ku kultúrnym pamiatkam na slovenskej a českej strane	2 844 131,28
Zlepšenie prepojenia ciest okresov Tešín a Čadca a diaľnicou D3 v rámci siete TEN-T	1 891 171,44
Cesty spájajúce Poviät Żywiecki a Żilinský samosprávny kraj so sieťou TEN-T	867 031,08

Žilinský samosprávny kraj monitoroval z programového obdobia 2007-2013 k 31.12.2022 celkovo 3 projekty v procese udržateľnosti. ŽSK je povinný predkladať poskytovateľovi následné monitorovacie správy po finančnom ukončení realizácie aktivít projektu a to počas 5 rokov odo dňa finančného ukončenia realizácie aktivít projektu. V roku 2022 bolo ukončené monitorovanie 3 projektov.

Počas roka 2022 ŽSK v rámci výziev z programového obdobia 2014-2020 podal 7 žiadostí o poskyt-

nutie nenávratného finančného príspevku v celkovej hodnote NFP 7 783 105,23 EUR. Žiadosti o NFP boli predložené z operačných programov:

: Integrovaný operačný program: 5

- * Doprava – 1
- * Školstvo – 2
- * Sociálne služby – 1
- * Úrad – 1

: Operačný program Kvalita životného prostredia: 1

: OP II: 1

Názov projektu	Celková výška výdavkov v EUR
Zníženie energetickej náročnosti objektu SOŠ podnikania a služieb Námestovo	836 092,91
Zariadenie sociálnych služieb ANTARES	428 744,18
Moderné technológie v Žilinskom samosprávnom kraji	2 649 813,66
Zvýšenie atraktivity a konkurencieschopnosti verejnej osobnej dopravy na ŽSK	1 395 969,13
Modernizácia odborného vzdelávania v SOŠ dopravnej Martin	510 794,12
Modernizácia odborného vzdelávania v SOŠ obchodu a služieb Čadca	2 266 847,35
Podpora administratívnych kapacít pre činnosti technického sekretariátu v ŽSK	104 481,00

K 31. 12. 2022 bolo schválených a zazmluvnených 52 projektov v celkovej hodnote nenávratného fi-

nančného príspevku 72 168 771,79 EUR.

:: Neinvestičné projekty:

V rámci neinvestičných projektov ŽSK v roku 2022 implementoval projekt v rámci operačného programu Efektívna verejná správa. Ide o skvalitnené systémy a optimalizované procesy verejnej správy. V rámci projektu sa realizovali tri aktivity:

- * Realizácia opatrení ŽSK zameraných na podporu činností v rámci typu aktivity Procesy, systémy a politiky“
- * Zavedenie systému riadenia kvality ŽSK podľa požiadaviek ISO 9001
- * Vzdelávanie zamestnancov ŽSK

Názov projektu	Celková výška výdavkov v EUR
Inteligentný a lepší Žilinský samosprávny kraj	2 440 233,30

:: Oblasť životného prostredia:

Samosprávne kraje ako orgány verejnej správy a zároveň samostatné celky územnej samosprávy regionálnej úrovne nemajú v zmysle platnej legislatívy žiadne kompetencie v oblasti ochrany životného prostredia, ktoré by mali priamy vplyv na zlepšenie starostlivosti o životné prostredie na území regiónu ŽSK. Túto kompetenciu vykonávajú príslušné orgány štátnej správy.

ŽSK sa v rámci svojich kompetencií v zmysle zákonov 302/2001 Z. z. o samospráve vyšších územných celkov v platnom znení a 416/2001 Z. z. o prechode niektorých pôsobností z orgánov štátnej správy na obce a vyššie územné celky, v nadväznosti na zákon 50/1976 Zb. o územnom plánovaní a stavebnom poriadku v platnom znení, zameriava na zlepšenie stavu životného prostredia najmä prostredníctvom naplňovania zásad a záväzných regulatívov záväznej časti územného plánu regiónu, a to najmä v oblasti:

- * dobudovania dopravnej a environmentálnej infraštruktúry v kraji,
- * budovania cyklodopravných trás,
- * prípravy integrovaného dopravného systému v kraji a podpory nemotorovej dopravy,
- * stanovenia zásad rozvoja územia z hľadiska ekologických aspektov, ochrany pôdneho fondu, ochrany prírody a krajiny a ochrany kultúrneho dedičstva,
- * podpory využívania obnoviteľných zdrojov energie,
- * vytvárania podmienok pre rekultiváciu nevyhovujúcich skládok odpadov a podpora triedenia, recyklácie a zneškodňovania odpadu v kraji.

ŽSK vo svojich strategických rozvojových dokumentoch (územný plán regiónu, Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja ŽSK, Stratégia rozvoja cestovného ruchu, ...) prostredníctvom naplňovania identifikovaných cieľov a opatrení vytvára podmienky pre ekonomický rozvoj regiónu, ktorý bude schopný využívať všetky prírodné, kultúrne, finančné a ľudské zdroje pri zachovaní zdravého životného prostredia.

ŽSK ako príslušný orgán územného plánovania obstaráva Územný plán regiónu, ktorý je v súčas-

nosti v etape Koncept. Cieľom územného plánu je okrem iného zabezpečenie súladu územných rozvojových javov v Žilinskom kraji s osobitným zreteľom na starostlivosť o životné prostredie, dosiahnutie ekologickej rovnováhy a zabezpečenie trvalo udržateľného rozvoja.

ŽSK vypracováva stanoviská k územným zámerom a strategickým rozvojovým dokumentáciám v zmysle Zákona č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie v platnom znení, k návrhom zmien prieskumných území v zmysle Zákona č. 569/2007 Z. z. v platnom znení (geologický zákon), ďalej sa vyjadruje v zmysle Zákonov č. 330/1991 Z. z. v platnom znení (zákon o pozemkových úpravách, usporiadaní pozemkového vlastníctva, pozemkových úradoch, pozemkovom fonde a o pozemkových spoločenstvách), č. 364/2004 Z. z. v platnom znení (zákon o vodách), atď.

ŽSK je od roku 2020 (projekt sa však reálne rozbehol až v roku 2021) jedným z pridružených partnerov Projektu LIFE IP – Zlepšenie kvality ovzdušia (LIFE18 IPE/SK/000010), ktorého cieľom je okrem iného šírenie informácií a vzdelávanie v oblasti ochrany ovzdušia a kvality ovzdušia a koordinovanie samosprávnych orgánov a miestnych orgánov štátnej správy za účelom riadenia kvality ovzdušia.

:: Štúdiá pre projekt Zvyšovanie kvality environmentálneho vzdelávania v Žilinskom kraji

: Výška investície: 49 988 eur

V Programe hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja ŽSR 21+ je v prioritnej oblasti ŽIVOTNÉ PROSTREDIE jedným z hlavných cieľov rozvoj environmentálnej výchovy, vzdelávania a osvetu (EVVO). Odbor regionálneho rozvoja ŽSK spracoval databázu subjektov v kraji, ktoré v tejto oblasti vyvíjajú aktivity, zrealizoval dotazníkový prieskum, s cieľom zistiť stav poskytovaného EVVO (obsah, forma, rozsah). V projekte sa venujeme nielen nastaveniu koncepčného rozvoja EVVO v ŽSK, ale aj praktickým aktivitám, ktoré budú priamo podporovať enviro koordinátorov a koordinátorky v skvalitňovaní formálnej EVVO na ich škole.

: Projekt zahŕňa:

- * Zisťovania stavu v oblasti formálnej EVVO
- * Definovanie rozsahu a obsahu zisťovania v oblasti formálnej EVVO
- * Popis aktivít a výsledkov zisťovania
- * Dotazníkový prieskum medzi riaditeľmi a riaditeľkami
- * Envirofórum pre enviro koordinátorov a koordinátorky
- * Dotazníkový prieskum enviro gramotnosti žiakov a žiačok
- * Fokusové skupiny
- * Envirofórum II
- * Enviro-štandardy

Prípravu a realizáciu aktivít zabezpečoval Odbor regionálneho rozvoja v úzkej spolupráci s Pracoviskom participatívnych politík (PP).

:: Projekt cyklotrasa v Strečne

: Výška investície: cca 350-tisíc eur

INTERREG Česko-Slovensko

Vážska cyklotrasa v obci Strečno bola vybudovaná v dĺžke cca 2,2 km koncom roka 2022. Cyklotrasa spolu s lávkou, ktorú buduje obec Strečno, sú súčasťami obľúbeného cyklistického okruhu medzi dvomi hradmi - Budatínom a Strečno.

Do realizácie projektu bola vedená v tomto úseku poľná cesta, ktorá sa v rámci projektu transformovala na cestu so spevneným asfaltovým povrchom. Sfinalizoval sa celý úsek Budatín – Strečno. Partnerom projektu bola okrem Moravskoslezského kraja aj obec Strečno, ktorá v roku 2023 realizuje rekonštrukciu existujúcej lávky ponad rieku Váh.

:: Stavba cyklomostu ponad Váh

: Výška investície: 4,3 mil. EUR

IROP

V Žiline vznikol najdlhší cyklomost v kraji. Nový cyklomost s dĺžkou 180 metrov premostil rieku Váh, neďaleko sútoku Kysuce a Váhu. Je cyklomostom s najdlhším rozpätím v Žilinskom kraji. Zároveň sa pred a za týmto mostom buduje úsek cyklotrasy dlhý 1,3 km.

V Žiline sa spojí s cyklotrasou na ľavom brehu Váhu, ktorá má takmer 4 km a vedie k Vodnému dielu Žilina. Stavba sa začala budovať v októbri 2022 a finálne ukončená bude v septembri 2023.

Vďaka realizácii tohto projektu cyklisti nemusia jazdiť po hlavnej ceste II/507 z východnej časti Považského Chlmca smerom do Budatína. Zvýši sa bezpečnosť a plynulosť všetkých účastníkov cestnej premávky, primárne cyklistov v tomto úseku cesty. 28. septembra 2023 bude oficiálne prevzatie stavebniska od zhotoviteľa a preberacie konanie stavby. Ide o historicky jeden z najvýznamnejších a najväčších nových investičných stavebných projektov realizovaných Žilinským samosprávnym krajom.

2.1.2 Kultúra

Rok 2022 bol ešte čiastočne poznačený protipandemickými opatreniami zavedenými proti šíreniu ochorenia Covid-19. Napriek tejto skutočnosti stúpla návštevnosť kultúrnych zariadení z pohľadu platiacich návštevníkov **o 27 % (takmer o 120 000 návštevníkov)** v porovnaní s rokom 2021. Návštevnosť v roku 2022 tak predstavovala **567 532 platiacich návštevníkov**.

:: Najvýznamnejšie aktivity v roku 2022

: SMART expozícia Liptovského múzea „Stredoveké a novoveké dejiny Liptova“

* Nová stála expozícia ponúka návštevníkom inovatívny a moderný kultúrny a vzdelávací priestor na edukačné činnosti a trávenie voľného času. Súčasne je cieľom adekvátna a interaktívna prezentácia zbierkových predmetov Liptovského múzea, ich ochrana pri prezentovaní a taktiež snaha zaujať a vzdelávať návštevníka cez netradičné typy interaktívneho vybavenia.

* Finančné zdroje:

Fond na podporu umenia: 65 000,- EUR
Žilinský samosprávny kraj: 28 840,- EUR
zvyšné finančné prostriedky vo výške 38 160,- EUR boli hradené z vlastných zdrojov Liptovského múzea.

* Slávnostné otvorenie expozície: 28.06.2022.

: SMART expozícia Kysuckého múzea „Dejiny Čadce a okolia“

* Expozícia bude určená pre všetky vekové kategórie, pre deti, žiakov a študentov základných, stredných i vysokých škôl, vrátane pedagógov a vychovávateľov, pre rodiny s deťmi, seniorov, individuálnych i zahraničných turistov, múzejníkov, historikov a pre záujemcov o regionálne dejiny. Dielo sa realizuje na základe vizualizácie a architektonickej štúdie a zahŕňa obstaranie SMART technológií, expozičného fundusu, rekonštrukčné práce a vystavenie zbierkových predmetov z fondov Kysuckého múzea.

* Finančné zdroje:

Fond na podporu umenia: 80 000,- EUR,
Žilinský samosprávny kraj: 21 600,- EUR,
zvyšné finančné prostriedky vo výške 16 203,- EUR boli hradené z vlastných zdrojov Kysuckého múzea.

* Slávnostné otvorenie expozície: 19.9.2022.

: Nové SMART prvky v Krajskej hvezdárni v Žiline vďaka medzinárodnej spolupráci

* Krajská hvezdáreň v Žiline po konzultáciách a pomoci zo strany Planetária Ostrava zabezpečila do svojho portfólia doplnkových služieb dva kiosky, okuliare na virtuálnu realitu a QR kódy na označenie a informovanie o vonkajších inštaláciách v záhrade hvezdárne. Okrem toho zakúpili aj automatické meteorologické stanice, panoramatickú kameru, príslušenstvo k realizácii digitálneho pozorovania objektov vesmíru, nafukovacie modely telies slnečnej sústavy a ďalšie prvky slúžiace na zatraktívnenie priestoru Krajskej hvezdárne v Žiline pre návštevníkov.

* Finančné zdroje: Projekty programu Interreg V-A SR-ČR vo výške 57 649,- EUR

: Expozícia „Poklady spod Likavy“

* Nová expozícia Liptovského múzea predstavuje unikátny nález - 1868 drobných uhorských strieborných mincí – denárov a dva dukáty Ľudovíta II., ktoré boli objavené neďaleko Hradu Likava.

* Finančné zdroje:

14 709,59 EUR z vlastných zdrojov Liptovského múzea

* Slávnostné otvorenie expozície: 23. februára 2022

: Rekonštrukcia úseku trate od Stanice Kubátkovia po Stanicu Skanzen vo Vychylovke

* Projekt: „Spoločne v harmónii prírody, tela a duše“

* Rekonštrukcia úseku trate od Stanice Kubátkovia po Stanicu Skanzen

* ŽSK zrealizovala v rámci projektu rekonštrukciu historickej lesnej úvratovej železnice, tak aby tento úsek bolo možné uviesť do prevádzky. Bola realizovaná rekonštrukcia železničného zvršku a spodku železnice pre traťovú rýchlosť 20 km/hod. Taktiež došlo k rekonštrukcii úrovňových priestorov. Ďalej bola riešená nová kabelizácia súvisiaca s rekonštrukciou predmetného úseku. V rámci stavebných prác došlo k rekonštrukcii existujúceho mosta a prispôsobenia jeho stavu na prevedenie historickej úvratovej železnice. Uvedený mostný oblúk premoštuje potok, zábradlie je navrhnuté drevené dvojmadlové. Obnova ďalšieho mosta pozostávala z vybúrania jestvujúceho priepustu a vybudovania nového mostného objektu na jeho mieste.

* Finančné zdroje:

Európsky fond regionálneho rozvoja: 1 897 067,80 EUR
Štátny rozpočet: 223 184,44 EUR

Žilinský samosprávny kraj: 111 592,24 EUR (spolufinancovanie)

: Slávnostné otvorenie Kysuckej galérie v Oščadnici po komplexnej rekonštrukcii

* 28. septembra 2022 sa po komplexnej rekonštrukcii opäť otvorili brány kaštieľa v Oščadnici pre návštevníkov.

* Prostredníctvom cezhraničného projektu došlo ku kompletnej rekonštrukcii a modernizácii objektu NKP - kaštieľa v Oščadnici. Rekonštrukcia a modernizácia v sebe zahŕňala riešenie sanácie suterénu, revitalizáciu podkrovia na nový výstavný priestor, vrátane konštrukcie strechy a vybudovania nového schodiska do podkrovia. Súčasťou investície bolo aj prebudovanie hygienických zariadení a rekonštrukcia rozvodov elektroinštalácie, vody, kanalizácie a vykurovania. Ďalej sa zrealizovala úprava interiérových povrchov stien, podláh,

obkladov a vnútorných výplní otvorov; došlo k výmene výplní vonkajších otvorov, okeníc, plánovaná je rekonštrukcia fasády. V rámci investície bola na východnej strane objektu, na mieste pôvodnej, doplnená nová prestrešená terasa. Jej súčasťou je bezbariérový prístup prostredníctvom rampy. Komplexnou rekonštrukciou sa podarilo vytvoriť moderné zázemie pre návštevníkov galérie či príľahlého lesoparku, ktorý je súčasťou CHKO.

* Finančné zdroje:

Európsky fond regionálneho rozvoja: 290 301,75 EUR
Štátny rozpočet: 34 153,15 EUR,

Žilinský samosprávny kraj: 493 289,65 EUR

: Rekonštrukcia objektu Vežovej brány hradu Strečno

* Názov projektu: „Zvýšení přístupnosti a bezpečností ke kulturním památkám v Česko-Slovenském pohraničí“

* V rámci projektu prebehla rekonštrukcia časti NKP hradu Strečno, konkrétne budovy Vežovej brány. Hrad Strečno patrí v rámci regiónu k oblúbeným miestam a je navštevovaný domácimi aj zahraničnými návštevníkmi a turistami. Hrad je v správe Považského múzea. Súčasťou projektu je aj výstavba ďalšej, piatej etapy výstavby cyklotrasy, ktorá spája dva hrady Hrad Budatín a Hrad Strečno, v smere okolo Vodného diela v Žiline, na základe spracovanej PD s názvom „Cyklotrasa Hrad Budatín – hrad Strečno“.

* Finančné zdroje:

Európsky fond regionálneho rozvoja: 469 581,55 EUR
Štátny rozpočet: 55 244,88 EUR

Žilinský samosprávny kraj: 27 622,46 EUR (spolufinancovanie)

: Interaktívna expozícia na hrade Strečno

* Na rekonštrukciu objektu Vežovej brány hradu Strečno nadväzuje vytvorenie novej expozície v zrekonštruovaných priestoroch.

* Priestor expozície je scénograficky rozdelený na dve menšie časti. Návštevníkom ponúka video príbeh o histórii hradu Strečno, veľkoplošnú projekciu, tieňohru, selfie wall s kostýmovým zrkadlom či infokiosk s dotykovou encyklopédiou s podrobnejšími informáciami o dejinách hradu, majiteľoch a správcoch hradu i vojenských dejinách.

: Publikačná činnosť: vydanie knihy

Západné Tatry

* Odbor kultúry vydal publikáciu Západné Tatry s podtitulom Veľká kniha o Tatrách Oravy a Liptova. Publikácia vznikla ako kolektívne dielo jedenástich autorov. Kniha na 180 stranách prezentuje predovšetkým prírodné bohatstvo majestátnych Tatier, ale aj architektúru, poľovníctvo, baníctvo či ovčiarstvo a výtvarné umenia viažuce sa k Tatrám. Kniha vychádza ako ôsma v poradí v rámci edície Žilinská župa, jej história, kultúra, osobnosti a pamiatky, ktorá slúži na propagáciu kraja.

: Nákup objektu pre depozitáre Oravského múzea P. O. Hviezdoslava

* Zastupiteľstvo Žilinského samosprávneho kraja schválilo na zasadnutí dňa 26. septembra 2022 nákup nehnuteľností pre Oravské múzeum P. O. Hviezdoslava za účelom realizácie depozitárov a ďalšieho využitia za kúpnu cenu vo výške 460 000,- EUR

:: Výročia kultúrnych OvZP

: 80. výročie založenia Považského múzea

Pri tejto príležitosti bola 5. mája 2022 otvorená výnimočná výstava „8 deka múzea“, ktorá ponúka to najzaujímavejšie, čo sa počas 8 dekád v múzeu podarilo.

: 110. výročie založenia Liptovského múzea

Pri tejto príležitosti pripravilo Liptovské múzeum viaceré aktivity, ktorými si pripomenulo toto významné jubileum.

: 50. výročie založenia Kysuckého múzea

Kysucké múzeum si dňa 19. septembra 2022 pripomenulo významné výročie organizácie. Súčasťou tejto udalosti bolo aj otvorenie novej expozície „Dejiny Čadce a okolia“.

: 70. výročie založenia Turčianskej knižnice v Martine

16. júna 2022 oslávila Turčianska knižnica 70. výročie svojho založenia. Pri tejto príležitosti predsedníčka ŽSK Erika Jurinová odovzdala knižnici zlatý Litteras Memoriales.

: 40. výročie založenia Kysuckej galérie

Kaštieľ v Oščadnici spolu s príľahlým lesoparkom, kde prezentujeme expozíciou sochárstva výsledky z medzinárodných sochárskych sympózií, je jediný takýto priestor na Kysuciach a Kysuckej galérii slúži už 40. rokov. Toto jubileum sme si pripomenuli 28.9.2022.

:: Ocenenia

: Oceňovanie pracovníkov v kultúre

* 20. septembra 2022 sa v Národnom dome Slovenského komorného divadla Martin uskutočnilo slávnostné oceňovanie zamestnancov kultúrnych zariadení v zriaďovateľskej pôsobnosti ŽSK. Ocenenie si z rúk predsedníčky kraja prevzalo 49 osobností, ktorých profesijný život je s kultúrou spätý viac ako 30 rokov.

: Ocenenia pre kultúrne OvZP

*** Cena Akadémie za inscenáciu sezóny**

Akadémia divadelných tvorcov odovzdala Cenu Akadémie za inscenáciu sezóny Slovenskému komornému divadlu Martin za inscenáciu D1 (pracovný názov) z dielne autora a režiséra Lukáša Brutovského za výnimočný autorský vklad, výraznú režijnú prácu s oporou v scénografii, originálnu tanečnú zložku, ktoré s invenčnými hereckými kreáciami vytvorili vnútorne kompaktnú, strhujúcu výpoveď o našej najnovšej histórii.

*** Vyznamenanie pre Janu Ol'hovú**

Prezidentka SR Zuzana Čaputová ocenila 8. mája 2022 dvadsaťpäť osobností politického, vedeckého, kultúrneho a spoločenského života, medzi nimi bola aj dlhoročná členka umeleckého súboru Slovenského komorného divadla Martin Jana Ol'hová, ktorá za rozvoj Slovenska v oblasti kultúry a umenia získala Rad Ľudovíta Štúra II. triedy.

*** Ocenenie DOSKY za najlepšiu ženskú hereckú výkon sezóny**

Počas ceremoniálu 25. ročníka prestížnych divadelných ocenení, ktorý sa konal 24. októbra 2022 v priestoroch Teatro Colorato na Františkánskom námestí v Bratislave, získala Cenu za najlepšiu ženskú hereckú výkon Alena Pajtinková, herečka Sloven-

ského komorného divadla Martin za postavu Máše v inscenácii hry Antona Pavloviča Čechova Tri sestry.

* **Ocenenie Biela kocka**

Víťazkou v kategórii Kurátorský projekt (novátor-ská kurátorská koncepcia a komplexná realizácia výstavy) sa stala riaditeľka Považskej galérie umenia v Žiline Miroslava Sikorová-Putišová. Projekt Miry Sikorovej Prvé múzeum intermédií III. Nežná sila porota ocenila pre jeho komplexnosť a nezacyklenosť v dlhoročnej výskumnej a akvizičnej činnosti Považskej galérie umenia v Žiline. Kurátorka prejavila profesionalitu galerijnej odbornej pracovníčky a zároveň zrelosť bádatelky vo svojej oblasti vďaka vystupňovanému objektívnemu prístupu, miery vkusu, ktorá neskresľuje, a authority, ktorá stavia základy pre budúce odborníčky a pre budúcich odborníkov bez toho, aby ich pohľad vopred manipulovala. Kurátorský projekt Miry Sikorovej ilustruje dobu svojho vzniku, predmet svojho záujmu a jazyk, ktorým sa o ňom jeho autorka vyjadrila.

2.1.3 Zdravotníctvo

Finančné prostriedky boli použité na nasledovné investičné akcie:

:: Najvýznamnejšie aktivity v roku 2022

:: Kysucká NsP Čadca

: Investícia v roku 2022: 610 764,34 EUR:

- * Rekonštrukcia hygienických zariadení – nová poliklinika 221 820,95 EUR
- * Modernizácia ÚK v bloku E 26 399,47 EUR
- * Výstavba doplnkového zdroja tepla na báze obnoviteľných zdrojov energie pre prípravu teplej vody v plynovej kotolni PK1 KNsP Čadca – 1. etapa 200 000,00 EUR
- * Prístrojové vybavenie detskej alergologickej a pneumologickej ambulancie 99 787,66 EUR
- * Anestéziologický prístroj 37 788,00 EUR
- * Videolaryngoskop 24 968,26 EUR

:: Dolnooravská NsP Dolný Kubín

: Investícia v roku 2022: 618 830,28 EUR:

- * Stavebné úpravy a modernizácia ovládania elektrických rozvádzačov k dieselagregátorom 33 417,12 EUR
- * Stavebné úpravy a modernizácia sociálnych zariadení v objekte detskej polikliniky 96 744,18 EUR
- * Stavebné úpravy okenných otvorov na oddelení klinickej mikrobiológie a internej jednotke intenzívnej starostlivosti 18 668,98 EUR
- * Skiagrafický stacionárny RDG prístroj 160 000,00 EUR
- * Sanitné vozidlo 2 ks 90 000,00 EUR
- * Operačný stôl 70 000,00 EUR
- * Laparoskop 150 000,00 EUR.

:: Liptovská NsP Liptovský Mikuláš

: Investícia v roku 2022: 225 628,80 EUR:

- * Stavebné úpravy okenných otvorov 144 000,00 EUR
- * Prípojka NN ku CT pracovisku 45 000,00 EUR
- * Pôrodné lôžka AVE 2 25 800,00 EUR
- * Pôrodný systém MULTITRAC 10 828,80 EUR

Hornooravská NsP Trstená

: Investícia v roku 2022: 154 144,76 EUR:

- * Stavebné úpravy strechy administratívnej budovy 44 144,76 EUR
- * Artroskopická veža pre chirurgické oddelenie 110 000,00 EUR

Aktivity

: Marec 2022

Odbor zdravotníctva ZSK a SloMSA spoločne pilotne spustili projekt Mladí zdravotníci pomáhajú. Začali aktívne zabezpečovať pred ambulantnú zdravotnícku pomoc v utečeneckých Campoch v našom kraji pre ľudí z Ukrajiny. Aktívne sme zabezpečili pilotne v Camp Žilina zdravotnícke vybavenie a medici z JLFUK Martin pomáhali dobrovoľnícky koordinovať zdravotnú starostlivosť.

Odborný dohľad bol od MUDr. Krakovskej - pediatričky a MUDr. Krakovskej internistky- takzvané "lie-tajúce lekárky".

Spoločnosť S-case nám ponúkla telemedicinske prístroje, ktoré medikom uľahčili diagnostiku v campoch.

Spoločná aktivita pomáhala už aj tak ťažko skúšanému zdravotníctvu v kraji znížiť tlak na nemocnice a rovnako tak znížiť tlak na ambulancie primárneho kontaktu.

: Veľtrh práce v zdravotníctve Martin

Ako generálni partneri ŽSK odbor zdravotníctva malo možnosť reprezentovať náš kraj spolu s na-

šími krajskými nemocnicami. Potencionálnych uchádzačov zaujímal stav medicínskych zariadení v našich nemocniciach, voľné pracovné pozície, či úspešný podporný program na stabilizáciu ľudských zdrojov v zdravotníctve, ktorý prebieha už od r. 2018.

: Apríl 2022

Účasť na konferencii IPA Health Care 2022.

Cieľom podujatia bolo riešenie potrieb nemocníc, ambulantnej starostlivosti, personálneho zabezpečenia, ale aj možnej motivácie.

: Júl 2022

Oceňovanie – Piknik organizovaný odborom zdravotníctva ŽSK. Cieľom podujatia bolo poďakovať všetkým vakcinačným centráam v Žilinskom kraji: HNŠP, KNŠP, DNŠP, LNŠP, FNZA, UNM, UVN, Žilpo, Medivasa, Medcentrum, NEDU, Zdravie MT, OP NO.

Rovnako bolo cieľom aj úprimne poďakovať, aj „lietajúcim“ lekárom a medikom z utečeneckých táboroch v ZA, LM, MT. Obidve udalosti a miesta dávali zdravotníkom možnosť ukázať svoj charakter a ľudskosť.

: Október 2022

Účasť na medzinárodnej súťaži MEDGAME na pôde Jesseniovej lekárskej fakulty UK a Univerzitnej nemocnice. Žilinský samosprávny kraj aktívne podporil akciu nie len finančne. Súťaž bola zameraná pre študentov 5. a 6.ročníka všeobecného lekárstva a 2. a 3. ročníka ošetrovateľstva zo slovenských, ale aj českých univerzít. Súťažiaci ukázali svoje kvality v predklinických a klinických disciplínach, či už na piatkových workshopoch, alebo v sobotu súťažiach pod dohľadom hodnotiteľov lekárov a sestier Univerzitnej nemocnice Martin.

Hlavnou myšlienkou súťaže bolo vytvoriť platformu pre súťaž pre budúcich lekárov a sestier súčasne poukázať na odliv lekárov a sestier do zahraničia a celkový nedostatok zdravotníckych pracovníkov v zdravotníctve.

Rovnako tak ukázať, že Slovensko disponuje mnohými šikovnými lekármi a sestrami, ktorí to práve v súťaži MEDGAME preukázali.

: Oceňovanie pracovníkov v zdravotníctve

Odbor zdravotníctva ocenil spolu 42 pracovníkov. Ako poďakovanie za prístup a obetavú prácu sa župa rozhodla oceniť pracovníkov v zdravotníctve,

ktorí pôsobia v zariadeniach Žilinského samosprávneho kraja. Na Slanickom ostrove umenia na Orave si z rúk predsedníčky kraja prevzalo ocenenie dokopy 42 pracovníkov. Ocenenia boli udelené v štyroch kategóriách: TOP lekár, TOP sestra, TOP iný zdravotnícky pracovník, TOP nezdavotnícky pracovník a špeciálna kategória pre ocenenie práce lekárov – seniorov a sestier.

Špeciálne ocenenie si prevzala aj predsedníčka ŽSK Erika Jurinová z rúk riaditeľky odboru zdravotníctva ŽSK za to, že odboru dala príležitosť rozvíjať a plniť nielen zverené úlohy, ale aj rozvíjať oblasti ako práca s ľudskými zdrojmi a využívanie nových postupov pre prácu v regiónoch.

: November 2022

ŽSK je už tretí rok generálnym partnerom Veľtrhu práce v zdravotníctve Olomouc, skvelej akcie pre študentov medicíny a ošetrovateľstva. Je to jedinečná príležitosť nielen pre študentov medicíny a mladých lekárov, ale aj pre študentov všetkých ostatných zdravotníckych odborov, aby si urobili predstavu o tom, kde a za akých podmienok sa môžu na českom a slovenskom pracovnom trhu uplatniť.

: December 2022

WHO je špeciálna mimovládna svetová zdravotná organizácia, ktorej jednou z priorít je zdravotníctvo a spoločenské blaho v oblasti zdravia. Riaditeľka odboru zdravotníctva je aktívnou členkou Regions for Health Network (RHN). Naše členstvo je veľmi významné a prínosné z pohľadu interacie a vysoko profesionálnej spolupráce medzi regiónmi v Európe a inde vo svete. Pravidelne sa zúčastňujeme konferencií, ktoré RHN organizuje. Posledná sa konala v roku 2022 v Bruselli. Aktéri spolupracujú na zlepšení zdravia a pohody prostredníctvom uprednostňovania rovnosti, rozvíjania strategických dodávateľských aliancií a podpory dobrej správy vecí verejných. RHN dopĺňa prácu v oblasti zdravia vykonávanú na národnej úrovni spolupracou so subnárodnými aktérmi. Od roku 1993 WHO European Regions for Health Network (RHN) pomáha regiónom urýchliť poskytovanie lepšieho zdravia obyvateľstva. RHN sa zaviazala k implementácii Agendy 2030 a Európskeho pracovného programu (EPW), 2020 – 2025. Sieť je nápomocná v úsilí „podporovať miestne životné prostredie, ktoré umožňuje zdravie a pohodu“.

2.1.4 Školstvo

:: Najvýznamnejšie investície

: SOŠ polytechnická, Dolný Kubín - Kňažia - Stavebné úpravy a modernizácia telocvične“

Výška investície 830 831,66 EUR

Účelom projektu je vybudovať kvalitnú športovú infraštruktúru pre deti a mládež na účely telesnej a športovej výchovy, pre športové kluby a širokú verejnosť vrátane znevýhodnených skupín obyvateľstva, pre ktorých bude zabezpečený:

- * bezbariérový prístup pre znevýhodnených športovcov,
- * vyhradené parkovacie miesta pre osoby s obmedzenou schopnosťou pohybu a orientácie,
- * bezbariérové sociálne zariadenie (šatne, toalety, sprchy) pre osoby ZŤP.

Cieľom projektu je zlepšiť technickú úroveň a kvalitu existujúcej športovej infraštruktúry, čím sa vytvoria priaznivé a dlhodobovo udržateľné podmienky pre rozvoj športu a športovej činnosti v okrese Dolný Kubín.

Prínosy projektu:

- * rozšírenie ponuky pohybových a športových aktivít – hracia plocha telocvične bude upravená na športy: basketbal, volejbal, nohejbal, floorbal, hádzanú a tenis,
- * zvýšenie počtu návštevníkov – spôsobený zvýšením záujmu zo strany športových subjektov o nové druhy športu, ktoré budú k dispozícii po realizácii projektu v športovej hale a vybudovaním doplnkových priestorov,
- * zlepšenie dostupnosti – upravené vonkajšie prístupové cesty a dobudovanie parkoviska vrátane znevýhodnených skupín,
- * doplnkové priestory - vybudované presklené priestory s výhľadom do telocvične pre divákov a rozhodcov,
- * možnosť využívania športovej infraštruktúry pre znevýhodnené skupiny obyvateľov a športovcov.

Realizáciou projektu bude Žilinský samosprávny kraj disponovať moderným a zároveň najväčším vnútorným športoviskom v okrese Dolný Kubín, ktorý bude využívaný nielen pre hodiny telesnej výchovy a športu pre deti a mládež, ale stane sa miestom pre organizovanie športových podujatí a tréningov okolitých športových klubov, športovcov ako aj nadšencov z radov verejnosti. Zároveň bude poskytovať pravidelné a udržateľné využívanie športoviska pre športové organizácie a školy v danej lokalite bezodplatnou formou.

Ukončenie projektu do 12/2023

: Športový areál Gymnázium Varšavská cesta Žilina

Predmetom projektu bola rekonštrukcia a modernizácia športového areálu Gymnázia na Varšavskej ceste 1 v Žiline. Účelom predloženého projektu bolo vytvoriť priaznivé a dlhodobovo udržateľné podmienky pre rozvoj športu detí, mládeže a širokej verejnosti vrátane znevýhodnených skupín obyvateľov. Modernizácia a rekonštrukcia športového areálu umožnila skvalitnenie a rozšírenie ponuky mimoškolských i školských aktivít, širšie využitie pre mládež, obyvateľov mesta a športové kluby.

Prínosy projektu:

- * rozšírenie ponuky pohybových a športových aktivít – hracia plocha existujúceho trávnatého ihriska bude rozšírená na 76 x 38 metrov, pričom celý priestor vrátane atletickej dráhy je umelo osvetlený prostredníctvom štyroch stožiarov, časti areálu sa dajú nasvietiť aj jednotlivo a po častiach;
- * zvýšenie počtu návštevníkov areálu – na všetkých jeho plochách;
- * zlepšenie dostupnosti – spevnené plochy s parkoviskom, vstup cez elektrickú bránu;
- * doplnkové konštrukcie - tribúna pre 150 sediacich návštevníkov, stojany na bicykle
- * možnosť využívania športovej infraštruktúry pre znevýhodnené skupiny obyvateľov - bezbariérovosť.

Celková suma výdavkov projektu: 416 887,18 EUR.
Výška príspevku z Fondu na podporu športu: 208 443,00 EUR.

: Hrádcké arborétum v Liptovskom Hrádku

Hrádcké arborétum je jedinečným objektom zelene, ktorého zameranie a význam presahujú hranice Slovenska. Vzniklo na konci 19. storočia a patrí k najstarším arborétam na Slovensku. Je zároveň najvyššie položeným arborétom v strednej Európe. V súčasnosti plní arborétum pedagogické poslanie ako ľahko dostupný botanický názorný objekt, aj ako prírodné múzeum so snahou zachrániť miznúce a vzácne dreviny. Hrádcké arborétum je tak pamiatkovým objektom národnej kultúrnej pamiatky. Vzhľadom na jeho význam pre Strednú odbornú školu lesnícku a drevársku Jozefa Dekreta Matejovie v Liptovskom Hrádku, pre vedecké účely ako i obyvateľov mesta Liptovský Hrádok a ostatných návštevníkov sa stalo predmetom spolupráce Žilinského samosprávneho kraja ako vlastníka SOŠ lesníckej a drevárskej Jozefa Dekreta Matejovie, Liptovský Hrádok a mesta Liptovský Hrádok, na území ktorého sa Arborétum nachádza.

Žilinský samosprávny kraj (odbor školstva a športu) sa zapojil do výzvy Ministerstva kultúry SR s názvom „Obnovme si svoj dom“, a tak zabezpečil následne spracovanie ďalšieho stupňa prípravnej dokumentácie v podobe:

- * Architektonickej štúdie obnovy vegetačnej a technickej zložky (dotácia vo výške 10 975 EUR, použitá dotácia 9 000 EUR)
- * Geodetického zamerania a inžiniersko geologického prieskumu pre potreby spracovania projektovej dokumentácie obnovy vegetačnej a technickej zložky (dotácia vo výške 5 000 EUR, spolufinancovanie ŽSK 760 EUR)
- * Projektovej dokumentácie obnovy vegetačnej a technickej zložky arboréta pre stavebné povolenie (dotácia vo výške 14 000 EUR, spolufinancovanie ŽSK 1 200 EUR)

:: Strategické zámery

- * Kvalitným výchovno-vzdelávacím procesom v gymnáziách dosiahnuť čo najvyššie parametre v merateľných a porovnateľných kritériách hodnotenia kvality škôl, ktoré budú zabezpečovať kvalifikovaní pedagogickí zamestnanci a zároveň tento proces bude intenzívne prepojený s univerzitným prostredím.
- * Vytvárať systém odborného vzdelávania a prípravy smerujúci k vzdelávaniu a príprave žiakov stredných odborných škôl a dospelých záujemcov o ďalšie vzdelávanie na úspešné uplatnenie sa na trhu práce prostredníctvom rozvíjania kľúčových kompetencií, formovaním vzťahu k spoločnosti, rozvíjaním praktickej výučby s orientáciou na potreby trhu práce a dôrazom na systém duálneho vzdelávania.
- * Modernizovať materiálno - technického vybavenia, zavádzať nové technológie a zlepšiť celkovú úroveň poskytovaných služieb v školských zariadeniach v zriaďovateľskej pôsobnosti ŽSK.
- * Podporiť šport ako spôsob aktívneho trávenia voľného času širokej verejnosti s dôrazom na deti a mládež, s dôrazom na preventívny efekt športu v boji proti sociálno-patologickým prejavom v spoločnosti prostredníctvom zlepšenia MTZ športovej infraštruktúry, podpory aktivít a športovo-talento- vanej mládeže.
- * viesť mladých ľudí k aktívnej účasti na spoločenskom živote, k zdravému životnému štýlu, k úspešnému uplatneniu sa na trhu práce, k akceptácii a spolupráci staršej generácie.

- * Umožniť občanovi v každom veku prehlbovať svoje vedomosti a zručnosti, rozširovaním si kvalifikácie s cieľom zvýšenia jeho uplatnenia sa na trhu práce a zlepšenia kvality jeho života
- * Podporovať školy a školské zariadenia v zriaďovateľskej pôsobnosti ŽSK, aby v maximálnej možnej miere využívali finančné prostriedky Európskeho sociálneho fondu, Európskeho fondu regionálneho rozvoja, MŠVVaŠ Slovenskej republiky, ako aj finančné prostriedky z rôznych grantových a dotačných programov.

:: Najvýznamnejšie projekty v rámci práce s mládežou

: 1. GRANTOVÝ PROGRAM: „Vráťme šport do škôl“

umožňuje školám v zriaďovateľskej pôsobnosti získať finančnú podporu na svoj projekt v oblasti revitalizácie a budovania športovísk, zlepšenia materiálno-technického zabezpečenia, debarierizácie športovísk. Celková suma alokácie finančných prostriedkov je vo výške 45 000 EUR, jeden projekt možno podporiť vo výške max. 8 000 EUR. Bolo predložených 36 projektov, z toho bolo 18 podporených celkovou sumou 45 000,- EUR.

: 2. GRANTOVÝ PROGRAM: „Podaj mi ruku“

umožňuje školám v zriaďovateľskej pôsobnosti získať finančnú podporu na svoj projekt v dvoch podprogramoch a to v oblasti podpory komunitného života mládeže na školách alebo budovanie kultúry, klímy a mapovanie potrieb aktérov školy. Celková suma alokácie finančných prostriedkov je vo výške 17 550 EUR, jeden projekt možno podporiť vo výške max. 3 000 EUR. Bolo predložených 35 projektov, z toho bolo 15 podporených celkovou sumou 17 550,- EUR.

: 3. GRANTOVÝ PROGRAM: „Talentovaná mládež“

Zámerom grantového programu je podporiť kreativitu, talent, tvorivosť, podnikavosť a uplatnenie výnimočného talentu v praxi žiakov. Bolo predložených 9 projektov, z toho bolo 8 podporených celkovou sumou 7 450,- EUR.

: Prevencia kriminality výchovné a kariérové poradenstvo, kultúra a školská klíma

Snahou odboru školstva a športu ŽSK je neustála podpora, koordinácia neformálneho a informálneho vzdelávania v oblasti prevencie kriminality, v práci s mládežou. Cieľom je osobnostný rozvoj mladých ľudí, ich sprevádzanie na ceste do dospelosti, začlenenie do spoločnosti.

Neformálne vzdelávanie – online- zamerané na podporu budovania pozitívneho školského prostredia, na zvýšenie informovanosti o možnostiach štúdia v stredných školách v ZP ŽSK, prevenciu kriminality a predchádzaniu vzniku sociálno-patologických javov, dodržiavaniu ľudských práv a slobôd, podporu bezpečnosti na školách a budovanie kultúry a pozitívnej klímy v školskom prostredí. Účastníkmi boli žiaci základných škôl a stredných škôl, rodičia, pedagógovia základných škôl a stredných škôl, školskí psychológovia, preventisti kriminality, výchovní a karéroví poradcovia, vedúci pedagogickí zamestnanci, odborníci na dané témy. V spolupráci s partnermi vzdelávania sme realizovali nasledovné aktivity:

: Župná kalokagatia

Je významnou športovo-vedomostnou aktivitou v oblasti prevencie kriminality. Jedným z hlavných cieľov súťaže je znižovať nárast priestupkov a kriminality prostredníctvom zmysluplného využitia voľného času. Súťaž je určená pre päťčlenné zmiešané družstvá žiakov stredných škôl.

Súťaže sa zúčastnilo v postupových kolách 35 družstiev do finálového kola postúpilo 14 družstiev z toho 12 sa zúčastnilo súťaže. Súťaž sa niesla v duchu olympionizmu. Na trati 3 km súťažili družstvá prihlásených stredných škôl z celého Žilinského kraja. Putovný pohár získala Spojená škola, Rosinská cesta, Žilina.

: Brožúra stredných škôl v Žilinskom kraji 2022 **Stránka www.mojastredna.sk**

Prináša informácie o školách a školských zariadeniach v zriaďovateľskej pôsobnosti Žilinského samosprávneho kraja v jednotlivých regiónoch, o možnostiach štúdia. Informuje o nových odboroch, aktuálnych aktivitách na školách, ponúkaných webinároch, prednáškach a aktivitách.

Brožúra ako i stránka je užitočnou pomôckou najmä pre žiakov základných škôl a ich rodičov, výchovných a kariérnych poradcov, odborných pracovníkov v školstve. Poskytuje v prehľadnej podobe zoznam stredných škôl v našom kraji, prehľad možnosti štúdia, čím sa stáva praktickou príručou pri správnom výbere strednej školy.

: Webinár Kariérové poradenstvo pre žiakov stredných škôl

V novembri 2022 sa uskutočnil webinár venovaný aktuálnym témam kariérového poradenstva pre žiakov stredných škôl.

: Webinár Postavme sa za deti

V novembri 2022 sa uskutočnilo online stretnutie pod záštitou predsedníčky Žilinského samosprávneho kraja v spolupráci s Ústredím práce, sociálnych vecí a rodiny – koordinátormi ochrany detí pred násilím Žilinského kraja.

: Okrúhly stôl k prevencii kriminality

V marci 2022 sa uskutočnilo metodické stretnutie k používaniu vytvorených dotazníkov Centra pedagogicko-psychologického poradenstva a prevencie na odhaľovanie negatívnych javov v školskom prostredí pilotne pre stredné školy v regióne Horné Považie.

: Oceňovanie pedagogických pracovníkov stredných škôl v zriaďovateľskej pôsobnosti Žilinského samosprávneho kraja za ich aktívnu prácu v školstve

V rámci 15. ročníka slávnostnej akadémie pri príležitosti Dňa učiteľov ocenil Žilinský samosprávny kraj 25 výnimočných pedagógov stredných škôl v našej pôsobnosti. Za ich neľahkú, obetavú a mimoriadne dôležitú prácu im odovzdala slávnostné ocenenie predsedníčka kraja Erika Jurinová.

: Oceňovanie žiakov stredných škôl

Žilinský samosprávny kraj pri príležitosti Medzinárodného dňa študentstva v Sobášnom paláci v Bytči ocenil najúspešnejších žiakov všetkých stredných škôl Žilinského kraja. Celkovo zo všetkých stredných škôl prišlo 98 nominácií, ktoré prezentovali mimoriadne talenty a úctyhodné schopnosti

a danosti žiakov. Z celkového počtu nominácií odborná komisia vybrala 41 žiakov, ktorí boli ocenení v 5. kategóriách: mimoriadne úspechy a výsledky v oblasti výchovy a vzdelávania, duálne vzdelávanie, šport, umenie a kultúra a mimoriadny čin ľudskosti.

: Pilotný projekt: Budovanie kultúry, klímy a mapovanie potrieb stredných škôl v Žilinskom kraji

V školskom roku 2021/2022 sa na piatich stredných školách, ktorých zriaďovateľom je Žilinský samosprávny kraj, začal realizovať pilotný projekt Budovanie kultúry, klímy a mapovanie potrieb.

Zámerom projektu je podporiť pozitívnu zmenu vo vzdelávaní, ktorá je zameraná najmä na budovanie zlepšenia a zintenzívnenia života v škole s využitím tvorivého potenciálu všetkých, ktorí sa podieľajú na školskom živote, budovanie otvorenej školy – pozitívnej klímy, wellbeingu, manažmentu kvality a znalostného manažmentu na školách.

V júni 2022 sa na Úrade ŽSK uskutočnila Konferencia Budovanie kultúry, klímy a mapovanie potrieb na stredných školách v Žilinskom kraji.

Odbor školstva a športu spolupracuje aj s **Informačnou kanceláriou pre obete Žilina, odbor prevencie kriminality kancelárie ministra vnútra SR**, Ministerstvo vnútra SR. Cieľom je informovať a zlepšiť prístup obetí trestných činov k službám. V Žilinskom kraji boli vytvorené dve kontaktné miesta v Žiline a v Ružomberku. Informácie pre pomoc obetiam trestných činov pravidelne zverejňujeme na stránke **www.mojastredna.sk**, kde si školy i široká verejnosť môže stiahnuť vždy aktuálne informácie v podobe plagátov, brožúr.

: Parádny deň 2022

V školskom areáli Strednej športovej školy v Žiline sa uskutočnil už 12. ročník Parádneho dňa, ktorý škola ako organizátor zastrešuje už od začiatku. Účastníkmi podujatia sú predovšetkým klienti domovov a centier sociálnych služieb s rôznymi druhmi hendikepu, ako aj deti špeciálnych a bežných škôl Žilinského kraja. Hlavným cieľom Parádneho dňa je búrať bariéry medzi osobami bez zdravotného hendikepu a so zdravotným hendikepom

pomocou športových a tvorivých aktivít a súčasne rozvíjať empatický prístup žiakov ku zdravotne znevýhodneným spoluobčanom.

: Medzinárodný projekt „OW – Jedna cesta = kultúry + mládeže + kreativity“

Projekt sa realizuje vďaka podpore programu ERASMUS+ v rokoch 2021-2023 s prioritným cieľom vytvorenia informačnej a metodologickej podpory pre pracovníkov s mládežou v oblasti posilnenia kľúčových kompetencií mládeže a mladých ľudí potrebných k podnikaniu v kultúrnom a kreatívnom priemysle.

:: Zmeny v sieti škôl a školských zariadení

ŽSK bol v roku 2022 zriaďovateľom **59 stredných škôl** (15 gymnázií, 1 konzervatórium, 1 škola umeleckého priemyslu, 37 stredných odborných škôl, 5 spojených škôl s organizačnými zložkami 9 stredných odborných škôl, 1 školu umeleckého priemyslu a 1 stredná športová škola) a **1 jazykovej školy**.

Do siete škôl a školských zariadení SR boli zaradené nové študijné a učebné odbory:

2435 H 02 klampiar – stavebná výroba pre Strednú odbornú školu obchodu a služieb, Pelhřimovská 1186/10, 026 80 Dolný Kubín

6460 H predavač pre Strednú odbornú školu obchodu a služieb, Pelhřimovská 1186/10, 026 80 Dolný Kubín

3169 F praktické práce pre Strednú odbornú školu polytechnickú, Demänovská cesta 669, Liptovský Mikuláš

4210 M 04 agropodnikanie - farmárstvo pre Strednú odbornú školu poľnohospodárstva a služieb na vidieku, Predmestská 82, 010 01 Žilina

2495 K autotronik pre Strednú odbornú školu strojnícku, Športová, Kysucké Nové Mesto

Zo siete škôl a školských zariadení SR boli vyradené **Jazyková škola, Bernolákova 2, 036 37 Martin** pri Obchodnej akadémii, Bernolákova 2, 036 37 Martin

Školská jedáleň, Sládkovičova ulica 104, 034 01 Ružomberok ako súčasť Strednej odbornej školy polytechnickej, Sládkovičova ulica 104, 034 01 Ružomberok

Do siete škôl a školských zariadení SR bola zaradená

Výdajná školská jedáleň, Sládkovičova ulica 104, 034 01 Ružomberok ako súčasť Strednej odbornej školy polytechnickej, Sládkovičova ulica 104, 034 01 Ružomberok

:: Duálne vzdelávanie

V školskom roku 2022/2023 Odbor školstva a športu Úradu ŽSK naďalej poskytoval a zabezpečoval metodickú pomoc školám a zamestnávateľom pri vstupe do systému duálneho vzdelávania, informoval o aktualitách a zmenách v tejto oblasti, pomáhal v propagácii duálneho vzdelávania, monitoroval a vyhodnocoval stav.

V školskom roku 2022/2023 bolo do systému duálneho vzdelávania zapojených 27 stredných odborných škôl, z toho 25 v zriaďovateľskej pôsobnosti ŽSK, 1 cirkevná (Obchodná akadémia T. Akvinského, Žilina) a 1 súkromná škola (Súkromná spojená škola EDUCO, Námestovo). Celkový počet žiakov s učebnou zmluvou v systéme duálneho vzdelávania stúpol z 1 197 na 1 253. Počet zamestnávateľov zapojených do systému duálneho vzdelávania sa zvýšil na 183.

Zvýšil sa aj podiel účasti odboru obchodná akadémia na celkovom počte žiakov v systéme duálneho vzdelávania oproti predchádzajúcemu z 9 % na 13 %, čo predstavuje zvýšenie o 4 %. Taktiež celkovo stúpol podiel počtu žiakov študujúcich v odboroch skupiny M (praktické vyučovanie realizované formou odbornej praxe) a skupiny L (nadstavbové štúdium) na celkovom počte žiakov v systéme duálneho vzdelávania oproti predchádzajúcemu školskému roku z 12 % na 20 %, čo predstavuje zvýšenie o 8 %.

K zamestnávateľom, ktorí v systéme duálneho vzdelávania vzdelávali najviac žiakov, patrili:

1. Schaeffler Kysuce, spol. s. r. o., Kysucké Nové Mesto - mechanik nastavovač, mechanik mechatronik, mechanik elektrotechnik – 171 žiakov
2. KIA Slovakia, s. r. o., Teplica nad Váhom – špecialista automobilovej výroby, autotronik, mechanik elektrotechnik, programátor obrábacích a zvaracích strojov a zariadení, mechanik mechatronik – 87 žiakov
3. Miba Sinter Slovakia, s. r. o., Dolný Kubín – mechanik nastavovač, nástrojár, mechanik strojov a zariadení, mechanik mechatronik – 65 žiakov
4. ŽOS Vrútky a. s., – mechanik elektrotechnik, obrábач kovov, mechanik strojov a zariadení, elektrotechnik, mechanik nastavovač - 62 žiakov
5. COOP Jednota, Námestovo, Trstená, Liptovský Mikuláš – predavač, obchodný pracovník - 59 žiakov
6. Tatry mountain resorts, a. s., Liptovský Mikuláš – čašník servírka, kuchár – 39 žiakov
7. Železnice Slovenskej republiky, a. s., Bratislava (ŽSR) – železničiar, mechanik železničnej prevádzky, mechanik-elektrotechnik, elektromechanik, operátor prevádzky a ekonomiky dopravy – 22 žiakov

8. Volkswagen Slovakia, a. s., Bratislava – mechanik nastavovač – 21 žiakov

9. ECCO Slovakia, a. s., Martin – technik obuvníckej výroby, operátor obuvníckej výroby – 17 žiakov

10. CBA VEREX a. s., Liptovský Mikuláš – obchodný pracovník – 14 žiakov

Odbor školstva a športu pri definovaní strategických zámerov vychádzal najmä zo strategických dokumentov ŽSK Stratégia ŽSK 22+, Program hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja (PHR-SR ŽSK) na roky 2021 – 2027, Regionálna stratégia výchovy a vzdelávania v stredných školách v Žilinskom samosprávnom kraji 2018 -2022.

Pri práci boli zohľadňované aj celonárodné stratégie - Transformácia vzdelávania a školy pre digitálnu dobu, Kompetencia informatizácie a digitalizácie rezortu školstva s výhľadom do roku 2020, Konceptia inteligentného priemyslu pre Slovensko, Agenda 2030, Škola pre 21.storočie – Inovačný rámec, Stratégia rozvoja ľudských zdrojov v sektore informačné technológie a telekomunikácie v horizonte 2030, Národný program reforiem 2022, Stratégia inkluzívneho prístupu vo výchove a vzdelávaní na roky 2022 -2024, Stratégia celoživotného vzdelávania a poradenstva 2021-2030.

Medziročné porovnanie stavu systému duálneho vzdelávania v ŽSK

Stav SDV v ŽSK	Školský rok 2021/2022	Školský rok 2022/2023	Rozdiel
Počet SŠ so žiakom/žiakmi s učebnou zmluvou v SDV	26	27	+ 1
počet žiakov	1 197	1 253	+ 56
I. ročník	346	365	+ 19
II. ročník	312	343	+ 31
III. ročník	355	292	- 63
IV. ročník	184	253	- 69
počet odborov, v ktorých študujú žiaci duálnym systémom	40	46	+ 6
počet zamestnávateľov, ktorí majú uzatvorenú učebnú zmluvu so žiakom/žiakmi	162	183	+ 21

Zdroj: štatistiky OŠaŠ

Prehľad investičných aktivít

Názov projektu	Celková výška výdavkov v EUR
Modernizácia odborného vzdelávania v SPŠ stavebnej Žilina	648 774,85
Modernizácia odborného vzdelávania na SOŠ strojníckej v Kysuckom Novom Meste	1 309 877,68
Modernizácia odborného vzdelávania v Hotelovej akadémii Žilina	526 527,68
Modernizácia odborného vzdelávania na SOŠ lesníckej a drevárskej Liptovský Hrádok	1 115 226,37
Modernizácia odborného vzdelávania v ŠÚV Ružomberok	1 011 648,07
Modernizácia odborného vzdelávania na SOŠ technickej v Čadci	1 080 668,37
Modernizácia odborného vzdelávania v SŠ Kysucké Nové Mesto	1 516 853,76
Modernizácia odborného vzdelávania v ŠOŠ poľnohospodárstva a služieb na vidieku Žilina	290 678,61
Modernizácia odborného vzdelávania v Hotelovej akadémii Liptovský Mikuláš	443 882,39
Modernizácia odborného vzdelávania v ŠOŠ stavebnej Žilina	978 782,63
Modernizácia odborného vzdelávania na SOŠ polytechnickej, Dolný Kubín - Kňažia	1 184 196,34
Modernizácia odborného vzdelávania v SŠ Martin	1 377 338,88
Modernizácia odborného vzdelávania v ŠOŠ elektrotechnickej Žilina	3 286 276,72
Modernizácia odborného vzdelávania v SOŠ dopravnej Žilina	4 882 439,21
Modernizácia odborného vzdelávania v Strednej zdravotníckej škole v Liptovskom Mikuláši	4 282 598,46
Modernizácia odborného vzdelávania v SŠ Nižná	655 078,92
Modernizácia odborného vzdelávania v SOŠ stavebná a drevárska Krásno nad Kysucou	338 087,54
SOŠ Strojnícka KNM - stavebné úpravy budovy školy - zateplenie obvodového plášťa, výmena okien	761 876,40

2.1.5 Doprava

:: Najvýznamnejšie aktivity

: Vysúťaženie dopravcov prímestskej autobusovej dopravy a uzavretie zmlúv s dopravcami na 10 rokov (Horné Považie, Turiec, Kysuce, Orava, Liptov)

Na základe uzavretých zmlúv začnú od 1. júna 2023 cestujúci v regiónoch Liptov a Orava cestovať komfortnejšie, pribudne 95 ks nových, moderných autobusov na linkách v okresoch Dolného Kubína, Liptovského Mikuláša, Námestova, Ružomberka a Tvrdošína. Všetky tieto nové vozidlá sú vybavené informačnými elektronickými tabuľami, klimatizáciou, s bezplatnými WIFI pripojením na internet. Úplnou samozrejmosťou budú integrované USB nabíjačky na mobilné telefóny, či tablety pre cestujúcich. Všetky vozidlá budú označené piktogramami pre osoby so zdravotným znevýhodnením, vozíčkarov alebo matky s kočíkom. Veľká časť autobusov bude nízkopodlažná, s povinným naklápaním vozidlá pri zastavení na zastávke pre pohodlnejší nástup a výstup cestujúcich. Informácie o trase linky budú zobrazované na digitálnych displejoch, umiestnených z vonkajšej aj vnútornej strany vozidla. Úplnou novinkou výbavy nových autobusov bude ich označenie číslom linky, pomocou digitálnej tabule, a to aj na zadnej strane vozidla a hlásenie pre nevidiacich a nevidomých. Novinkou bude aj modernejší informačný systém, poskytujúci vyšší rozsah informácií o trase a prestupoch na jednotlivých spojoch verejnej osobnej dopravy, ktorý je základom integrovaného dopravného systému.

: Pilotný projekt Integrovannej dopravy Žilinského kraja

- * spustenie pilotného projektu Integrovannej dopravy Žilinského kraja - pilot Kysúc a Horné Považie, ktorý bude v júli 2023 rozšírený na celé územie Kysúc a Horného Považia
- * integrácia železničnej, autobusovej a mestskej verejnej osobnej dopravy na jeden spoločný cestovný lístok, nadväzný cestovný poriadok, lacnejšie časové predplatné cestovné lístky
- * Organizátorom integrovaného dopravného systému Žilinského kraja je spoločnosť Integrovaná doprava Žilinského kraja, s.r.o. Jej zriaďovateľmi sú Žilinský samosprávny kraj a mesto Žilina.

: Rekonštrukcie ciest, mostných objektov a ich súčastí

- * Od roku 2022 rekonštrukcia 75 112 metrov ciest, 17 mostov, kde sú zahrnuté aj cyklotrasy
- * Celkové investičné náklady: 32 566 622,48 EUR financovaných z vlastných zdrojov, NFV alebo Eurofondov
- * Najväčšími stavbami v histórii Žilinského samosprávneho kraja sú vybudovaná **križovatka v Liptovskom Hrádku, na ceste II/537 a III/2358, mostný objekt MO 2358-003 v Liptovskej Kokave, mostný objekt MO 2300-001 ponad rieku Orava v Podbieli a 180 m dlhý cyklomost ponad Váh v rámci Vážskej cyklotrasy, úsek Považský Chlmec - Žilina**

:: Vybrané rekonštrukcie

: Rekonštrukcia križovatky v Liptovskom Hrádku, na ceste II/537 a III/2358

- * Rekonštrukcia existujúcej križovatky s cestou II/537, III/2358 a ulicou Hradná v Liptovskom Hrádku, súčasťou rekonštrukcie aj realizácia chodníkov, dažďovej kanalizácie, prekládky vodovodu, verejné osvetlenie
- * Celková investícia: 410 498,58 EUR s DPH, financovaných z Eurofondov

: Rekonštrukcia MO 2358-003 v k.ú. Liptovská Kokava

- * Rekonštrukcia mostného objektu (2358-003) v k. ú. Liptovská Kokava a Pribylina, na ceste III/2358 ponad rieku Belá v dĺžke 66,30 m
- * Súčasťou rekonštrukcie aj vybudovanie nových krajných opôr, zosilnenie existujúcich medzilaňových pilierov a zosilnenie konštrukcie
- * Celková investícia: 598 000 EUR

: Prestavba mostného objektu MO 2300-001 ponad rieku Orava v k. ú. Podbiel

- * Prestavba hornej stavby mostného objektu spojená s výmenou úložných prahov a sanáciou spodnej stavby

- * Mostný objekt je navrhnutý ako trojpoľová spriahnutá oceľovo-betónová konštrukcia, ktorú v priečnom smere tvorí 6 oceľových nosníkov spolu so spriahnutou železobetónovou doskou
- * kompletne nový oceľový most na opravených pôvodných krajných oporách a pilieroch
- * Dĺžka 88,84 m
- * Celková investícia: 2 363 750 EUR

: Rekonštrukcia MO 2356-003 cez potok Svarínka vo Svaríne

- * Rekonštrukcia mostného zvršku, vozovky, nosnej konštrukcie mosta, spodnej stavby a krídiel, osadenie nových záchytných bezpečnostných zariadení na moste v dĺžke 7 metrov
- * Celková investícia: 224 051,93 EUR

: Zlepšenie dostupnosti k sieti TEN - T v regióne Horné Považie - IV. etapa, rekonštrukcia cesty II/583

- * Realizácia stavebných prác v rámci projektu: Zlepšenie dostupnosti TEN-T v regiónoch Horné Považie – IV. etapa
- * Celková investícia: 1 741 277 EUR, financovaných z Eurófondov

* 4 časti:

**** 1. Rekonštrukcia MO 583-013**

- *** Rekonštrukcia mostného objektu MO 583-013 v k. ú. Belá

*** Celková investícia: 257 890 EUR

**** 2. Rekonštrukcia MO 583-014**

- *** Rekonštrukcia mostného objektu MO 583-014 v k. ú. Belá - Bránice

*** Celková investícia: 172 920 EUR

**** 3. Rekonštrukcia MO 583-019**

- *** Rekonštrukcia mostného objektu MO 583-019 v k. ú. Terchová - Gavurky

*** Celková investícia: 151 157 EUR

**** 4. Rekonštrukcia vozovky – výmena asfaltových vrstiev**

- *** Prestavba križovatky v km 24,41 v k. ú. Terchová

*** Celková investícia: 91 680 EUR

- *** Prestavba križovatky v km 24,97 v k. ú. Terchová

*** Celková investícia: 67 630 EUR

: Rekonštrukcia vozovky v k. ú. Terchová

- * výmena asfaltových vrstiev v úseku cca 2,3 km so začiatkom v Belej a s ukončením v Terchove

* Celková investícia: 1 000 000 EUR

: Vážska cyklotrasa, úsek Považský Chlmec – Žilina

- * vybudovaná nová Vážska cyklotrasa v roku 2023 (finálne ukončenie bude na konci septembra 2023) v dĺžke 1,3 km (vrátane 180 m dlhého cyklomosta ponad Váh), ktorá je vedená mimo zóny automobilovej dopravy.

* Celková investícia: 4 470 683,16 EUR, financovaná z operačného programu IROP

: Vážska cyklotrasa, úsek Kotešová - Hričovská priehrada

- * vybudovaná nová Vážska cyklotrasa koncom roka 2022 v dĺžke 7 km, ktorá je vedená mimo zóny automobilovej dopravy, v ďalšom úseku Hričovská priehrada – Považský Chlmec v dĺžke cca 3 km je cyklotrasa vedená po existujúcich cestách a dočasne riešená dopravným značením

* Celková investícia: 1 183 109,24 EUR, financovaná z operačného programu IROP

: Vážska cyklotrasa, úsek v obci Strečno

- * vybudovaná nová Vážska cyklotrasa koncom roka 2022 v dĺžke 2,2 km, ktorá je vedená mimo zóny automobilovej dopravy,

* Celková investícia: 353 812,27 EUR, financovaná z operačného programu cezhraničnej spolupráce SR/ČR

Prehľad investičných aktivít

Názov projektu	Celková výška výdavkov v EUR
Zlepšenie dostupnosti k sieti TEN-T v regióne Orava - II. etapa (časť II/583): (Rekonštrukcia cesty II/583: Zázrivá - Párnica)	3 306 431,01
Zlepšenie dostupnosti k sieti TEN-T v regióne Horné Považie - III. etapa (časť II/583):	2 616 700,29
Varín, Krasňany, Belá	
Varín, Krasňany - most	
Terchová	
Terchová zosuv	

Zlepšenie dostupnosti k sieti TEN-T v regiónoch Horné Považie a Orava; IV Etapa	
Belá - Terchová	5 825 880,05
Zázrivá - Párnica	
Rekonštrukcia cesty II/584 v Demänovskej doline	
Sanácia telesa cesty II/584 v ckm 59,138 – 59,213 v intraviláne obce Demänovská Dolina	1 796 700,49
Zosilnenie povrchu cesty a výmena bezpečnostných zariadení na ceste II/584 v ckm 54,194 – 55,950 a 56,020- 56,950 v k.ú. Demänovská Dolina	
Rekonštrukcia opor. múru pod cestou II/584 v ckm 55,950-56,020 v k. ú. Demänovská Dolina	
Rekonštrukcia a modernizácia cesty II/520 v regióne Orava	2 244 588,81
časť 1 Sanácia zosuvov telesa cesty II/520 Krušetnica - Zákamenné	
časť 2 Rekonštrukcia cesty II/520 v km 77,900 - 79,940 v k. ú. Vitanová	
časť 3 Rekonštrukcia MO 520-060 ponad rieku Oravica v k. ú. Vitanová	2 027 725,46
Rekonštrukcia a modernizácia cesty II/520 v regióne Kysuce (II/520 v katastrálnom území: Nová Bystrica)	
Rekonštrukcia vybraného úseku cesty II/520 v časti Nová Bystrica	
Rekonštrukcia a modernizácia cesty II/584 (II/584 v katastrálnom území: Liptovský Mikuláš a Kvačany)	1 279 248,68
Rekonštrukcia cesty a sanácia zosuvu telesa cesty II/584 Huty - Liptovské Matiašovce, vpravo	
Zosilnenie povrchu cesty II/584 Liptovský Mikuláš - IN MČ Demänová v ckm 46,640 - 49,115	
Rekonštrukcia a modernizácia cesty II/487 (II/487 v katastrálnom území: Turzovka, Podvysoká, Raková)	921 826,49
Zvýšenie bezpečnosti a rekonštrukcia cesty II/487 - Turzovka - Raková - (34.000m2 dve vrstvy + ZBZ + ZDZ) kil. ckm 46,280-56,800	
Rekonštrukcia a modernizácia ciest II. triedy v regióne Horné Považie (II/583 v katastrálnom území: Budatín, Teplička nad Váhom a II/541 Veľké Rovné)	
Zosilnenie povrchu cesty II/583 Žilina - IN v km 0,040 - 3,1000	1 424 472,54
Rekonštrukcia cesty II/541 v km 9,450-9,950 v k. ú. Veľké Rovné	
Rekonštrukcia MO541-006 cez potok Žarnovský v k. ú. Obce Veľké Rovné	
Rekonštrukcia a modernizácia cesty II/519 (cesty II/519 v katastrálnom území: Slovenské Pravno)	160 528,87
Rekonštrukcia cesty II/519 v km 15,774 - 16,030 v k. ú. Ivančiná	
Rekonštrukcia mostného objektu MO 519-010 za križovatkou do obce Ivančiná	
Zvýšenie bezpečnosti pozemnej komunikácie II/584 v okrese Liptovský Mikuláš	1 921 707,02
Rekonštrukcia mostného objektu MO 584-024 cez vodný tok Jalovčianka v k. ú. mestskej časti Liptovského Mikuláša Liptovská Ondrášová - 65 m	
Ochrana cesty II/584 pred padajúcimi kameňmi v ckm 23,500 - 23,550 a vyčistenie zárubného múru v úseku Huty - L. Matiašovce v ckm 23,500 - 23,550 - 90 m	
Rekonštrukcia cesty II/584 v úseku Liptovský Trnovec - Liptovská Sielnica + križovatky ciest II/584 s III/2320 a II/584 s III/2213 v dĺžke cca 4100m	402 240,84
Zvýšenie bezpečnosti na ceste II/537 v Liptovskom Hrádku	
Vybudovanie okružnej križovatky na ceste II/537 a rekonštrukcia cesty II/537 v ckm 0,000 – 0,746 a 0,754 – 2,000	
Zachovanie multimodálneho prepojenia cestnej a železničnej dopravy prostredníctvom mostného objektu MO 2300-001 V OBCI PODBIEĽ	2 128 154,99
Prestavba mostného objektu MO 2300-001 v obci Podbieľ	
Sanácia degradovaného násypového telesa cesty III/2271 a vyústenia priepustov	650 502,89
Na bicykloch vôkol Váhu	5 793 279,84

2.1.6 Sociálne zabezpečenie

Žilinský samosprávny kraj mal k 31. 12. 2022 vo svojej zriaďovateľskej pôsobnosti **26 príspevkových organizácií sociálnych služieb**. Sociálne služby sa poskytovali na jednotlivých pracoviskách celoročnou, týždennou alebo ambulantnou formou **s celkovou kapacitou 3 387 miest** a to v:

- * Domovoch sociálnych služieb s celkovou kapacitou 1289 miest
- * Špecializovaných zariadeniach s celkovou kapacitou 1462 miest
- * Zariadeniach pre seniorov s celkovou kapacitou 452 miest
- * Denných centrách s celkovou kapacitou 15 miest
- * Zariadeniach podporovaného bývania s celkovou kapacitou 20 miest
- * Zariadeniach núdzového bývania s celkovou kapacitou 54 miest
- * Domove na pol ceste s kapacitou 8 miest
- * Denom stacionári s kapacitou 10 miest
- * Útulkoch s kapacitou 77 miest

Zariadenia sociálnych služieb poskytovali aj špecializované sociálne poradenstvo, prevádzkovali jedáleň, či prepravnú službu. K 31. 12. 2022 pracovalo v ZSS **2 287 zamestnancov**. Odbor sociálnych vecí Žilinského samosprávneho kraja je od 18. 8. 2022 držiteľom Medzinárodnej normy manažérstva kvality EN ISO 9001.

S cieľom vytvorenia lepších podmienok na sociálne začlenenie fyzických osôb v nepriaznivej sociálnej situácii, prostredníctvom sociálnej služby krízovej intervencie bolo vybudované nové zariadenie sociálnych služieb HORIZONT - domov na polceste s kapacitou 12 prijímateľov sociálnej služby.

Celkové náklady na vybudovanie zariadenia boli 727 087,65 EUR z toho nefrávratný finančný príspevok vo výške 350 284,03 EUR a 376 803,62 EUR zo zdrojov Žilinského samosprávneho kraja. Zariadenie bude otvorené v roku 2023.

Aktivity

V roku 2022 odbor sociálnych vecí ŽSK zorganizoval v priestoroch úradu dve výstavy, prostredníctvom

ktorých boli prezentované práce a výrobky klientov zariadení sociálnych služieb v zriaďovateľskej pôsobnosti ŽSK. Tieto výstavy boli predstavené pod názvom: Veľká noc v zariadeniach sociálnych služieb a Vianoce našimi rukami.

V zariadeniach sociálnych služieb prebehlo viacero kultúrno-spoločenských podujatí. Najvýznamnejšou udalosťou bol XI. ročník podujatia s názvom „Domov Domovu“, ktoré sa uskutočnilo dňa 14.10.2022 na dolných Kysuciach. Toto kultúrno-záujmové podujatie sa tradične koná pod záštitou Žilinského samosprávneho kraja a dáva možnosť odprezentovať sa zariadeniam sociálnych služieb, vystúpením svojich klientov. Témou tohto ročníka boli Slovenské zvyky a tradície jari, leta a jesene jednotlivých regiónov kraja. Projekt „Domov domovu“ nám dal príležitosť stretnúť sa a prežiť príjemné chvíle. Podujatie sa konalo po dvojročnej prestávke, kedy z pandemických dôvodov nebolo možné usporadúvať spoločenské podujatia. Stretli sa zástupcovia 14-tich Centier sociálnych služieb z regiónov Kysúc, Oravy, Liptova a Považia a pozvaní hostia v celkovom počte 166 osôb.

Žilinský samosprávny kraj v roku 2022 slávnostne ocenil pracovníkov v oblasti poskytovania sociálnych služieb za rok 2021. Župa sa ako podakovanie za obetavú prácu počas pandémie vírusu COVID-19 rozhodla oceniť pracovníkov v rámci všetkých zariadení sociálnych služieb v Žilinskom kraji. Krištáľové

srdce si z rúk županky Eriky Jurinovej a Ivety Ďurišovej, riaditeľky odboru sociálnych vecí ŽSK, prevzalo 113 sociálnych pracovníkov.

Ako jediný na Slovensku Žilinský samosprávny kraj otvoril prvý ročník nového učebného odboru – odborný opatrovatel'. Vyučovanie prebiehalo na Strednej zdravotníckej škole v Liptovskom Mikuláši. Vyučovanie jednoročného odboru v externej forme štúdia začalo v septembri 2022. Tento odbor sa s pomocou Ministerstva zdravotníctva SR podarilo zaradiť do štátneho vzdelávacieho systému a štúdium je preto bezplatné. Výučba prebiehala večernou formou, v rozsahu min. 384 hodín, z toho 224 hodín teoretického vzdelávania a 160 hodín odbornej praxe. Štúdium bolo ukončené záverečnou skúškou, absolventi štúdia získali výučný list. V školskom roku 2022 – 2023 štúdium úspešne ukončilo 16 absolventov.

: Neverejní poskytovatelia sociálnych služieb

ŽSK ako zabezpečovateľ poskytovania sociálnej služby si objednal poskytovanie sociálnej služby prostredníctvom 57 zmlúv a 2 dodatkov o poskytovaní finančného príspevku na prevádzku v zmysle zákona č. 448/2008 Z. z. o sociálnych službách, ktoré uzavrel s neverejnými poskytovateľmi sociálnych služieb.

Neverejní poskytovatelia, ktorým ŽSK poskytol finančný príspevok na prevádzku poskytujú sociálne služby v:

- * 8 domovoch sociálnych služieb,
- * 12 špecializovaných zariadeniach,
- * 1 zariadení podporovaného bývania,
- * 3 zariadeniach núdzového bývania,
- * 7 útulkoch,
- * 2 domovoch na pol ceste.

Ďalej poskytujú:

- * Tlmočnickú službu pre sluchovo postihnutých prostredníctvom občianskeho združenia Krajské centrum nepočujúcich ANEPS so sídlom v Žiline
- * Sociálnu rehabilitáciu pre cieľovú skupinu:
 - ** nevidiacich a slabozrakých
- * Špecializované sociálne poradenstvo pre cieľovú skupinu:
 - ** nevidiacich a slabozrakých; nepočujúce a nedoslýchavé osoby,

- ** sociálne znevýhodnené osoby a ľudia bez domova, ktorí sa ocitli v nepriaznivej sociálnej situácii,
- ** týrané ženy a osoby, na ktorých je páchané domáce násilie,
- ** osobám z marginalizovaného sociálneho prostredia,
- ** osobám závislým na návykových látkach,
- ** ťažko zdravotne postihnutým osobám (a ich rodinám), ktoré trpia chorobou diabetes mellitus a osobám, ktoré sú potenciálne ohrozené týmto civilizačným ochorením.

ŽSK poskytol finančný príspevok nasledovne:

- * Domov sociálnych služieb: 40 lôžok na celoročnú pobytovú formu, z toho 1 lôžko mimo územia ŽSK,
- * Domov sociálnych služieb: 1 lôžko na ambulantnú formu,
- * Domov sociálnych služieb: 1 lôžko na týždennú formu,
- * Špecializované zariadenie: 97 lôžok na celoročnú pobytovú formu, z toho 5 lôžok mimo územia ŽSK,
- * Špecializované zariadenie: 41 miest ambulantnou formou,
- * Zariadenie podporovaného bývania: 5 lôžok na celoročnú pobytovú formu.

V oblasti krízovej intervencie poskytol ŽSK finančný príspevok pre neverejných poskytovateľov na financovanie nasledovnej kapacity:

- * Zariadenie núdzového bývania: 51 miest pobytovej formy
- * Domov na pol ceste: 25 miest pobytovej formy
- * Útulok: 120 miest pobytovej formy

ŽSK taktiež v roku 2022 poskytol finančné príspevky na:

- * Špecializované sociálne poradenstvo (37 078 hod),
- * Sociálnu rehabilitáciu (4 585 hod),
- * Tlmočnickú službu (3 856 hod) prostredníctvom občianskeho združenia Krajské centrum nepočujúcich ANEPS so sídlom v Žiline),
- * Službu včasnej intervencie (19 280 hod) – sociálna služba poskytovaná deťom do 7 rokov jeho veku, ak je jeho vývoj ohrozený z dôvodu zdravotného postihnutia a rodine tohto dieťaťa,
- * Podporu samostatného bývania – terénnou formou prostredníctvom Agentúry podporných služieb, n. o. (1 680 hod),

* Sprostredkovanie osobnej asistencie prostredníctvom Organizácie muskulárnych dystrofií SR (771 hod).

Žilinský samosprávny kraj v zmysle zákona č. 305/2005 Z. z. o sociálnoprávnej ochrane detí a sociálnej kurately a VZN ŽSK č. 20/2010 v roku 2022 uzavrel 2 zmluvy o poskytovaní finančného príspevku so subjektmi, ktoré vykonávajú opatrenia sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately:

* Vykonávanie opatrení prostredníctvom 2 subjektov (3 856 hod),

* Poradenstvo a konzultácie pre osoby vo výkone trestu odňatia slobody a po výkone trestu, osoby s trestnou minulosťou,

* Poradenstvo pre deti a pre rodiny s deťmi, ktoré sa ocitli v nepriaznivej krízovej situácii,

* Poradenstvo pre náhradné rodiny.

Žilinský samosprávny kraj v zmysle zákona č. 305/2005 Z. z. o sociálnoprávnej ochrane detí a sociálnej kurately a VZN ŽSK č. 21/2010 v roku 2022 uzavrel 5 zmlúv o poskytovaní finančného príspevku na vykonávanie opatrení sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately vo výške 7 900,- EUR.

:: V roku 2022 realizoval ŽSK viaceré investičné aktivity z návratných zdrojov financovania od Rozvojovej banky Rady Európy.

Z časti dlhodobého investičného úveru, ktorý ŽSK načerpal v roku 2021, boli v roku 2022 financované najmä investičné akcie v oblasti zdravotníctva – modernizácia ústredného kúrenia a výstavba doplnkového zdroja tepla na báze obnoviteľných zdrojov energie v Kysuckej nemocnici s poliklinikou, stavebné úpravy a modernizácia sociálnych zariadení v objekte detskej polikliniky, obstaranie dvoch sanitných vozidiel pre Dolnooravskú nemocnicu s poliklinikou, stavebné úpravy okenných otvorov a prípojka NN k CT pracovisku v Liptovskej nemocnici s polik-

linikou. Ďalšia časť úverových zdrojov bola použitá na spolufinancovanie investičných akcií, ktoré ŽSK realizoval zo zdrojov EÚ, najmä v oblasti modernizácie odborného vzdelávania, ale i pri projekte rekonštrukcie úseku trate historickej lesnej úvraťovej železnice vo Vychylovke a výstavbe úsekov Vážskej cyklotrasy v rámci projektu Na bicykloch vôkol Váhu. Pri viacerých investičných projektoch financovaných z eurofondov v oblasti dopravy, modernizácie odborného vzdelávania i kultúry ŽSK využil v roku 2022 zdroje v objeme 3 milióny EUR z prekleňovacieho úveru od Rozvojovej banky Rady Európy na základe Rámcovej zmluvy, ktorá bola uzavretá v roku 2022 v celkovej výške 40 miliónov EUR.

3.

Hodnotenie plnenia a čerpania rozpočtu za rok 2022

3. Hodnotenie plnenia a čerpania rozpočtu za rok 2022

Rozpočet Žilinského samosprávneho kraja na rok 2022 vrátane organizácií v jeho zriaďovateľskej pôsobnosti bol schválený uznesením zastupiteľstva č. 6/30 na zasadnutí Zastupiteľstva ŽSK dňa 20.12.2021 ako vyrovnaný v príjmovej a výdavkovej časti vo výške 230 351 575 EUR.

Bežný rozpočet bol zostavený ako prebytkový vo výške 4 851 850 EUR v súlade s § 10 ods. 7 Zákona č. 583/2004 o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy, kapitálový rozpočet bol zostavený ako schodkový v sume -35 543 385 EUR, pričom tento schodok bol krytý prebytkom bežného rozpočtu a príjmovými finančnými operáciami.

Vývoj rozpočtového hospodárenia v priebehu roka 2022 si vyžiadala korekciu viacerých rozpočtových príjmových a výdavkových položiek. Ich úpravy sa realizovali na základe schválenia zmien rozpočtu v Zastupiteľstve ŽSK ako aj v rámci splnomocnenia predsedníčky ŽSK.

Počas roka 2022 boli schválené v Zastupiteľstve ŽSK štyri zmeny rozpočtu:

- ✚ 1. zmena rozpočtu schválená dňa 23. 5. 2022 uznesením 5/34,
- ✚ 2. zmena rozpočtu schválená dňa 4. 7. 2022 uznesením 3/35,

✚ 3. zmena rozpočtu schválená dňa 26. 9. 2022 uznesením 4/36,

✚ 4. zmena rozpočtu schválená dňa 26. 9. 2022 uznesením 4/36,

Zároveň bolo realizovaných **sedem zmien rozpočtu v právomoci predsedníčky ŽSK**, na ktoré bola splnomocnená v zmysle schváleného uznesenia 5/3 zo dňa 16. februára 2010. Tieto úpravy boli zapracované do úprav rozpočtu a Zastupiteľstvo ŽSK bolo o nich informované.

Ide o nasledovné zmeny:

Rozpočet ŽSK na rok 2022 bol schválený ako vyrovnaný v objeme 230 351 575 EUR. V rámci zmien rozpočtu v priebehu roka 2022 bol rozpočet v príjmovej časti rozpočtu zvýšený o 45 591 642 EUR, čím na konci rozpočtového roka 2022 dosiahol sumu 275 943 217 EUR. Výdavková časť rozpočtu bola zvýšená o 40 415 185 EUR, na konci rozpočtového roka 2022 dosiahla objem 270 766 760 EUR.

Rozpočet ŽSK k 31. 12. 2022 bol zostavený v zmysle § 10, ods. 7, zákona č. 583/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy ako prebytkový vo výške 5 176 457 EUR.

Rozpočet Žilinského samosprávneho kraja v roku 2022

V EUR	Schválený rozpočet 2022	Rozpočet k 31. 12. 2022
Bežné príjmy	195 376 290	217 377 657
Bežné výdavky	190 524 440	212 634 939
Bežný rozpočet	4 851 850	4 742 718
Kapitálové príjmy	550 000	12 417 924
Kapitálové výdavky	36 093 385	54 395 671
Kapitálový rozpočet	-35 543 385	-41 977 747
Príjmy (B+K)	195 926 290	229 795 581
Výdavky (B+K)	226 617 825	267 030 610
Bežný a kapitálový rozpočet	-30 691 535	-37 235 029

Finančné operácie – príjmové	34 425 285	46 147 636
Finančné operácie - výdavkové	3 733 750	3 736 150
Finančné operácie	30 691 535	42 411 486
Príjmy vrátane FO	230 351 575	275 943 217
Výdavky vrátane FO	230 351 575	270 766 760
Príjmy – výdavky vrátane FO	0	5 176 457

3.1. Bežný rozpočet

Bežný rozpočet vyššieho územného celku sa člení na bežné príjmy a bežné výdavky.

3.1.1 Bežné príjmy

Schválený rozpočet príjmov bežného rozpočtu na rok 2022 bol vo výške 195 376 290 EUR. Počas roka bol upravený na sumu 217 377 657 EUR. V skutočnosti dosiahol ŽSK príjmy bežného rozpočtu vo výške 218 063 343 EUR. Bežné príjmy tvoria z cel-

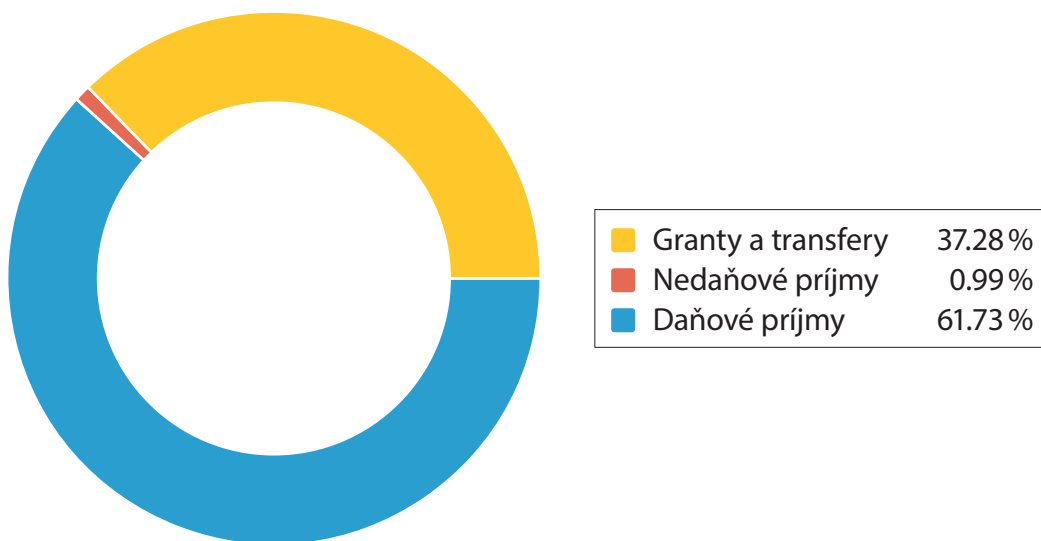
kových príjmov ŽSK 82,75 %. Štruktúra bežných príjmov pozostáva z troch hlavných oblastí, a to z daňových príjmov, nedaňových príjmov, grantov a transferov zo štátneho rozpočtu a štrukturálnych fondov.

Prehľad plnenia bežných príjmov ŽSK v roku 2022:

v EUR

Bežné príjmy	Skutočnosť 2021	Schválený rozpočet 2022	Upravený rozpočet 2022	Plnenie príjmov 2022	% príjmov
Daňové príjmy	122 625 768	125 000 000	134 616 767	134 616 767	100,00
Nedaňové bežné príjmy	3 696 850	1 069 000	1 479 140	2 164 563	146,34
Granty a transfery	79 106 610	69 307 290	81 281 750	81 282 013	100,00
Bežné príjmy spolu	205 429 228	195 376 290	217 377 657	218 063 343	100,32

Podiel plnenia daňových príjmov, nedaňových príjmov, grantov a transferov na bežných príjmoch:

Na rok 2022 boli daňové príjmy rozpočtované vo výške 125 000 000 EUR a upravený rozpočet k 31. 12. 2022 bol vo výške skutočného plnenia 134 616 767 EUR. Skutočne dosiahnuté príjmy za rok 2022 tak predstavujú plnenie ročného rozpočtu 100,00 %.

V porovnaní s rokom 2021 sa výnos daní zvýšil o 11 990 999 EUR, čo je nárast o 9,77 %. Z celkových príjmov ŽSK tvoria daňové príjmy 51,07 % a z bežných príjmov 61,73 %.

Prehľad plnenia daňových príjmov ŽSK v roku 2022:

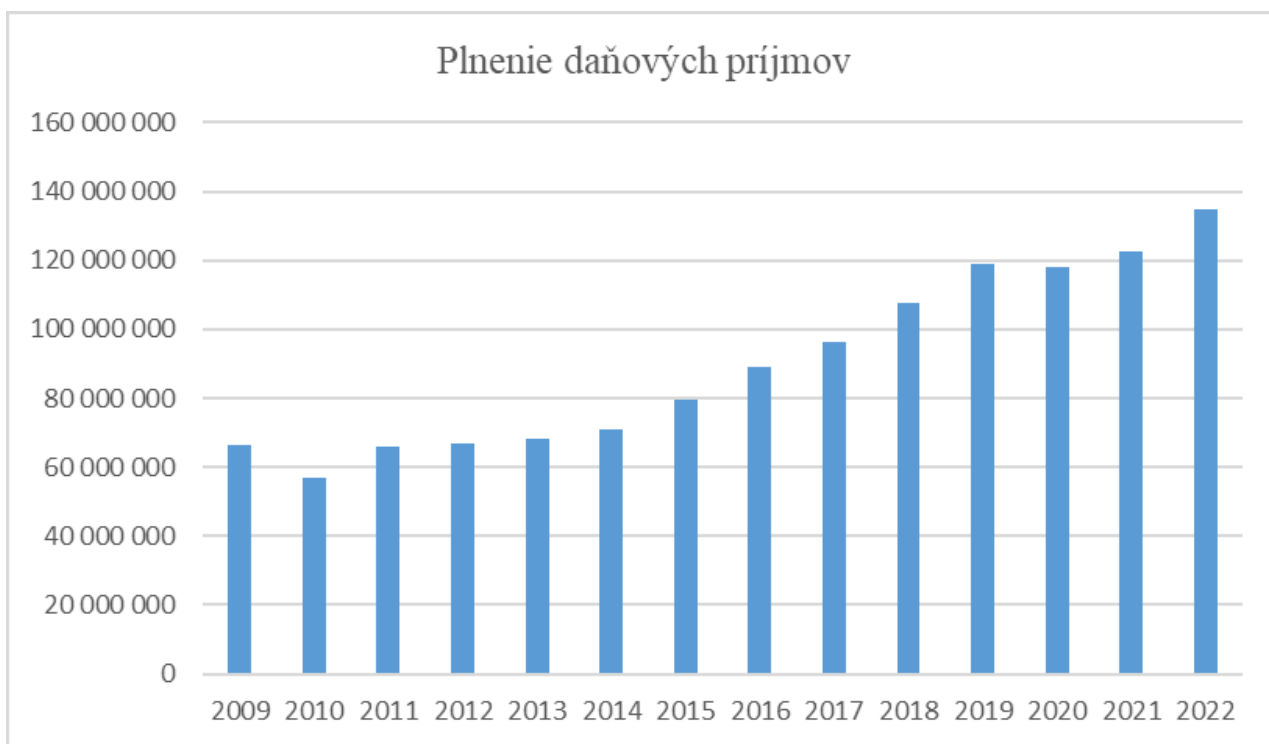
v EUR

Daňové príjmy	Skutočnosť 2021	Schválený rozpočet 2022	Upravený rozpočet 2022	Plnenie príjmov 2022	% plnenia príjmov
Daňové príjmy spolu	122 625 768	125 000 000	134 616 767	134 616 767	100,00

Vývoj daňových príjmov ŽSK za jednotlivé roky od začiatku fiškálnej decentralizácie je nasledovný: v EUR

Rok	Daň z príjmov fyzických osôb	Daň z motorových vozidiel	Dane spolu
2005	39 690 666	10 801 899	50 492 565
2006	43 870 643	11 931 089	55 801 732
2007	45 850 428	13 632 875	59 483 303
2008	53 739 129	9 429 895	63 169 024
2009	50 735 931	15 666 954	66 402 885
2010	41 920 839	14 806 571	56 727 410
2011	49 795 822	16 093 425	65 889 247
2012	50 696 234	16 293 291	66 989 525
2013	51 730 456	16 524 323	68 254 779
2014	53 672 123	17 449 196	71 121 319
2015	77 868 873	1 695 400	79 564 273
2016	89 278 901	0	89 278 901
2017	96 330 719	0	96 330 719
2018	107 601 212	0	107 601 212
2019	118 921 236	0	118 921 236
2020	117 977 161	0	117 977 161
2021	122 625 768	0	122 625 768
2022	134 616 767	0	134 616 767

Skutočný výber daňových príjmov za roky 2009 – 2022:

: Nedaňové bežné príjmy

Rozpočet nedaňových bežných príjmov bol schválený vo výške 1 069 000 EUR, po zmenách k 31. 12. 2022 bol upravený na sumu 1 479 140 EUR. Celková výška nedaňových príjmov, ktoré dosiahol ŽSK, predstavuje objem 2 164 563 EUR, t. j. plnenie 146,34 %. Nedaňové príjmy tvoria 0,99 % z celkových bežných príjmov.

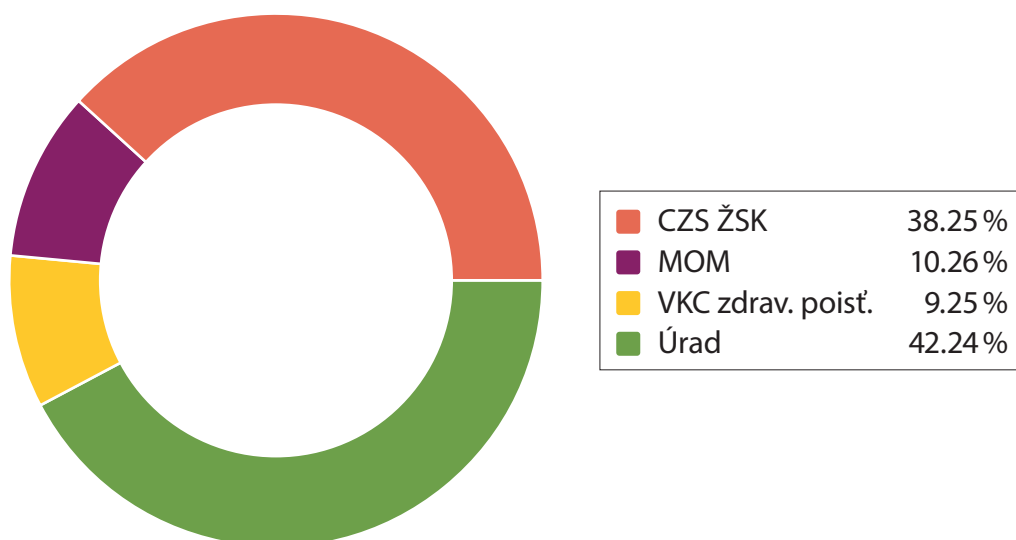
V porovnaní s rokom 2021 bol zaznamenaný pokles nedaňových príjmov o 1 532 287 EUR. V nedaňových príjmoch v roku 2022 sú zahrnuté len nedaňové príjmy Úradu ŽSK a centier zdravotnej starostlivosti, nakoľko transformované príspevkové organizácie v roku 2022 hospodárili nielen s rozpočtovými prostriedkami ŽSK, ale aj s vlastnými zdrojmi vrátane nedaňových príjmov, ktoré sú súčasťou ich rozpočtov.

Nedaňové príjmy, ktoré dosiahol ŽSK v období do 31. 12. 2022 podľa oblastí:

v EUR

Nedaňové príjmy - bežné	Skutočnosť 2021	Schválený rozpočet 2022	Upravený rozpočet 2022	Plnenie príjmov 2022	% príjmov
Úrad	1 655 667	257 000	517 140	914 227	176,78
CZS ŽSK	754 339	712 000	712 000	827 915	116,28
Mobilné odberové miesta	822 795	50 000	50 000	222 176	444,35
Vakcinácia – mestá, obce, firmy	116 447	0	0	0	0,00
Vakcinácia – Zdravotné poisťovne	347 602	50 000	200 000	200 245	100,12
Nedaňové príjmy bežné spolu	3 696 850	1 069 000	1 479 140	2 164 563	146,34

Podiel jednotlivých oblastí na plnení nedaňových bežných príjmov ŽSK za rok 2022:

Štruktúra nedaňových príjmov podľa ekonomickej klasifikácie:

v EUR

Nedaňové príjmy - bežné	Skutočnosť 2021	Schválený rozpočet 2022	Upravený rozpočet 2022	Plnenie príjmov 2022	% príjmov
210 Príjmy z podnikania a z vlastníctva majetku	705 666	737 000	737 000	833 184	113,05
220 Administratívne a iné poplatky	1 339 286	132 000	282 000	486 741	172,60
240 Úroky z tuzemských úverov, pôžičiek a vkladov	815	0	0	0	0
290 Iné nedaňové príjmy	1 651 083	200 000	460 140	844 638	183,56
Nedaňové príjmy spolu	3 696 850	1 069 000	1 479 140	2 164 563	146,33

: Príjmy z podnikania a vlastníctva majetku

v EUR

: Príjmy z podnikania a vlastníctva majetku		833 184
* Úrad	Tento príjem bol dosiahnutý z prenájmu budov, priestorov a objektov za ich užívania na základe nájomných zmlúv.	25 154
* Centrá zdravotnej starostlivosti	Príjem je tvorený najmä z platieb za nájom nebytových priestorov a hnutelného majetku, záloh na služby a energie, súvisiacich s predmetom nájmu a vyúčtovania služieb a energií za minulé obdobie v budovách bývalých polikliník v Bytči, Kysuckom Novom Meste, Liptovskom Hrádku, Turzovke a Turčianskych Tepliciach. Prenájom nebytových priestorov v týchto zariadeniach je uskutočňovaný najmä za účelom prevádzkovania zariadení ambulantnej zdravotnej starostlivosti.	808 030

: Administratívne a iné poplatky a platby

v EUR

: Administratívne a iné poplatky a platby		486 741
* Úrad	Plnenie pozostáva z úhrady správnych poplatkov v oblasti dopravy v sume 510 EUR, a to za vydanie stavebného povolenia na preložku trolejového vedenia, vydanie povolenia na preukazy a prevádzkovanie mestskej trolejbusovej dráhy. Refundácia súdneho poplatku bola 59 EUR. V oblasti sociálneho zabezpečenia správne poplatky vo výške 235 EUR boli uhradené v súvislosti s registráciou zariadení starostlivosti o deti do troch rokov veku dieťaťa. Príjem v podobe správnych poplatkov vo výške 39 155 EUR v oblasti zdravotníctva je za vydané nové povolenia a vydané zmeny v povoleniach na prevádzkovanie zdravotníckych zariadení a poskytovanie lekárenskej starostlivosti. Na pokutách a porušení finančnej disciplíny bol dosiahnutý príjem vo výške 12 510 EUR, a to hlavne v oblasti zdravotníctva za porušenie povinností poskytovateľa zdravotnej starostlivosti, za priestupky na úseku farmácie, ako aj pokuty za porušenie povinností poskytovateľa lekárenskej starostlivosti. Príjem za vydanie stanoviska etickej komisie ŽSK o etickej prijateľnosti klinického skúšania a projektov biomedicínskeho výskumu bol vo výške 4 270 EUR. Za predaj knižných publikácií bolo zaplatených 1 247 EUR a za prebytočný hnutelný majetok 4 828 EUR.	62 814
* Centrá zdravotnej starostlivosti	Platba v sume 1 506 EUR bola za refundované telefónne hovory jednotlivých CZS.	1 506
* Príjem z testovania antigénovými a PCR testami	CZS	Skutočnosť
	Žilinská univerzita	71 738
	CZS Bytča	82 420
	CZS Kysucké Nové Mesto	63 974
	CZS Turčianske Teplice	4 044
* Vakcinácia – zdravotné poisťovne	Ide o príjem na základe podpísaných zmlúv so zdravotnými poisťovňami so Všeobecnou zdravotnou poisťovňou, a. s., zdravotnou poisťovňou Dôvera, a. s. a UNION, zdravotnou poisťovňou, a. s. za výkon očkovania proti ochoreniu COVID 19 za obdobie november 2021 až máj 2022.	200 245

: Úroky z tuzemských úverov, pôžičiek, návratných finančných výpomocí, vkladov a ážio

v EUR

: Úroky z tuzemských úverov, pôžičiek, návratných finančných výpomocí, vkladov a ážio	0
---	---

: Iné nedaňové príjmy

v EUR

: Iné nedaňové príjmy		844 638
* Úrad	Plnenie na tejto položke zahŕňa príjmy z náhrad poistného plnenia 1 138 EUR, z dobropisov 430 EUR. Plnenie na položke Iné príjmy bolo v sume 27 485 EUR. Ide hlavne o príjem odplaty za vecné bremeno. Príjem z refundácií bol v objeme 22 310 EUR. Ide hlavne o refundáciu organizácií v zriaďovateľskej pôsobnosti ŽSK za poistenie majetku, odber elektrickej energie, vodného, stočného, telefónnych poplatkov, ekonomického programu SPIN, mzdového programu MAGMA. Splátky Liptovskej NsP Liptovský Mikuláš za daňový nedoplatok boli v objeme 29 432 EUR a Kysuckej NsP Čadca za daňový nedoplatok a nedoplatok na poistnom boli 59 363 EUR. Príjem v objeme 124 683 EUR je z titulu vrátenia nevyčerpanej dotácie poskytnutej v predchádzajúcom období. Integrovaná doprava Žilinského kraja vrátila 58 443 EUR, z toho 42 002 EUR Integrovaná doprava Žilinského kraja vrátila na základe refundovaných výdavkov zo strany Ministerstva investícií, regionálneho rozvoja a informatizácie SR v rámci projektu s názvom „Zabezpečenie moderných tarifných, informačných a dispečerských systémov, zlepšenie informovanosti cestujúcich a zlepšenie informačného a oznamovacieho systému“. 15 822 EUR vrátila z nedočerpanej dotácie z roku 2021 a 619 EUR z vyúčtovania nájmu. Nadácia ŽSK pre podporu rodiny vrátila 2 247 EUR. Vrátenie finančného príspevku v rámci programu Ľudské zdroje v zdravotníctve ŽSK - Stabilizácia lekárov a sestier v Žilinskom kraji bolo vo výške 13 889 EUR. Z úhrady exekúcie bolo 25 235 EUR. Príjem o sumu 5 319 EUR bol zvýšený zo stravného od zamestnancov ŽSK. Čiastka 12 590 EUR pozostáva z vratiek viacerých subjektov, ktorým boli poskytnuté finančné prostriedky z rozpočtu ŽSK. Z poskytnutej dotácie určenej na financovanie projektov pre Hornooravskú NsP Trstená bolo vrátených 6 960 EUR. Vrátené finančné prostriedky v sume 31 299 EUR sú hlavne zo zrefundovaných prostriedkov z financovania projektov od kultúrnych organizácií v zriaďovateľskej pôsobnosti ŽSK. Finančné prostriedky v sume 278 996 EUR boli z nedočerpanej dotácie poskytnutej v oblasti vzdelávania ako aj z projektov, ktorým boli poskytnuté zdroje zo ŽSK na projekty z eurofondov a následne im boli tieto prostriedky refundované. Nevyčerpaná a vrátená dotácia poskytnutá verejným a neverejným poskytovateľom sociálnych služieb predstavuje príjem 251 123 EUR.	826 25
* Centrá zdravotnej starostlivosti	Ide o príjem z dobropisov.	18 379

: Granty a transfery zo štátneho rozpočtu a štrukturálnych fondov

Rozpočet bežných grantov a transferov na rok 2022 bol schválený v celkovom objeme 69 307 290 EUR a k 31. 12. 2022 bol zmenený na sumu 81 281 750 EUR. Skutočné plnenie grantov a transferov k uvedenému dátumu bolo vo výške 81 282 013 EUR, čo predstavuje 100,00 % z upraveného rozpočtu. Z bežných príjmov tvoria granty a transfery 37,28 %.

Najdôležitejšou časťou týchto príjmov sú prostriedky poskytnuté z kapitoly Ministerstva školstva, vedy, výskumu a športu SR na financovanie vzdelávania na stredných školách, ku ktorým zriaďovateľskú funkciu plní ŽSK.

Bežné granty a transfery zahŕňajú nasledovné príjmy:

- * Transfery v rámci verejnej správy (napr. z MŠV-VaŠ SR, MPSVaR SR, Úradu vlády SR a jednotlivých ministerstiev, z eurofondov) v sume 80 654 673 EUR
- * Zahraničné granty 627 340 EUR

V položke granty a transfery sú zahrnuté aj finančné prostriedky poskytnuté na financovanie projektov podporených z európskych fondov a prislúchajúce spolufinancovanie zo ŠR SR.

Nedaňové príjmy, ktoré dosiahol ŽSK v období do 31. 12. 2022 podľa oblastí:

v EUR

Bežné granty a transfery	Skutočnosť 2021	Schválený rozpočet 2022	Upravený rozpočet 2022	Plnenie príjmov 2022	% príjmov
Úrad	84 883	0	65 564	65 564	100,00
Voľby 2022	0	0	24 660	24 660	100,00
Doprava	27 663	0	18 538	18 537	100,00
Zdravotníctvo	314 064	0	62 500	62 785	100,00
Kultúra	0	0	28 230	28 230	100,00
Vzdelávanie	75 556 003	60 307 290	76 413 179	76 413 176	100,00
Sociálne zabezpečenie	222 155	0	1 691 002	1 691 002	100,00
Eurofondy	2 135 325	0	2 350 736	2 350 719	100,00
Zahraničné granty	766 518	0	627 341	627 340	100,00
Bežné granty a transfery spolu	79 106 611	60 307 290	81 281 750	81 282 013	100,00

Granty a transfery – plnenie rozpočtu v roku 2022 podľa jednotlivých poskytovateľov a oblastí uvádza nasledovná tabuľka:

v EUR

Bežné granty a transfery	MV SR	MH SR	MPC	MPSVR	MŠVVaŠ	MZ SR	ÚV SR	EF	Spolu
Úrad		1 125			64 439				65 564
Voľby 2022	24 660								24 660
Doprava	18 537								18 537
Zdravotníctvo						62 785			62 785
Kultúra							28 230		28 230
Vzdelávanie			488 922		75 893 654		30 600		76 413 176
Sociálne zabezpečenie				1 691 002					1 691 002
Eurofondy								2 978 059	2 978 059
Spolu	43 197	1 125	488 922	1 691 002	75 958 093	62 785	58 830	2 978 059	81 282 013

Transfery (312) boli rozpočtované vo výške 80 654 409 EUR, skutočné plnenie je 80 654 673 EUR, t. j. 100,00 %.

Úrad

Z Regionálneho úradu školskej správy v Žiline (RÚŠS) bola poskytnutá dotácia na úhradu nákladov spojených s preneseným výkonom štátnej správy – na činnosť metodikov na odbore školstva vo výške 64 439 EUR.

Z Ministerstva hospodárstva SR boli poukázané finančné prostriedky vo výške 1 125 EUR v súvislosti

s preplatením nákladov na testovanie na ochorenie COVID-19 zamestnancov úradu za obdobie od 27. 11. 2021 do 31. 1. 2022.

Voľby 2022

Na financovanie výdavkov spojených s voľbami do orgánov samosprávnych krajov v roku 2022 boli poukázané z Ministerstva vnútra SR finančné prostriedky vo výške 24 660 EUR.

Doprava

V nadväznosti na uznesenie vlády 360 zo dňa 26. mája 2022 Ministerstvo vnútra SR poskytlo účelovo určenú dotáciu na bežné výdavky vo výške 18 537 EUR na úhradu výdavkov vynaložených na vykonávanie povodňových zabezpečovacích prác pri ochrane dopravnej infraštruktúry.

Zdravotníctvo

Príjmy v zmysle Zmluvy o spolupráci číslo 1066/2021 uzatvorenej medzi Žilinským samosprávnym kra-

jom a Ministerstvom zdravotníctva SR boli poskytnuté v objeme 62 785 EUR na činnosti vyplývajúce z poverenia na zabezpečenie úloh súvisiacich s koordináciou očkovania vakcínou proti ochoreniu SARS-CoV-2.

Kultúra

Z rozpočtovej rezervy predsedu vlády SR bola poskytnutá dotácia vo výške 28 230 EUR z Úradu vlády SR v oblasti vzdelávania na realizáciu projektov organizácií v zriaďovateľskej pôsobnosti ŽSK.

Vzdelávanie

v EUR

: Regionálny úrad školskej správy v Žiline:	* finančné prostriedky na prenesené kompetencie - normatívne		69 467 589	75 893 657
	* odstupné pri dovŕšení 65 rokov		166 866	
	* vyplatenie odmien a navýšenie plátov		2 893 268	
	* dofinancovanie prevádzky – energie		1 019 638	
	* organizovanie jazykových kurzov pre deti cudzincov		10 479	
	* maturity		157 719	
	* príspevok na rekreácie zamestnancov		151 193	
	* medzinárodná dejepisná súťaž v Chebe		2 100	
	* vzdelávacie poukazy		437 426	
	* lyžiarske kurzy		390 343	
	* odchodné		303 184	
	* mimoriadne výsledky žiakov		33 000	
	* asistenti učiteľa pre žiakov so zdravotným postihnutím		30 383	
	* príspevok na edukačné publikácie zo štátneho rozpočtu		227 117	
	* príspevok na edukačné publikácie pre 8-ročné gymnázia z POO		15 546	
	* príspevok na špecifiká, a to na:	:: školský digitálny koordinátor	106 844	377 806
		:: školské potreby pre deti odídenčov z Ukrajiny	12 924	
		:: podpora integrácie žiakov z Ukrajiny	147 363	
		:: spolu úspešnejší – zo zdroja Plánu obnovy a odolnosti	110 675	
	* havarijná situácia okien a dverí školy – SOŠ OaS Dolný Kubín		200 000	
	* projekt v oblasti finančnej gramotnosti a výchovy k podnikaniu		6 000	
	* projekt Enviroprojekt		4 000	
: Úrad vlády SR:	* projekty		30 600	30 600
: Metodicko – pedagogické centrum:	* projekty - Pomáhajúce profesie v edukácii detí a žiakov		487 347	488 922
	* projekt Teachers		1 575	

Sociálne zabezpečenie

Z Ministerstva práce, sociálnych vecí a rodiny SR bola poskytnutá dotácia na:

v EUR

* prevádzkové náklady na pokrytie zvýšených nákladov na energie	471 535
* podporu rozvoja sociálnych služieb	71 997
* kompenzáciu znížených príjmov z platenia úhrady za sociálnu službu poskytovanú osobám s osobitnou ochranou	17 780
* zvýšenie prevádzkových nákladov v dôsledku rastu miery inflácie	1 129 690

Eurofondy

Rozpočet bežných príjmov bol vo výške 2 350 736 EUR, plnenie bolo vo výške 2 350 719 EUR, a to na základe zmlúv o poskytnutí nenávratného finanč-

ného príspevku na projekty zo štrukturálnych fondov financovaných systémom refundácie alebo zálohovej platby.

v EUR

* Euroregión Beskydy - kultúrne dedičstvo PL-SK, ŽSK (NR)	6 770
* Euroregión Beskydy - vzdelávanie PL-SK, ŽSK (NR)	628
* Euroregión Beskydy – kultúrne dedičstvo PL-SK, ŽSK (Mikro)	29 464
* Euroregión Beskydy – vzdelávanie PL-SK, ŽSK (Mikro)	5 146
* Euroregión Tatry - vzdelávanie PL-SK, ŽSK (NR)	1 524
* Euroregión Tatry – kultúrne dedičstvo PL-SK, ŽSK (NR)	2 584
* Euroregión Tatry – vzdelávanie PL-SK, ŽSK (Mikro)	4 191
* Euroregión Tatry – kultúrne dedičstvo PL-SK, ŽSK (Mikro)	9 922
* Energetický audit vybraných budov ŽSK	73 600
* Fond malých projektov	816 913
* Inteligentný a lepší Žilinský samosprávny kraj	985 385
* Kde bolo tam bolo v krajine modrotlače	4 798
* Nízkouhlíková stratégia ŽSK 2020 -2030	96 230
* Partnerstvom k spoločnému rozvoju- Regionálny kontaktný bod	2 365
* Prevádzkovanie IPC2	44 572
* Regionálne poradenské centrum SK-CZ	1 482
* SO RO pre IROP–NFP na podporu efektívnej implementácie IROP	216 579
* Zlepšenie implementácie programov na zlepšenie kvality ovzdušia na Slovensku posilnením kapacít a kompetencií regionálnych a miestnych orgánov a podporou opatrení v oblasti kvality ovzdušia - LIFE	48 583

Zahraničné granty (331)

v EUR

: Eurofondy	* Euroregión Beskydy - kultúrne dedičstvo PL-SK, ŽSK (NR)	43 019	627 341
	* Euroregión Beskydy - vzdelávanie PL-SK, ŽSK (NR)	7 139	
	* Euroregión Beskydy – kultúrne dedičstvo PL-SK, ŽSK (Mikro)	334 653	
	* Euroregión Beskydy – vzdelávanie PL-SK, ŽSK (Mikro)	85 118	
	* Euroregión Beskydy – vzdelávanie PL-SK, ŽSK (Mikro)	2 586	

v EUR

: Eurofondy	* Euroregión Tatry – kultúrne dedičstvo PL-SK, ŽSK (NR)	20 333	627 341
	* Euroregión Tatry – vzdelávanie PL-SK, ŽSK (Mikro)	37 713	
	* Euroregión Tatry – kultúrne dedičstvo PL-SK, ŽSK (Mikro)	66 225	
	* Partnerstvom k spoločnému rozvoju - Regionálny kontaktný bod	17 814	
	* Regionálne poradenské centrum SK-CZ	12 601	
	* Spoločne v harmónii, prírody, tela a duše	140	

3.1.2 Bežné výdavky

Zdrojom financovania bežných výdavkov boli daňové príjmy ŽSK, nedaňové príjmy Úradu ŽSK, dotácie zo štátneho rozpočtu, štrukturálne fondy, zostatok prostriedkov z predchádzajúceho roku, a rezervný fond.

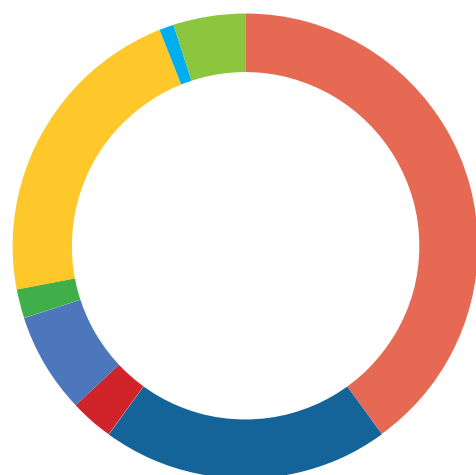
Rozpočet bežných výdavkov bol schválený vo výš-

ke 190 524 440 EUR. V priebehu roka bol štyrikrát zmenený a výsledný stav rozpočtu bežných výdavkov k 31.12.2022 bol v objeme 212 634 939 EUR. V skutočnosti dosiahnuté výdavky bežného rozpočtu boli v sume 207 669 716 EUR, čo predstavuje 97,66 % z upraveného rozpočtu.

Zastúpenie jednotlivých oblastí na čerpaní bežných výdavkov:

v EUR

Bežné výdavky	Skutočnosť 2021	Schválený rozpočet 2022	Upravený rozpočet 2022	Plnenie príjmov 2022	% čerpania výdavkov
Úrad	10 815 909	14 107 251	14 074 414	12 570 566	89,32
Voľby 2022	0	0	24 660	24 660	100,00
Centrá zdravotnej starostlivosti ŽSK	1 018 411	845 357	874 933	825 272	94,32
Doprava	46 146 549	45 237 953	50 551 242	50 210 513	99,33
Zdravotníctvo	722 527	200 000	673 233	567 439	84,29
Kultúrne služby	9 852 136	10 255 178	10 848 526	10 837 790	99,90
Vzdelávanie	85 685 216	79 147 221	86 756 423	86 541 644	99,75
Sociálne zabezpečenie	39 224 676	40 395 480	44 415 423	43 386 257	97,68
Eurofondy	3 071 258	336 000	4 416 085	2 705 575	61,27
Bežné výdavky spolu	196 536 682	190 524 440	212 634 939	207 669 716	97,66

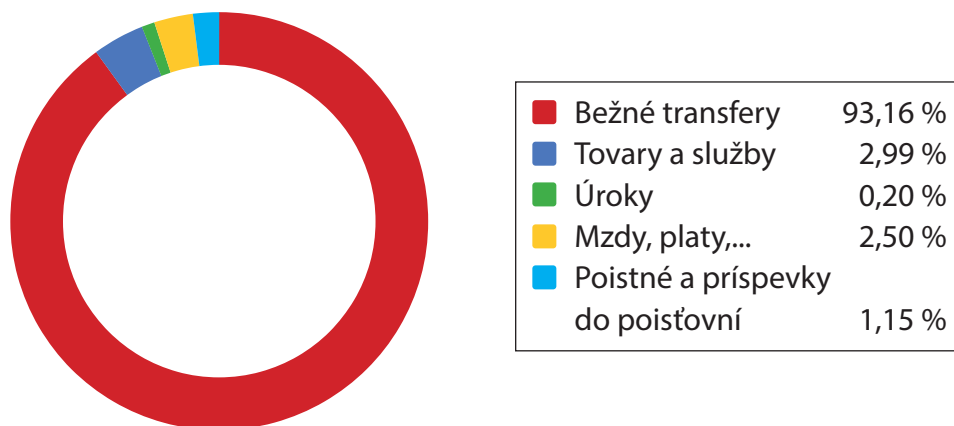
Vzdelávanie	41,67 %
Soc. služby	20,89 %
Eurofondy	1,31 %
Úrad	6,06 %
CZS ŽSK	0,4 %
Doprava	24,18 %
Zdravotníctvo	0,27 %
Kultúra	5,22 %

Bežné výdavky podľa ekonomickej klasifikácie sú uvedené v nasledovnej tabuľke:

v EUR

Bežné výdavky	Skutočnosť 2021	Schválený rozpočet 2022	Upravený rozpočet 2022	Plnenie príjmov 2022	% čerpania výdavkov
610 Mzdy, platy, služobné príjmy a ostatné osobné vyrovnania	4 518 271	5 370 821	6 032 318	5 196 818	86,14
620 Poistné a príspevok do poisťovní	2 213 515	2 025 900	2 490 717	2 400 521	96,37
630 Tovary a služby	5 543 156	7 626 798	8 589 549	6 195 505	72,12
640 Bežné transfery	183 965 938	175 100 921	195 122 355	193 456 108	99,14
650 Splácanie úrokov	295 802	400 000	400 000	420 764	105,19
Bežné výdavky spolu	196 536 682	190 524 440	212 634 939	207 669 716	97,66

Podiel jednotlivých oblastí na plnení nedaňových bežných príjmov ŽSK za rok 2022:

Čerpanie rozpočtu bežných výdavkov ŽSK podľa jednotlivých programov:

v EUR

Kategória	Program	Schválený rozpočet 2022	Upravený rozpočet 2022	Plnenie príjmov 2022	% čerpania výdavkov
Bežné výdavky	1: Plánovanie, manažment a kontrola	1 926 994	6 727 309	4 745 670	70,54
	2: Propagácia a marketing	418 000	402 519	335 160	83,26
	3: Interné služby	3 650 981	3 385 085	2 708 913	80,02
	4: Komunikácie	11 874 532	12 836 727	12 730 212	99,17
	5: Doprava	33 363 421	37 714 515	37 480 301	99,37
	6: Vzdelávanie	77 220 434	86 628 033	86 541 644	99,90
	7: Kultúra	9 749 603	10 848 526	10 837 790	99,90
	8: Sociálne služby	38 904 059	43 455 955	43 385 846	99,83
	9: Zdravotníctvo	0	380 555	380 555	100,00
	10: Administratíva	13 416 416	10 255 715	8 523 625	83,11
Spolu		190 524 440	212 634 939	207 669 716	97,66

3.2. Kapitálový rozpočet

3.2.1 Kapitálové príjmy

Kapitálové príjmy ŽSK tvoria nedaňové kapitálové príjmy, a to predovšetkým príjmy z predaja majetku ŽSK a zrefundované a následne vrátené finančné zdroje za projekty OvZP. Zahŕňajú tiež dotácie zo štátneho rozpočtu z jednotlivých ministerstiev a prijaté finančné prostriedky zo štrukturálnych

fondov. Kapitálové príjmy k 31.12.2022 boli rozpočtované vo výške 12 417 924 EUR, z toho nedaňové príjmy kapitálové vo výške 2 335 240 EUR a granty a transfery vo výške 10 082 684 EUR. Skutočné plnenie kapitálových príjmov celkom je 12 666 688 EUR, t.j. plnenie 102,00 % k upravenému rozpočtu.

Štruktúra kapitálových príjmov podľa ekonomickej klasifikácie:

v EUR

Kapitálové príjmy	Skutočnosť 2021	Schválený rozpočet 2022	Upravený rozpočet 2022	Plnenie príjmov 2022	% plnenia príjmov
Kapitálové príjmy	1 828 441	550 000	2 335 240	3 687 979	157,93
Transfery	2 798 583	0	8 564 061	7 460 086	87,11
z toho: Vzdelávanie	47 292	0	476 076	187 599	39,41
Sociálne zabezpečenie	32 757	0	70 100	70 100	100,00
Eurofondy	2 718 534	0	8 009 275	7 193 777	89,82
Združené prostriedky	0	0	8 610	8 610	100,00
Zahraničné granty - Eurofondy	1 864 541	0	1 518 623	1 518 623	100,00
Kapitálové príjmy spolu	6 491 565	550 000	12 417 924	12 666 688	102,00

: Granty a transfery zo štátneho rozpočtu a štrukturálnych fondov

Transfery (322)

Upravený rozpočet transferov k 31. 12. 2022 bol 8 564 061 EUR. Plnenie je 7 460 086 EUR, t. j. 87,11 %.

Vzdelávanie

Z Fondu na podporu športu pre SOŠ polytechnickú, Dolný Kubín – Kňažia – Stavebné úpravy a modernizácia telocvične bolo rozpočtovaných 476 076 EUR. Plnenie rozpočtu na uvedený účel

v roku 2022 nebolo realizované. Z Fondu na podporu športu bola poukázaná suma 187 599 EUR na rekonštrukciu športového areálu Gymnázia Varšavská, Žilina.

v EUR

Vzdelávanie	476 076
-------------	---------

Sociálne zabezpečenie

Z Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny SR bola poskytnutá dotácia na podporu rozvoja sociálnych služieb pre organizácie v zriaďovateľskej pôsobnosti.

v EUR

Sociálne zabezpečenie	70 100
-----------------------	--------

Združené prostriedky

Ide o finančné prostriedky od obce Terchová za účelom spoločnej prípravy a výstavby stavby s názvom „CSS Terchová – kanalizačná prípojka a odstránenie ČOV“.

v EUR

Združené prostriedky	8 610
-----------------------------	--------------

Eurofondy

Príjmy z eurofondov v rámci projektov ŽSK predstavujú výšku 8 009 275 EUR. Uvedené príjmy zahŕňajú zálohové platby na financovanie projektov ako aj refundácie výdavkov.

v EUR

Eurofondy	8 009 275
* Euroregión Beskydy – kultúrne dedičstvo PL-SK, ŽSK (Mikro)	8 279
* Euroregión Tatry – kultúrne dedičstvo PL-SK, ŽSK (Mikro)	4 954
* Cesty spájajúce Powiat Zywiecki a ŽSK	75 497
* Modernizácia odborného vzdelávania Hotelová akadémia Liptovský Mikuláš	108 407
* Modernizácia odborného vzdelávania Hotelová akadémia Žilina	207 090
* Zvýšenie prístupnosti a bezpečnosti ke kultúrnym pamätiam v česko-slovenskom pohraničí	156 176
* Na bicykloch vókol Váhu	745 474
* Rekonštrukcia cesty II/487	264 385
* Rekonštrukcia cesty II/520 Orava	456 818
* Sanácia násypového telesa cesty III/2271 Krušetnica	107 988
* Modernizácia odborného vzdelávania SOŠ poľnohospodárstva a služieb na vidieku Žilina	125 270
* Modernizácia odborného vzdelávania SOŠ lesnícka a drevárska Liptovský Hrádok	347 394
* Modernizácia odborného vzdelávania SOŠ polytechnická Dolný Kubín	529 160
* Modernizácia odborného vzdelávania SOŠ stavebnej Žilina	832 032
* Modernizácia odborného vzdelávania SOŠ technická Čadca	440 419
* Spoločne v harmónii prírody, tela a duše	25 510
* Modernizácia odborného vzdelávania SPŠ stavebná Žilina	314 150
* Modernizácia odborného vzdelávania SOŠ strojnícka Kysucké Nové Mesto	104 261
* Modernizácia odborného vzdelávania SŠ Martin	1 062 635
* Modernizácia odborného vzdelávania ŠUV Ružomberok	89 626
* Zlepšenie dostupnosti k sieti TEN-T Orava – II. etapa	140 085
* Zlepšenie dostupnosti ku kultúrnym pamätiam	1 279 340
* Zlepšenie prepojenia ciest okresov Tešín a Čadca a diaľnice D3 so sieťou TEN-T	96 829
* Zvýšenie bezpečnosti pozemnej komunikácie II/584 v okrese Liptovský Mikuláš	87 496
* Rekonštrukcia cesty II/584 v Demänovskej Doline	400 000

Zahraničné granty (332)

v EUR

: Eurofondy	* Cesty spájajúce Powiat Zywiecki a ŽSK	973 538	1 518 623
	* Zlepšenie prepojenia ciest okresov Tešín a Čadca a diaľnice D3 so sieťou TEN-T	328 250	
	* Spoločne v harmónii prírody, tela a duše	216 835	

3.2.2 Kapitálové výdavky

Kapitálové výdavky tvoria z celkového čerpania výdavkov ŽSK 11,49 %. Upravený rozpočet k 31. 12.

2022 vo výške 54 395 671 EUR bol čerpaný v sume 27 464 157 EUR, t. j. čerpanie rozpočtu je 50,49 %.

Zdrojom krytia kapitálových výdavkov rozpočtovaných v roku 2022 boli finančné prostriedky z nasledovných zdrojov:

v EUR

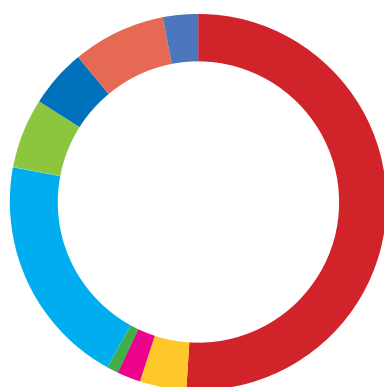
* štátny rozpočet	6 419 023
* zostatok prostriedkov z predchádzajúcich rokov – ŠR	257 212
* rezervný fond	10 303 248
* návratná finančná výpomoc z MF SR na dopravu	8 589 960
* úver z Rozvojovej banky Rady Európy (CEB)	20 094 460
* vlastné zdroje ŽSK (daňové, nedaňové a kapitálové príjmy)	8 723 158
* združené prostriedky – ČOV Terchová	8 610

Zastúpenie jednotlivých oblastí na čerpaní kapitálových výdavkov:

v EUR

Kapitálové výdavky	Skutočnosť 2021	Schválený rozpočet 2022	Upravený rozpočet 2022	Plnenie príjmov 2022	% čerpania výdavkov
Úrad	148 882	150 000	164 378	165 301	100,56
Centrá zdravotnej starostlivosti	23 612	100 000	100 000	0	0,00
Doprava	3 229 491	9 401 840	12 449 974	5 993 218	48,14
Zdravotníctvo	1 311 034	1 750 000	3 307 591	1 609 368	48,66
Kultúrne služby	268 383	235 000	1 013 601	870 251	85,86
Vzdelávanie	4 141 522	1 405 000	4 246 712	2 374 384	55,91
Sociálne zabezpečenie	790 262	280 000	1 067 009	578 443	54,21
Eurofondy	6 684 082	22 271 545	31 046 406	15 113 053	48,68
Projektová dokumentácia	546 248	500 000	1 000 000	760 139	76,01
Kapitálové výdavky spolu	17 143 516	36 093 385	54 395 671	27 464 157	50,49

Podiel oblastí na čerpaní kapitálových výdavkov:

■ Eurofondy	55,03 %
■ Projekt. dokum.	2,77 %
■ Úrad	0,60 %
■ CZS ŽSK	0,0 %
■ Doprava	21,82 %
■ Zdravotníctvo	5,86 %
■ Kultúra	3,17 %
■ Vzdelávanie	8,65 %
■ Soc. zabezpeč.	2,10 %

Kategória	Program	Schválený rozpočet 2022	Upravený rozpočet 2022	Plnenie príjmov 2022	% čerpania výdavkov
Kapitálové výdavky	1: Plánovanie, manažment a kontrola	22 771 545	32 195 743	16 022 529	49,76
	2: Propagácia a marketing	0	0	0	0,00
	3: Interné služby	100 000	115 041	15 964	13,87
	4: Komunikácie	9 401 840	12 449 974	5 993 218	48,13
	5: Doprava	0	0	0	0,00
	6: Vzdelávanie	1 405 000	4 246 712	2 374 384	55,91
	7: Kultúra	235 000	1 013 601	870 251	85,85
	8: Sociálne služby	280 000	1 067 009	578 443	54,21
	9: Zdravotníctvo	1 750 000	3 307 591	1 609 368	48,65
	10: Administratíva	150 000	0	0	0,00
Spolu		36 093 385	54 395 671	27 464 157	50,49

3.3. Finančné operácie

3.3.1 Príjmové finančné operácie

Súčasťou Rozpočtu ŽSK v roku 2022 boli v zmysle § 10 ods. 6 zákona č. 583/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov aj finančné operácie, ktorými sa vykonávajú prevody prostriedkov peňažných fondov a realizujú sa návratné zdroje financovania.

Príjmové finančné operácie slúžia predovšetkým na doplnenie príjmov rozpočtu. Ide o zdroje z mi-

nulých rokov, prevody z peňažných fondov, schválené úvery. Sú zdrojom krytia predovšetkým kapitálových výdavkov.

Rozpočet príjmových finančných operácií bol k 31. 12. 2022 schválený vo výške 46 147 636 EUR. Príjmy z príjmových finančných operácií dosiahli k uvedenému dátumu výšku 32 812 661 EUR, plnenie je 71,10 %. Medzi príjmové finančné operácie patrí aj zloženie finančnej zábezpeky, ktorá je triedená v položke Iné príjmové finančné operácie.

Plnenie rozpočtu v príjmových finančných operáciách pozostáva z nasledovných položiek:

- * zostatok prostriedkov z roku 2021 vo výške 1 308 873 EUR, ktoré bolo možné použiť v súlade s § 8 ods. 4 a 5 zákona č. 523/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách verejnej správy,

- * nevyčerpaná časť úveru z Rozvojovej banky Rady Európy (CEB) z predchádzajúceho roku v sume 2 011 060 EUR,

- * zostatok nedočerpanej návratnej finančnej výpomoci z Ministerstva financií SR na rekonštrukciu mostných objektov a ciest II. a III. triedy v objeme 4 889 960 EUR,

- * združené prostriedky v sume 19 978 EUR v zmysle Zmluvy č. 17/NSP/2020 o realizácii národného športového projektu na výstavbu atletického štadióna v Martine,

- * prevod prostriedkov z rezervného fondu vo výške 13 368 513 EUR za účelom financovania bežných a kapitálových výdavkov,

- * prijaté prostriedky na finančné zábezpeky pri verejných obchodných súťažiach alebo zábezpeky na viazanosť ponuky podľa zákona o verejnom obstarávaní 496 277 EUR,

* vrátená kaucia v súvislosti s podaním odvolania v sume 18 000 EUR,

* tretia tranža z návratnej finančnej výpomoci z Ministerstva financií Slovenskej republiky na rekonštrukciu mostných objektov a ciest II. a III. triedy v pôsobnosti ŽSK v objeme 3 700 000 EUR,

* návratné zdroje financovania od Rozvojovej banky Rady Európy v objeme 7 000 000 EUR na financovanie kapitálových výdavkov súvisiacich s realizáciou projektov financovaných zo štrukturálnych fondov EÚ systémom refundácie vopred vynaložených finančných prostriedkov z vlastných zdrojov

Prehľad rozpočtu príjmových finančných operácií za rok 2022:

v EUR

Príjmové finančné operácie	Skutočnosť 2021	Schválený rozpočet 2022	Upravený rozpočet 2022	Plnenie príjmov 2022	% plnenia príjmov
Zostatok prostriedkov z predchádzajúcich rokov	18 995 332	5 916 985	8 209 894	8 229 871	100,24
Prevod prostriedkov z peňažných fondov	20 784 349	6 724 900	16 154 342	13 368 513	82,75
Prijaté úvery, pôžičky, návratné finančné výpomoci	8 500 000	21 783 400	21 783 400	10 700 000	49,12
Iné príjmové finančné operácie	1 002 901	0	0	514 277	0,00
Príjmové fin. operácie spolu	49 282 582	34 425 285	46 147 636	32 812 661	71,10

Zoznam nevyčerpaných účelových finančných prostriedkov z roku 2021 zapojených do rozpočtu v roku 2022:

v EUR

Účel	Nevyčerpaná suma		Spolu
	BV	KV	
Štátne finančné prostriedky pre metodikov - mzdy, poistné 12/2021	5 655		5 655
Ministerstvo zdravotníctva SR – finančný príspevok zdravotníckym pracovníkom – COVID-19 – Kolektívna zmluva	21 767		21 767
Ministerstvo dopravy a výstavby SR - cyklodoprava		150 000	150 000
Ministerstvo zdravotníctva SR – zmluva číslo 1066/2021- očkovanie vakcínou proti ochoreniu SARS-CoV-2	74 480		74 480
Normatívne a nenormatívne finančné prostriedky - vzdelávanie	18 531		18 531
Projekt Obnova vegetačnej a technickej zložky pamiatkového objektu Hrádcké arborétum		14 000	14 000
628 Euroregión Beskydy – kultúrne dedičstvo - Mikro	262 507		262 507
745 Euroregión Beskydy – kultúrne dedičstvo - NR	51 996		51 996
7601 Euroregión Beskydy – vzdelávanie - Mikro	41 141		41 141
753 Euroregión Beskydy – vzdelávanie - NR	8 880		8 880
580 Euroregión Tatry – kultúrne dedičstvo - Mikro	157 750		157 750
761 Euroregión Tatry – kultúrne dedičstvo - NR	24 917		24 917
599 Euroregión Tatry – vzdelávanie - Mikro	23 792		23 792
578 Euroregión Tatry – vzdelávanie - NR	4 252		4 252

Fond malých projektov	218 214		218 214
Efektívna verejná správa	198 474		198 474
LIFE	32 518		32 518
Úver z CEB		2 011 060	2 011 060
NFV MF na rekonštrukciu mostov a ciest II. a III. triedy		4 889 960	4 889 960
Združené prostriedky na výstavbu atletického štadióna v Martine		19 978	19 978
Spolu	1 144 874	7 084 998	8 229 871

3.3.2 Výdavkové finančné operácie

Výdavkové finančné operácie boli pre rok 2022 rozpočtované vo výške 3 736 150 EUR a ich čerpanie bolo v objeme 3 986 804 EUR, t. j. 106,71 %. Z rozpočtu ŽSK tvoria 1,66 %.

V zmysle platných úverových zmlúv ŽSK realizoval v roku 2022 splátky poskytnutých úverov v zmysle platných úverových zmlúv v celkovom objeme 3 733 750 EUR.

v EUR

* Zmluva o úvere č. 123/CC/17 – SLSP	1 990 000
* Zmluva o úvere z Rozvojovej banky Rady Európy (CEB)	1 343 750
* Zmluva o úvere č. 730/CC/2019 (SLSP)	250 000
* Zmluva o úvere č. 731/CC/2019 (SLSP)	150 000
* Iné výdavkové finančné operácie - kaucia v súvislosti podaním odvolania – obstaranie dopravcu	2 400
* Finančná zábezpeka (vrátenie)	250 650
* Kurzové rozdiely	4

Vyššie čerpanie rozpočtu je z dôvodu vrátenia finančnej zábezpeky uchádzačovi, ktorú predtým prijal subjekt verejnej správy v súlade so zá-

konom č. 25/2006 Z. z. o verejnom obstarávaní v platnom znení (§ 36 – viazanosť ponúk), u ktorej nie je povinnosť rozpočtovania.

3.4 Výsledok hospodárenia za rok 2022

K 31. 12. 2022 je disponibilný zostatok vlastných finančných prostriedkov na bankových účtoch vo výške 13 796 447,33 EUR.

v EUR

	Skutočné príjmy	Skutočné výdavky	Rozdiel
Bežný rozpočet	218 063 343,16	207 669 716,18	+ 10 393 626,98
Kapitálový rozpočet	12 666 688,63	27 464 156,98	- 14 797 468,35
HV Bežný + kapitálový	230 730 031,79	235 133 873,16	- 4 403 841,37
HV Finančné operácie	32 812 661,20	3 986 804,47	+ 28 825 856,73
HV celkom	263 542 692,99	239 120 677,63	+ 24 422 015,36
Výsledok z bežného a kapitálového hospodárenia je schodok			- 4 403 841,37
Úprava výsledku rozpočtového hospodárenia:			1 193 084,24

❖ Podľa § 16 ods. 6 zákona č. 583/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy sa z prebytku bežného a kapitálového hospodárenia vylúčia nevyčerpané účelovo určené finančné prostriedky poskytnuté v predchádzajúcom rozpočtovom roku zo štátneho rozpočtu a z rozpočtu Európskych spoločností vo výške 1 112 226,99 EUR, ktoré možno použiť v roku 2023. Finančné prostriedky vo výške 80 857,25 EUR sa odvedú do štátneho rozpočtu v roku 2023.

júcom rozpočtovom roku zo štátneho rozpočtu a z rozpočtu Európskych spoločností vo výške 1 112 226,99 EUR, ktoré možno použiť v roku 2023. Finančné prostriedky vo výške 80 857,25 EUR sa odvedú do štátneho rozpočtu v roku 2023.

v EUR

❖ Nevyčerpané účelové prostriedky zo ŠR 2022	4 373,75
❖ Nevyčerpané účelové prostriedky z projektov EÚ 2022	1 107 853,24
❖ Nedočerpané finančné prostriedky odvedené do ŠR v r. 2023	80 857,25
Po zohľadnení nevyčerpaných bežných a kapitálových dotácií ŽSK vykazuje výsledok z bežného a kapitálového hospodárenia schodok vo výške	- 5 596 925,61
Bilancia finančných operácií v roku 2022	+ 28 825 856,73

ŽSK v roku 2022 použil cez príjmové finančné operácie 32 812 661,20 EUR v nasledovnom členení: v EUR

❖ nevyčerpané účelové finančné prostriedky z minulých rokov	1 308 873,47
❖ bankový úver z Rozvojovej banky Rady Európy z minulých rokov	2 011 059,94
❖ návratná finančná výpomoc z MF SR na rekonštrukciu mostných objektov a ciest II. a III. triedy z minulých rokov	4 889 960,03
❖ združené prostriedky v zmysle Zmluvy č. 17/NSP/2020 o realizácii národného športového projektu na výstavbu atletického štadióna v Martine	19 977,76
❖ finančné prostriedky z rezervného fondu	13 368 512,44
❖ finančná zábezpeka	496 277,56
❖ vrátenie kaucie	18 000,00
❖ prijaté bankové úvery a návratná finančná výpomoc	10 700 000,00

Výdavkové finančné operácie boli čerpané vo výške 3 986 804,47 EUR:

❖ kurzové rozdiely	4,47
❖ finančná zábezpeka	250 650,00
❖ kaucia – odvolanie ŽSK v konaní	2 400,00
❖ splácanie istín úverov	3 733 750,00
Hospodársky výsledok vrátane finančných operácií	24 422 015,36

V zmysle platného znenia § 16 zákona o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy, táto suma sa upravuje o nevyčerpané dotácie zo ŠR

z predchádzajúcich rokov, z projektov EÚ a o iné záväzky, spolu vo výške -10 625 568,03 EUR. *

v EUR

: Nevyčerpané účelové prostriedky zo ŠR z roku 2022	4 373,75
* Dotácia z Ministerstva školstva, vedy, výskumu a športu SR (MŠVVaŠ) pre školský úrad	4 373,75
: Nevyčerpané účelové prostriedky z projektov EÚ z roku 2022 a predchádzajúcich rokov	1 107 853,24

× LIFE Zlepšenie kvality ovzdušia	57 562,86
× Euroregión Beskydy – kultúrne dedičstvo PL-SK, ŽSK-MIKRO	203 387,06
× Euroregión Beskydy – kultúrne dedičstvo PL-SK, ŽSK (NR)	114 946,28
× Euroregión Beskydy – vzdelávanie PL-SK, ŽSK (NR)	18 109,02
× Euroregión Beskydy – vzdelávanie PL-SK, ŽSK-MIKRO	56 037,69
× Euroregión Tatry - kultúrne dedičstvo PL-SK, ŽSK – MIKRO	146 548,84
× Euroregión Tatry – vzdelávanie PL-SK, ŽSK (NR)	6 421,82
× Euroregión Tatry – vzdelávanie PL-SK, ŽSK – MIKRO	22 254,13
× Euroregión Tatry – kultúrne dedičstvo PL-SK, ŽSK (NR)	48 667,01
× Fond malých projektov	359 415,00
× Prevádzkovanie integrovanej siete IPC2	74 503,53
: Nedočerpané finančné prostriedky vrátené do ŠR	80 857,25
× Regionálny úrad školskej správy v Žiline	88,69
× Ministerstvo zdravotníctva SR – vakcinácia	27 023,73
× Ministerstvo dopravy a výstavby SR – cyklistická doprava a cykloturistika	51 528,90
× Ministerstvo práce sociálnych vecí a rodiny SR - energie a osobitná ochrana	2 215,93
: Zostatok finančných prostriedkov na samostatných účtoch	245 627,56
: Nedočerpané úverové zdroje z CEB	4 130 768,76
: Nedočerpaná návratná finančná výpomoc z MF SR	5 027 500,07
: Nedočerpané združené prostriedky	28 587,40
Spolu	10 625 568,03
Hospodársky výsledok vrátane finančných operácií po vylúčení nevyčerpaných finančných prostriedkov, výnosov a ostatných záväzkov	13 796 447,33

Z prebytku rozpočtu ŽSK za rok 2022 upraveného v zmysle § 16 zákona č. 583/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy sa prideli do rezervného fondu 13 796 447,33 EUR. Rezervný

fond sa použije v prípade potrieb ŽSK na kapitálové výdavky a o jeho použití rozhodne Zastupiteľstvo ŽSK v rámci úprav rozpočtu.

Výpočet výsledku hospodárenia v metodike ESA 2010

Pre vyčíslenie schodku alebo prebytku rozpočtu subjektu verejnej správy sa uplatňuje jednotná metodika platná pre Európsku úniu – ESA 2010. Do výpočtu schodku a prebytku v metodike ESA 2010 nevstupujú príjmové finančné operácie a výdavkové finančné operácie. Pre vykázanie výsledku hospodá-

renia v metodike ESA 2010 sa však ku schodku alebo prebytku hospodárenia pripočítavajú položky časového rozlíšenia, a to zmena stavu vybraných záväzkov a pohľadávok, časové rozlíšenie daní a úrokov.

v EUR

PRÍJMY (100+200+300) a príjmové finančné operácie (400+500)	263 542 692
v tom: × daňové príjmy (100)	134 616 767
× nedaňové príjmy (200)	5 852 542

× granty a transfery (300)	90 260 722
× príjmové finančné operácie (400, 500)	32 812 661
z toho: × × príjmy z transakcií s finančnými aktívami a finančnými pasívami (400)	22 112 661
× × prijaté úvery, pôžičky a návratné finančné výpomoci (500)	10 700 000
VÝDAVKY (600+700) a výdavkové finančné operácie (800)	239 120 677
v tom: × daňové príjmy (100)	207 669 716
× kapitálové výdavky (700)	27 464 157
× výdavkové finančné operácie (800)	3 986 804
Prebytok (+)/schodok (-), hotovostný	24 422 015
Prebytok (+)/schodok (-) po vylúčení príjmových a výdavkových finančných operácií	- 4 403 842
Zmena stavu vybraných pohľadávok (+, -)	7 073
Zmena stavu vybraných záväzkov (+, -)	5 555 798
Zahrnutie položiek časového rozlíšenia	5 562 871
Prebytok (+)/schodok (-) v metodike ESA 2010	1 159 029

4.

Účtovná zázvierka za rok 2022

4. Účtovná závierka za rok 2022

4.1. Individuálna účtovná závierka

K 31.12.2022 bola v súlade s § 17 Zákona č. 431/2002 Z. z. o účtovníctve v znení neskorších predpisov zostavená riadna účtovná závierka za rok 2022 /Príloha č. 1/.

Individuálna účtovná závierka ŽSK obsahuje ekonomické informácie z individuálnej súvahy a individuálneho výkazu ziskov a strát Úradu ŽSK a ďalšie číselné a slovné komentovanie údajov, ktoré súvaha a výkaz ziskov a strát nezachytávajú.

Individuálnu účtovnú závierku ŽSK tvorí:

- * súvaha,
- * výkaz ziskov a strát,
- * poznámky.

Audit účtovnej závierky Úradu ŽSK uskutočnila audítorská firma ACCEPT AUDIT & CONSULTING, s. r. o. Zo správy audítora za rok 2022 vyplýva, že účtovná závierka poskytuje pravdivý a verný obraz finančnej situácie Žilinského samosprávneho kraja k 31. decembru 2022 a výsledku jeho hospodárenia za rok končiaci sa k uvedenému dátumu podľa zákona č. 431/2002 Z. z. o účtovníctve v znení neskorších predpisov.

Príspevkové organizácie v zriaďovateľskej pôsobnosti ŽSK zostavujú individuálnu účtovnú závierku obdobne ako Úrad ŽSK. Účtovné závierky Úradu ŽSK a organizácií v jeho pôsobnosti sú v elektronickej podobe uložené v Registri účtovných závierok www.registeruz.sk.

4.2. Konsolidovaná účtovná závierka

Konsolidovaná účtovná závierka ŽSK za rok 2022 bola zostavená v súlade so zákonom č. 431/2002 Z. z. o účtovníctve v znení neskorších predpisov a v súlade s Opatrením Ministerstva financií Slovenskej republiky zo dňa 17. decembra 2008 č. MF/27526/2008–31, ktorým sa ustanovujú podrobnosti o metódach a postupoch konsolidácie vo verejnej správe a podrobnosti o usporiadaní a označovaní položiek konsolidovanej účtovnej závierky vo verejnej správe /Príloha č. 3/.

Konsolidovaná účtovná závierka obsahuje ekonomické informácie z konsolidovanej súvahy a konsolidovaného výkazu ziskov a strát a ďalšie číselné a slovné komentovanie údajov, ktoré súvaha a výkaz ziskov a strát nezachytávajú. Predstavuje súčet všetkých aktív a pasív, nákladov a výnosov, z jednotlivých individuálnych účtovných závierok organizácií v konsolidovanom celku ŽSK, kde vzájomné vzťahy týchto organizácií boli eliminované.

Pri konsolidácii ŽSK bola použitá metóda úplnej konsolidácie, ktorou sa do konsolidovanej účtovnej závierky zahrnuli údaje z účtovných závierok Úradu ŽSK, príspevkových organizácií v zriaďovateľskej pôsobnosti ŽSK a údaje z účtovných závierok obchodných spoločností.

Konsolidovanú účtovnú závierku ŽSK tvorí:

- * konsolidovaná súvaha,
- * konsolidovaný výkaz ziskov a strát,
- * konsolidované poznámky.

Audit konsolidovanej účtovnej závierky uskutočnila audítorská firma ACCEPT AUDIT & CONSULTING, s. r. o.

Konsolidovaná účtovná závierka konsolidovaného celku ŽSK je v elektronickej podobe uložená v Registri účtovných závierok www.registeruz.sk.

5.

Informácie o údajoch z aktív a pasív

5. Informácie o údajoch z aktív a pasív

5.1. Informácie o údajoch z aktív a pasív individuálnych účtovných závierok

Pri hodnotení stavu aktív a pasív sa vychádza z údajov, ktoré obsahuje účtovná závierka Úradu ŽSK a účtovné závierky 114 príspevkových organizácií v zriaďovateľskej pôsobnosti ŽSK, k 31. 12.

2022. Nie sú tu zahrnuté údaje z individuálnych účtovných závierok obchodných spoločností. Údaje za minulé obdobie vychádzajú zo stavu, aký bol k 31. 12. 2021.

Aktíva ŽSK k 31.12.2021 a k 31.12.2022 v netto účtovných hodnotách

v EUR

Druh majetku	2021			2022		
	ŽSK spolu	v tom:		ŽSK spolu	v tom:	
		Úrad	PO		Úrad	PO
Neobežný majetok	375 481 111	45 916 439	329 564 672	398 230 207	64 014 982	334 215 225
v tom:						
Dlhodobý nehmotný majetok	184 903	48 145	136 757	344 543	238 098	106 445
Dlhodobý hmotný majetok	375 183 896	45 755 982	329 427 915	397 757 687	63 648 907	334 108 780
Dlhodobý finančný majetok	112 312	112 312	0	127 977	127 977	0
Obežný majetok	379 084 329	322 299 642	56 784 686	389 453 583	324 720 300	64 733 282
v tom:						
Zásoby	7 648 671	661 440	6 987 231	9 883 143	392 003	9 491 140
Zúčtovanie medzi subjektmi verejnej správy	287 844 444	287 844 444	0	288 207 431	288 207 431	0
Dlhodobé pohľadávky	404 156	404 156	0	417 420	417 420	0
Krátkodobé pohľadávky	17 059 203	423 294	16 635 909	19 201 175	183 547	19 017 627
Finančné účty	66 127 855	32 966 308	33 161 547	71 744 414	35 519 899	36 224 515
Poskytnuté finančné výpomoci	0	0	0	0	0	0
Časové rozlíšenie	257 831	117 329	140 502	473 229	303 575	169 654
Majetok spolu	754 823 271	368 333 411	386 489 860	788 157 019	389 038 857	399 118 161

Medziročná zmena na aktívnych účtoch súvahy

v EUR

Aktíva	2021	2022	Medziročná zmena
Dlhodobý nehmotný majetok	184 903	344 543	159 640
Dlhodobý hmotný majetok	375 183 896	397 757 687	22 573 791
Dlhodobý finančný majetok	112 312	127 977	15 665
Zásoby	7 648 671	9 883 143	2 234 472
Zúčtovanie medzi subjektmi VS	287 844 444	288 207 431	362 987
Dlhodobé pohľadávky	404 156	417 420	13 264
Krátkodobé pohľadávky	17 059 203	19 201 175	2 141 972
Finančné účty	66 127 855	71 744 414	5 616 559
Poskytnuté návratné finančné výpomoci	0	0	0
Časové rozlíšenie	257 831	473 229	215 398
SPOLU:	754 823 271	788 157 019	33 333 748

Hodnota celkového majetku vzrástla oproti roku 2021 o 33 333 748 EUR, z toho najvýraznejšia zmena nastala:

- * pri dlhodobom hmotnom majetku, kde bol nárast o 22 573 791 EUR. Najväčší prírastok je vykázaný na Správe ciest ŽSK na účte 021 - Stavby, hlavne v dôsledku ukončenia stavebných prác na cestách II. a III. triedy a na Úrade ŽSK na účte 042 – Obstaranie dlhodobého hmotného majetku, v dôsledku obstarávania majetku pre organizácie v zriaďovateľskej pôsobnosti ŽSK, pričom väčšinu tvoria akcie spolufinancované z fondov Európskej únie,

- * pri dlhodobom finančnom majetku došlo k odpredaju obchodného podielu v spoločnosti AGROPODNIK, s. r. o., Bešeňová v brutto hodnote 50 322 EUR, zároveň bola zrušená opravná položka k tomuto majetku vo výške 38 070 EUR. Vzhľadom ku kladnému vlastnému imaniu Sociálne – ekonomického podniku ŽSK, s. r. o. r. s. p. a jeho nárastu za rok 2022, bola zrušená opravná položka k dlhodobému finančnému majetku vo výške 27 917 EUR. Medziročná zmena je v súhrne vo výške 15 665 EUR,

- * pri zásobách došlo k zvýšeniu o 2 234 472 EUR, čo je spôsobené aj nárastom cien materiálov, pričom najvyšší nárast zásob vykazuje Liptovská nemocnica s poliklinikou (ďalej len „NsP“) Liptovský Mikuláš, ktorá sa v dôsledku výpadku liekov a zvyšovania cien predzásobila liekmi, špeciálnym

zdravotníckym materiálom a vakcínami a na Správe ciest ŽSK, kde sa nárast cien prejavil najmä na cene posypovej soli a inertných posypových materiáloch,

- * krátkodobé pohľadávky sa zvýšili o 2 141 972 EUR. Najväčší podiel na vykázaných krátkodobých pohľadávkach majú:

- : nemocnice voči zdravotným poisťovniam za zrealizované zdravotné výkony, pohľadávky voči iným zdravotným zariadeniam za krv, krvné výrobky a iné zdravotnícke služby a pohľadávky za služby pre zahraničných pacientov. Pohľadávky voči zdravotným poisťovniam vznikajú z dôvodu úhrad zdravotných výkonov na základe faktúr s dobou splatnosti 30 dní, čo v praxi znamená, že reálne úhrady prebehnú až v nasledujúcom mesiaci,

- : Správa ciest ŽSK, pričom najvyššie pohľadávky vykazuje voči Slovenskej správe ciest – Investičná výstavba a správa ciest Žilina za údržbu a opravy ciest I. triedy a opravy ciest I. triedy po dopravných nehodách,

- * hodnota finančného majetku, ktorú tvoria zostatky na bankových účtoch, ceniny a zostatok prostriedkov v pokladni, sa zvýšila o 5 616 559 EUR, pričom k najväčšiemu zvýšeniu došlo v nemocniciach s poliklinikou v zriaďovateľskej pôsobnosti ŽSK a na Úrade ŽSK.

Pasíva ŽSK k 31.12.2021 a k 31.12.2022

v EUR

Druh majetku	2021			2022		
	ŽSK spolu	v tom:		ŽSK spolu	v tom:	
		Úrad	PO		Úrad	PO
Vlastné imanie	240 893 508	216 329 085	24 564 423	251 574 973	219 464 435	32 110 537
Závazky	411 656 435	82 684 496	328 971 938	424 882 204	94 773 163	330 109 041
v tom:						
Rezervy	3 442 943	2 907 893	535 050	3 377 080	2 545 597	831 483
Zúčtovanie medzi subjekt. verejnej správy	290 584 654	1 083 023	289 501 631	290 475 080	1 028 417	289 446 663
Dlhodobé záväzky	1 130 728	4 238	1 126 490	1 041 444	39 995	1 001 449
Krátkodobé záväzky	39 915 438	2 106 671	37 808 767	46 439 678	7 610 232	38 829 447
Bankové úvery a výpomoci	76 582 672	76 582 672	0	83 548 922	83 548 922	0
Časové rozlíšenie	102 273 327	69 319 829	32 953 498	111 699 842	74 801 259	36 898 583
Majetok spolu	754 823 271	368 333 411	386 489 860	788 157 019	389 038 857	399 118 161

Medziročná zmena na pasívnych účtoch súvahy

v EUR

Pasíva	2021	2022	Medziročná zmena
Vlastné imanie	240 893 509	251 574 973	10 681 464
Rezervy	3 442 943	3 377 080	-65 863
Zúčtovanie medzi subjektmi VS	290 584 654	290 475 080	-109 574
Dlhodobé záväzky	1 130 728	1 041 444	-89 284
Krátkodobé záväzky	39 915 438	46 439 678	6 524 240
Bankové úvery a výpomoci	76 582 672	83 548 922	6 966 250
Časové rozlíšenie	102 273 327	111 699 842	9 426 515
SPOLU:	754 823 271	788 157 019	33 333 748

Hodnota celkových pasív vzrástla oproti roku 2021 o 33 333 748 EUR, z toho najvýraznejšia zmena nastala:

- * pri vlastnom imaní, ktoré tvorí výsledok hospodárenia Úradu ŽSK a jeho príspevkových organizácií. Oproti roku 2021 vzrástlo o 10 681 644 EUR. Na Úrade ŽSK došlo k zvýšeniu vlastného imania o 3 135 350 EUR, príspevkové organizácie vykázali v sumáre nárast o 7 546 114 EUR. Zo 114 príspevkových organizácií vykázalo záporné vlastné imanie 18 organizácií,
- * rezervy sa oproti roku 2021 znížili o 65 863 EUR. Na Úrade ŽSK došlo k zníženiu rezerv o 362 296 EUR, a to hlavne rezerv na nevyčerpané dovolenky vrátane odvodov, v celkovej výške 58 972,25 EUR a rezerv

na predpokladanú výšku nedoplatku za poskytovanie výkonov vo verejnom záujme dopravcoví Slovenská autobusová doprava Žilina, a. s. a dopravcoví ARRIVA LIORBUS, a. s. Ružomberok, spolu o 291 090 EUR. U príspevkových organizácií došlo k zvýšeniu rezerv o 296 433 EUR, pričom ide hlavne o rezervy na zamestnanecké požitky (odchodné a jubileá),

* pri dlhodobých záväzkoch došlo k zníženiu stavu o 89 284 EUR,

* krátkodobé záväzky sa zvýšili o 6 524 240 EUR. K najväčšiemu nárastu došlo na Úrade ŽSK v dôsledku nárastu investičných faktúr, ktoré sa týkajú rôznych projektov. Porovnanie krátkodobých záväzkov po oddieloch je uvedené v nasledujúcej tabuľke:

Oddiel	Forma	Krátkodobé záväzky			
		k 31. 12. 2021		k 31. 12. 2022	
		celkom	z toho po lehote splatnosti	celkom	z toho po lehote splatnosti
Úrad ŽSK	VÚC	2 106 671	3 566	7 610 231	0
Doprava	PO	1 499 731	0	2 359 728	0
Zdravotníctvo	PO	18 833 029	7 271 276	20 835 292	6 335 009
Kultúra	PO	957 171	3 656	1 069 249	138
Vzdelávanie	PO	11 307 969	29 153	10 129 637	3 803
Sociálne zabezpečenie	PO	5 210 867	380	4 435 541	0
Spolu:		39 915 438	7 308 031	46 439 678	6 338 950

* bankové úvery na Úrade ŽSK sa zvýšili v dôsledku prijatia finančných prostriedkov z Rozvojovej banky Rady Európy vo výške 7 000 000 EUR, splátky úverov v roku 2022 boli v súlade so splát-

kovými kalendármi vo výške 3 733 750 EUR, v sumáre je medziročný nárast o 3 266 250 EUR,

* v roku 2022 bola z Ministerstva financií SR čerpaná posledná tranža návratnej finančnej vý-

pomoci vo výške 3 700 000 EUR na rekonštrukciu mostných objektov a ciest II. a III. triedy v pôsobnosti ŽSK. Celková výška návratnej finančnej výpomoci k 31. 12. 2022 je 21 508 960 EUR,

* stav na účtoch časového rozlíšenia sa zvýšil o 9 426 515 EUR. Jedná sa hlavne o nezúčtované transfery od cudzích subjektov, hodnotu bezodplatne nadobudnutých zásob a hodnotu dlhodobého majetku obstaraného z cudzích zdrojov (napr. zo štátnych prostriedkov, z prostriedkov

štrukturálnych fondov, zo sponzorských prostriedkov). Najväčší nárast je zaznamenaný na Úrade ŽSK o 5 481 430 EUR v dôsledku prijatia finančných prostriedkov v zmysle uzatvorených zmlúv o poskytnutí nenávratného finančného príspevku.

Podrobnejšie informácie o údajoch z aktív a pasív obsahuje Záverečný účet ŽSK, ktorý je zverejnený na webovom sídle ŽSK www.zilinskazupa.sk.

5.2. Informácie o údajoch z aktív a pasív konsolidovanej účtovnej závierky

Obsah a forma výkazov konsolidovanej účtovnej závierky vychádza z výkazov individuálnej účtovnej závierky Úradu ŽSK ako materskej účtovnej jednotky, 114 príspevkových organizácií v zriaďovateľskej pôsobnosti ŽSK a z účtovných závierok

obchodných spoločností – Integrovanej dopravy Žilinského kraja, s. r. o., Letiskovej spoločnosti Žilina, a. s. a Sociálno - ekonomického podniku ŽSK, s. r. o. r. s. p., ako dcérskych účtovných jednotiek.

Aktíva ŽSK k 31. 12. 2021 a k 31. 12. 2022 v netto účtovných hodnotách

v EUR

Druh majetku	2021	2022	Medziročná zmena
Neobežný majetok	379 381 373	401 990 408	22 609 035
v tom:			
Dlhodobý nehmotný majetok	217 123	377 639	160 516
Dlhodobý hmotný majetok	379 151 998	401 612 769	22 460 771
Dlhodobý finančný majetok	12 252	0	- 12 252
Obežný majetok	91 017 590	101 126 447	10 108 857
v tom:			
Zásoby	7 656 847	9 886 990	2 230 143
Zúčtovanie medzi subjektmi verejnej správy	25 611	26 936	1 325
Dlhodobé pohľadávky	80 400	123 096	42 696
Krátkodobé pohľadávky	16 783 528	19 169 522	2 385 994
Finančné účty	66 471 204	71 919 903	5 448 699
Časové rozlíšenie	261 784	476 499	214 715
Majetok spolu	470 660 747	503 593 354	32 932 607

Celkové aktíva sa oproti roku 2021 zvýšili o 32 932 607 EUR, pričom najvýznamnejšiu zmenu zaznamenali:

* dlhodobý hmotný majetok, ktorý vzrástol o 22 460 771 EUR,

* krátkodobé pohľadávky, kde došlo k zvýšeniu o 2 385 994 EUR. Najväčší podiel na vykázaných

krátkodobých pohľadávkach majú nemocnice a Správa ciest ŽSK,

* finančný majetok, ktorý tvoria bankové účty, ceniny a zostatok prostriedkov v pokladni, kde došlo k zvýšeniu hodnoty o 5 448 699 EUR, pričom k najväčšiemu zvýšeniu stavu bankových účtov došlo na Úrade ŽSK a v Kysuckej NsP Čadca.

Pasíva ŽSK k 31. 12. 2021 a k 31. 12. 2022**v EUR**

Druh majetku	2021	2022	Medziročná zmena
Vlastné imanie	241 166 710	251 763 457	10 596 747
Závazky	123 580 374	136 740 997	13 160 623
v tom:			
Rezervy	3 464 056	3 409 603	- 54 453
Zúčtovanie medzi subjektmi verejnej správy	2 751 500	2 283 356	- 468 144
Dlhodobé záväzky	818 855	754 107	- 64 748
Krátkodobé záväzky	39 843 752	46 473 425	6 629 673
Bankové úvery a výpomoci	76 702 211	83 820 506	7 118 295
Časové rozlíšenie	105 913 663	115 088 900	9 175 237
Spolu	470 660 747	503 593 354	32 932 607

Hodnota pasív oproti roku 2021 sa zvýšila o 32 932 607 EUR, pričom najvýznamnejšiu zmenu zaznamenali:

- * krátkodobé záväzky, pri ktorých došlo k zvýšeniu o 6 629 673 EUR. Najväčšiu časť záväzkov tvoria neuhradené faktúry vo výške 18 091 391 EUR a predpis miezd za mesiac december 2022 pozostávajúci zo záväzkov voči zamestnancom, orgánom sociálneho a zdravotného poistenia a daňových záväzkov. Najväčší podiel na vykázaných krátkodobých záväzkoch majú nemocnice. Ide o neuhradené záväzky voči dodávateľom za lieky a špeciálny zdravotnícky materiál, krv, potraviny, za elektrickú energiu, plyn, vodné a stočné. Vysoký nárast záväzkov voči dodávateľom vykazuje Úrad ŽSK z dôvodu väčšieho počtu realizovaných projektov, týkajúcich sa hlavne školstva a dopravy,

- * bankové úvery na Úrade ŽSK sa zvýšili v dôsledku prijatia finančných prostriedkov z Rozvojovej banky Rady Európy vo výške 7 000 000 EUR, splátky úverov boli v súlade so splátkovými kalendármi vo výške 3 733 750 EUR. Letisková spoločnosť Žilina, a. s. prijala v roku 2022 úver so Slovenskej sporiteľne a. s. vo výške 225 445 EUR, do 31. 12. 2022 splatila istinu vo výške 11 000 EUR.

Splátky úveru prijatého od Slovenskej záručnej rozvojovej banky boli vo výške 62 400 EUR. V konečnom dôsledku je medziročný nárast bankových úverov konsolidovaného celku ŽSK vo výške 3 418 295 EUR,

- * v roku 2020 bola z Ministerstva financií SR prijatá návratná finančná výpomoc vo výške 8 800 000 EUR na rekonštrukciu mostných objektov a ciest II. a III. triedy v pôsobnosti ŽSK a návratná finančná výpomoc vo výške 6 508 960 EUR na výkon samosprávnych pôsobností z dôvodu kompenzácie výpadku dane z príjmov fyzických osôb v roku 2020 v dôsledku pandémie ochorenia COVID-19. Stav záväzkov sa k 31. 12. 2022 nezmenil,

- * stav na účtoch časového rozlíšenia sa zvýšil o 9 175 237 EUR. Najvýznamnejšiu časť tohto zostatku tvorí zostatková cena majetku obstaraného z cudzích zdrojov, z toho je vykázaných voči Ministerstvu financií SR suma 100 562 951 EUR. V prípade transferov mimo súhrnného celku ide o zostatkovú cenu majetku obstaraného zo sponzorských prostriedkov z nadácií, od fyzických a právnických osôb a zo zahraničia, a to hlavne v zdravotníckych zariadeniach.

6.

Náklady a výnosy

6. Náklady a výnosy

6.1. Náklady a výnosy príspevkových organizácií v zriaďovateľskej pôsobnosti ŽSK

Celkové náklady pred zúčtovaním dane z príjmu za rok 2022 činili 315 221 889 EUR, z toho náklady v rámci hlavnej činnosti sú vo výške 305 785 122 EUR a v rámci podnikateľskej činnosti vo výške

9 436 767 EUR. V porovnaní s rokom 2021 náklady vzrástli o 20 869 270 EUR, pričom jednotlivé položky nákladov zaznamenali pohyby vykázané v nasledujúcej tabuľke:

Medziročná zmena na nákladových účtoch

v EUR

Náklady	2021	2022	Medziročná zmena
Spotrebované nákupy	55 551 357	55 366 459	- 184 898
Služby	14 471 775	18 557 732	4 085 957
Osobné náklady	204 515 527	219 937 163	15 421 636
Dane a poplatky	659 450	700 843	41 393
Ostatné prevádzkové náklady	952 947	2 532 881	1 579 934
Odpisy, rezervy a opravné položky a zúčtovanie časového rozlíšenia	17 200 490	16 904 829	- 295 661
Finančné náklady	860 566	966 536	105 970
Mimoriadne náklady	0	0	0
Náklady na transfery a náklady z odvodu príjmov	140 507	255 446	114 939
Spolu	294 352 619	315 221 889	20 869 270

Väčší nárast zaznamenali náklady na služby, osobné náklady, ktoré zahŕňajú mzdové náklady, zákonné a ostatné sociálne poistenie a zákonné a ostatné sociálne náklady a ostatné prevádzkové náklady. K zníženiu došlo pri spotrebovaných nákupoch a nákladoch na odpisy a opravné položky.

Výnosy za rok 2022 činili 323 197 397 EUR, z toho výnosy z hlavnej činnosti vo výške 313 389 847 EUR a z podnikateľskej činnosti vo výške 9 807 550 EUR. V porovnaní s rokom 2021 výnosy vzrástli o 23 535 571 EUR, pričom jednotlivé položky výnosov zaznamenali pohyby vykázané v nasledujúcej tabuľke:

Medziročná zmena na výnosových účtoch

v EUR

Výnosy	2021	2022	Medziročná zmena
Tržby za vlastné výkony a tovar	121 080 698	134 864 730	13 784 032
Zmena stavu vnútroorganizačných zásob	- 77	- 9 200	- 9 123
Aktivácia	2 072 194	2 077 078	4 884
Daňové výnosy a výnosy z poplatkov	0	11	11
Ostatné prevádzkové výnosy	2 288 690	2 154 657	- 134 033
Zúčtovanie rezerv a opravných položiek z prevádzkovej činnosti	531 000	1 260 136	729 136
Finančné výnosy	187 062	219 133	32 071
Mimoriadne výnosy	923	0	- 923
Výnosy z transferov a rozpočtových príjmov	173 501 336	182 630 852	9 129 516
Spolu	299 661 826	323 197 397	23 535 571

Najvyšší nárast zaznamenali tržby za vlastné výkony a tovar o 13 784 032 EUR a výnosy z transferov z rozpočtu zriaďovateľa, zo štátneho rozpočtu, z Európskej únie a od ostatných subjektov mimo verejnej správy, celkovo o 9 129 516 EUR. Väčší pokles v porovnaní s predchádzajúcim obdobím zaznamenali ostatné prevádzkové výnosy o 134 033 EUR.

Sumárny výsledok hospodárenia po zdanení v hlavnej činnosti je za všetky príspevkové organizácie vo výške 7 560 883 EUR. Zo 114 príspevkových organizácií dosiahlo záporný výsledok

hospodárenia z hlavnej činnosti po zdanení 44 organizácií.

Sumárny výsledok hospodárenia po zdanení v rámci podnikateľskej činnosti je vo výške 305 451 EUR. Podnikateľskú činnosť vykonávalo 28 príspevkových organizácií, všetkých 5 zdravotníckych zariadení, Správa ciest ŽSK, Slovenské komorné divadlo Martin a 21 škôl.

Podrobnejšiu analýzu hospodárenia príspevkových organizácií obsahuje Záverečný účet ŽSK za rok 2022, ktorý je zverejnený na webovom sídle ŽSK www.zilinskazupa.sk.

6.2. Náklady a výnosy Úradu ŽSK

Celkové náklady pred zúčtovaním dane z príjmu za rok 2022 činili 147 959 311 EUR. V porovnaní s rokom 2021 sa náklady zvýšili o 8 957 357 EUR,

pričom jednotlivé položky nákladov zaznamenali pohyby vykázané v nasledujúcej tabuľke:

Medziročná zmena na nákladových účtoch

v EUR

Náklady	2021	2022	Medziročná zmena
Spotrebované nákupy	683 995	735 074	51 079
Služby	2 760 693	2 880 925	120 232
Osobné náklady	8 148 861	8 678 019	529 158
Dane a poplatky	46 339	49 406	3 067
Ostatné prevádzkové náklady	1 707 023	2 865 606	1 158 583
Odpisy, rezervy a opravné položky a zúčtovanie časového rozlíšenia	3 480 104	3 560 177	80 073
Finančné náklady	360 135	536 762	176 627
Mimoriadne náklady	0	0	0
Náklady na transfery a náklady z odvodu príjmov	121 814 804	128 653 342	6 838 538
Spolu	139 001 954	147 959 311	8 957 357

Najvyššiu nákladovú položku tvoria náklady na transfery z rozpočtu ŽSK poskytnuté príspevkovým organizáciám v zriaďovateľskej pôsobnosti ŽSK vo výške 83 875 732 EUR a náklady na transfery poskytnuté subjektom mimo verejnej správy vo výške 42 952 620 EUR. V prípade transferov poskytnutých subjektom mimo verejnej správy tvoria najvyššiu časť transfery poskytnuté dopravcom, ktorí vykonávajú služby vo verejnom záujme vo vnútroštátnej pravidelnej autobusovej doprave na území ŽSK. Vyššiu nákladovú polož-

ku tvoria osobné náklady, ktoré pozostávajú zo mzdových nákladov a zo zákonného a ostatného sociálneho poistenia.

Najvyšší nárast zaznamenali:

- * mzdové náklady a zákonné sociálne poistenie o 529 158 EUR,
- * náklady na vyradenie dlhodobého hmotného majetku v zostatkovej cene v dôsledku predaja o 1 156 353 EUR,
- * tvorba opravných položiek k pohľadávkam o 505 812 EUR. Nárast je ovplyvnený zaúčtovaním

pohľadávky z titulu náhrady škody, kedy vzhľadom na riziko vymožitelnosti bola k pohľadávke vytvorená opravná položka vo výške 522 000 EUR,

- * náklady na transfery poskytnuté organizáciám v zriaďovateľskej pôsobnosti ŽSK o 3 917 234 EUR,

- * náklady na transfery z rozpočtu ŽSK subjektom mimo verejnej správy o 3 563 943 EUR, dopravcovi Slovenská autobusová doprava Žilina, a. s. o 1 656 693 EUR a dopravcovi ARRIVA LIORBUS, a. s. Ružomberok o 1 468 962 EUR.

Najvyšší pokles nákladov zaznamenali:

- * náklady na tvorbu rezerv z prevádzkovej činnosti, a to rezerv na predpokladanú výšku nedoplatku za poskytovanie výkonov vo verejnom zá-

ujme dopravcovi Slovenská autobusová doprava Žilina, a. s. a ARRIVA LIORBUS, a. s. Ružomberok a aj rezerv na nevyčerpané dovolenky vrátene odvodov,

- * náklady na ostatné transfery o 715 449 EUR, ide o ochranné pomôcky a testy bezodplatne obstarané zo Správy ŠHR a MPSVaR SR alebo obstarané nákupom, ktoré boli následne prevedené iným subjektom, vrátane organizácií v zriaďovateľskej pôsobnosti ŽSK.

Výnosy za rok 2022 sú vo výške 151 078 913 EUR. V porovnaní s rokom 2021 výnosy vzrástli o 14 934 375 EUR, pričom jednotlivé položky výnosov zaznamenali pohyby vykázané v nasledujúcej tabuľke:

Medziročná zmena na výnosových účtoch

v EUR

Výnosy	2021	2022	Medziročná zmena
Tržby za vlastné výkony a tovar	921 102	563 376	- 357 726
Zmena stavu vnútroorganizačných zásob	0	0	0
Aktivácia	0	162 895	162 895
Daňové výnosy a výnosy z poplatkov	122 668 741	134 656 634	11 987 893
Ostatné prevádzkové výnosy	3 352 134	6 767 841	3 415 707
Zúčtovanie rezerv a opravných položiek z prevádzkovej činnosti	2 638 222	3 059 194	420 972
Finančné výnosy	52 460	25 403	- 27 057
Mimoriadne výnosy	0	0	0
Výnosy z transferov a rozpočtových príjmov	6 511 879	5 843 570	- 668 309
Spolu	136 144 538	151 078 913	14 934 375

Najvyšší nárast zaznamenali:

- * výnos dane z príjmov fyzických osôb o 11 990 999 EUR,
- * tržby z predaja dlhodobého majetku o 3 966 822 EUR, hlavne stavieb vo vlastníctve ŽSK,
- * zúčtovanie rezerv z prevádzkovej činnosti o 438 987 EUR.

Najväčší pokles výnosov zaznamenali:

- * výnosy z prevádzkovej činnosti o 565 985 EUR. Výnosy z prevádzkovej činnosti v roku 2021 kladne ovplyvnili príjmy od obcí, firiem a Ministerstva zdravotníctva Slovenskej republiky, ako odplata za

poskytované služby - vykonávanie diagnostického vyšetrenia v MOM ŽSK na prítomnosť koronavírusu SARS-CoV-2,

- * výnosy z bežných transferov zo štátneho rozpočtu o 740 108 EUR v dôsledku nižšej spotreby ochranných pomôcok a testov bezodplatne obstaraných zo Správy ŠHR a MPSVaR SR pre organizácie v zriaďovateľskej pôsobnosti ŽSK (nemocnice, zariadenia sociálnych služieb), zariadeniam sociálnych služieb v zriaďovateľskej pôsobnosti miest a obcí, neverejným poskytovateľom sociálnych služieb a ambulanciám, mobilným odberovým miestam a dobrovoľníkom, ktorí vykonávali testovanie.

6.3. Náklady a výnosy z konsolidovanej účtovnej závierky ŽSK

Pri hodnotení nákladov a výnosov sa vychádza z údajov konsolidovaného výkazu ziskov a strát konsolidovaného celku ŽSK. Konsolidovaný celok ŽSK zahŕňa Úrad ŽSK ako materskú účtovnú jednotku, 114 príspevkových organizácií, obchodné spoločnosti Integrovaná doprava Žilinského kraja, s. r. o., Sociálno - ekonomický podnik ŽSK, s. r. o. r. s. p. a Letisková spoločnosť Žilina, a.s..

Po eliminácii vzájomných nákladov KC ŽSK sú celkové náklady k 31. 12. 2022 pred zdanením vo výške 378 773 328 EUR, z toho v rámci hlavnej činnosti sú náklady vo výške 367 495 445 EUR a v rámci podnikateľskej činnosti vo výške 11 277 883 EUR.

Oproti roku 2021 náklady vzrástli o 24 587 193 EUR.

Medziročná zmena na nákladových účtoch

v EUR

Náklady	2021	2022	Medziročná zmena
Spotrebované nákupy	56 501 737	56 294 475	- 207 262
Služby	16 677 746	20 826 662	4 148 916
Osobné náklady	214 515 491	229 493 071	14 977 580
Dane a poplatky	715 442	757 867	42 425
Ostatné prevádzkové náklady	2 668 265	5 410 044	2 741 779
Odpisy, rezervy a opravné položky a zúčtovanie časového rozlíšenia	21 041 347	20 754 505	- 286 842
Finančné náklady	1 237 784	1 516 753	278 969
Mimoriadne náklady	0	0	0
Náklady na transfery a náklady z odvodu príjmov	40 828 323	43 719 951	2 891 628
Spolu	354 186 135	378 773 328	24 587 193

Najvyšší nárast v porovnaní s predchádzajúcim obdobím zaznamenali:

- * osobné náklady, ktoré zahŕňajú mzdové náklady, zákonné sociálne poistenie a zákonné sociálne náklady, pričom najvyšší nárast vykazujú všetky nemocnice v zriaďovateľskej pôsobnosti ŽSK a Správa ciest ŽSK. Pri nemocniciach ovplyvňuje nárast osobných nákladov zákonná povinnosť každoročného navýšenia miezd plynúce zo zákona č. 578/2004 Z. z. o poskytovateľoch zdravotnej starostlivosti, zdravotných pracovníkov, stavovských organizáciách v zdravotníctve a o zmene a doplnení niektorých zákonov. Pri Správe ciest ŽSK bolo dôvodom nárastu zvýšenie stupnice platových taríf zamestnancov pri výkone verejnej práce ustanovené Nariadením vlády SR č. 220/2022 Z. z. s účinnosťou od 1.7.2022 a vyplatenie odmien v zmysle zákona č. 553/2003 Z. z. o odmeňovaní zamestnancov pri výkone práce vo verejnom záujme,

- * náklady na služby,
- * náklady na transfery poskytnuté z rozpočtu Úradu ŽSK subjektom mimo verejnej správy, hlavne transfery poskytnuté autobusovým dopravcom za poskytovanie výkonov vo verejnom záujme, dopravcovi ARRIVA Liorbus a. s. Ružomberok a dopravcovi Slovenská autobusová doprava Žilina, a. s..

Pokles zaznamenali náklady na spotrebu materiálu a náklady na tvorbu rezerv a opravných položiek.

Po eliminácii vzájomných výnosov KC ŽSK sú celkové výnosy k 31. 12. 2022 vo výške 389 787 718 EUR, z toho v rámci hlavnej činnosti vo výške 378 913 236 EUR a v rámci podnikateľskej činnosti sú výnosy vo výške 10 874 481 EUR. Oproti roku 2021 výnosy vzrástli o 33 102 478 EUR.

Medziročná zmena na výnosových účtoch**v EUR**

Výnosy	2021	2022	Medziročná zmena
Tržby za vlastné výkony a tovar	121 799 086	135 184 621	13 385 535
Zmena stavu vnútroorganizačných zásob	- 77	- 9 200	- 9 123
Aktivácia	2 072 194	2 239 973	167 779
Daňové výnosy a výnosy z poplatkov	122 668 465	134 656 345	11 987 880
Ostatné prevádzkové výnosy	5 768 210	9 097 241	3 329 031
Zúčtovanie rezerv a opravných položiek z prevádzkovej činnosti	3 110 862	4 232 050	1 121 188
Finančné výnosy	239 523	244 537	5 014
Mimoriadne výnosy	923	0	- 923
Výnosy z transferov a rozpočtových príjmov	101 026 054	104 142 151	3 116 097
Spolu	356 685 240	389 787 718	33 102 478

Väčší nárast v porovnaní s predchádzajúcim obdobím zaznamenali:

- * tržby za vlastné výkony a tovar. Najvyšší nárast bol zaznamenaný pri nemocniciach, kde sú tieto výnosy tvorené predovšetkým z výnosov zo strany zdravotných poisťovní, u väčšiny zariadení sociálnych služieb v dôsledku zvýšenia úhrad za sociálne služby v zmysle dodatku k VZN č. 31/2014 platného od augusta 2021 a pri školstve, kde v roku 2021 došlo kvôli pandemickej situácii

k výpadku tržieb za ubytovanie a za stravu,

- * výnos dane z príjmu fyzických osôb,
- * ostatné prevádzkové výnosy, konkrétne tržby z predaja dlhodobého majetku na Úrade ŽSK,
- * výnosy z bežných transferov zo štátneho rozpočtu a od iných subjektov verejnej správy.

Úbytok zaznamenali len mimoriadne výnosy a zmena stavu vnútroorganizačných zásob.

Výsledok hospodárenia konsolidovaného celku ŽSK**v EUR**

Konsolidovaný celok ŽSK	2021	2022
Náklady	354 186 135	378 773 328
Výnosy	356 685 240	389 787 718
Výsledok hospodárenia pred zdanením	2 499 105	11 014 390
Daň z príjmov /-/	77 466	115 150
Výsledok hospodárenia po zdanení	2 421 639	10 899 240
Z toho pripadajúci na podiely iných účtovných jednotiek	- 45 530	- 3 977

Hospodársky výsledok po zdanení je k 31. 12. 2022 vo výške 10 899 240 EUR, čo je oproti roku 2021 nárast o 8 477 601 EUR.

Pozitívny dopad na výsledok hospodárenia mal nárast daňových výnosov, nárast z predaja dlhodobého

ho majetku po zohľadnení nákladov a nárast výnosov zo zúčtovania rezerv z prevádzkovej činnosti. Pozitívny dopad na výsledok hospodárenia bol eliminovaný nárastom osobných nákladov, nákladov na transfery subjektom mimo verejnej správy a nárastom nákladov na tvorbu opravných položiek.

7.

Stav a vývoj dlhu

7. Stav a vývoj dlhu

7.1. Bankové úvery

Bankové úvery Úradu ŽSK

K 31. decembru 2022 má ŽSK uzatvorené úverové zmluvy so Slovenskou sporiteľňou, a. s. a úverové zmluvy s Rozvojovou bankou Rady Európy.

Dňa 19. marca 2014 bola uzatvorená Zmluva o úvere č. 47/AUOC/2014 medzi ŽSK a Slovenskou sporiteľňou, a. s. na splatenie zostatkov troch dlhodobých úverov poskytnutých Prima bankou Slovensko, a. s.. Výška úverového rámca je 40 439 962 EUR. V roku 2017 došlo uzatvorením Dodatku č. 123/CC/17 k zmene číselného označenia úverovej zmluvy z pôvodného čísla: 47/AUOC/2014 na nové číslo Úverovej zmluvy: 123/CC/17. ŽSK úver spláca podľa splátkového kalendára. Deň splatnosti Splátkového úveru je 31. marca 2034.

Dňa 11. októbra 2019 bola uzatvorená so Slovenskou sporiteľňou, a. s. Zmluva o úvere č. 730/CC/19 s výškou úverového rámca 2 500 000 EUR a Zmluva o úvere č. 731/CC/19 s výškou úverového rámca 1 500 000 EUR, za účelom financovania / refinancovania kapitálových investícií ŽSK schválených zastupiteľstvom ŽSK.

Dňa 16. decembra 2015 bola uzatvorená Zmluva o úvere medzi ŽSK a Rozvojovou bankou Rady Európy:

* termínovaný úver vo výške 21,5 mil. EUR s dohodnutým účelom na financovanie cestnej infraštruktúry a zdravotníctva. Zostatok istiny k 31. 12. 2022 je 15 500 000 EUR.

* preklenovací úver vo výške 28 mil. EUR s dohodnutým účelom na refinancovanie zdrojov z EÚ. Istina bola splatená vo výške 10 mil. EUR dňa 28. 5. 2020 a vo výške 18 mil. EUR dňa 25. 6. 2021.

V apríli 2021 bol s Rozvojovou bankou Rady Európy podpísaný dodatok k vyššie uvedenej úverovej zmluve, na základe ktorého došlo k navýšeniu objemu úveru o 10 mil. EUR z dôvodu potreby finančného krytia investičných akcií a na predfinancovanie projektov, ktoré budú realizované z európskych štrukturálnych a investičných fondov. Skutočné načerpanie úveru bolo vo výške 8,5 mil. EUR.

V roku 2022 bola s Rozvojovou bankou Rady Európy uzatvorená Rámcová úverová zmluva o prijatí preklenovacieho úveru vo výške 40 mil. EUR z dôvodu potreby preklenovacieho financovania projektov, ktoré budú realizované z európskych štrukturálnych a investičných fondov. K 31. 12. 2022 je čerpanie úveru vo výške 7 mil. EUR.

Prehľad bankových úverov Úradu ŽSK

Slovenská sporiteľňa, a. s.	SLSP č. 123/CC/2017	SLSP č. 730/CC/19	SLSP č. 731/CC/19
Výška úveru /v EUR/	40 439 962	2 500 000	1 500 000
Poskytnutý	1. 4. 2014	17. 10. 2019	21. 10. 2020
Prvá splátka	30. 4. 2014	30. 6. 2021	30. 6. 2021
Výška splátky /v EUR /	995 000	125 000	75 000
Frekvencia splácania	30. 4. a 31. 10.	30. 6. a 31. 12.	30. 6. a 31. 12.
Posledná splátka	31. 3. 2034	31. 12. 2030	31. 12. 2030
Splatnosť úrokov	30. 6. a 31. 12.	30. 6. a 31. 12.	30. 6. a 31. 12.
Výška nesplateného úveru k 31. 12. 2022 /v EUR/	27 839 962	2 000 000	1 200 000
Z toho splatný v r. 2023 /v EUR/	1 990 000	250 000	150 000
Výška nesplateného úveru spolu /v EUR/	31 039 962		
Z toho splatný v r. 2023 spolu /v EUR/	2 390 000		

Rozvojová banka Rady Európy	CEB č. LD 1869 1. tranža	CEB č. LD 1869 2. tranža	CEB č. LD 1869 4. tranža	CEB č. LD 1869 4. tranža	CEB č. LD
Výška úveru /v EUR/	10 000 000	11 500 000	5 000 000	3 500 000	7 000 000
Poskytnutý	1. 4. 2016	1. 6. 2017	29. 4. 2021	29. 4. 2021	15. 11. 2022
Prvá splátka	30. 6. 2018	28. 6. 2019	29. 4. 2024	29. 4. 2024	15. 5. 2023
Výška splátky /v EUR /	625 000	718 750	384 615,38	3 500 000	7 000 000
Frekvencia splácania	30. 6.	30. 6.	29. 4.	29. 4. 2024	15. 5. 2023
Posledná splátka	30. 6. 2033	30. 6. 2034	29. 4. 2036	29. 4. 2024	15. 5. 2023
Splatnosť úrokov	30. 6. a 30. 12.	30. 6. a 30. 12.	29. 4. a 29. 10.	-	15. 5. 2023
Výška nesplateného úveru k 31. 12. 2022 /v EUR/	6 875 000	8 625 000	5 000 000	3 500 000	7 000 000
Z toho splatný v r. 2023 /v EUR/	625 000	718 750	0	0	7 000 000
Výška nesplateného úveru spolu /v EUR/	31 000 000				
Z toho splatný v r. 2023 spolu /v EUR/	8 343 750				

Slovenská sporiteľňa, a. s. a Rozvojová banka Rady Európy nevyžadovali pri poskytnutí úveru žiaden spôsob zabezpečenia.

Bankové úvery Letiskovej spoločnosti Žilina, a. s.

Dňa 25. augusta 2014 uzatvorila Letisková spoločnosť Žilina, a. s. so Slovenskou záručnou a rozvojovou bankou, a. s. zmluvu o úvere na financovanie prevádzkových potrieb spoločnosti, s výškou úverového rámca 250 000 EUR.

Dňa 27. septembra 2021 uzatvorila Letisková spoločnosť Žilina, a. s. so Slovenskou záručnou a roz-

vojovou bankou, a. s. Dohodu o splátkovom kalendári, v zmysle ktorej je splatnosť dlhodobého úveru 21. 3. 2023. Zostatok úveru k 31. 12. 2022 je vo výške 57 139 EUR.

Dňa 31. marca 2023 bol podpísaný Dodatok k zmluve, ktorým sa posúva splatnosť zostávajúcej istiny vo výške 57 139 EUR do 21. 6. 2024.

SZRB	Mena	Úroková sadzba v %	Splatnosť	Výška istiny k 31. 12. 2022	Výška istiny k 31. 12. 2021
Dlhodobý	EUR	3	21. 03. 2023	0,00	57 139,00
Krátkodobý	EUR	3	21. 12. 2022	57 139,00	62 400,00
Spolu				57 139,00	119 539,00

Prevádzkový úver je ručený záložným právom na nehnuteľnosti – Výpravná budova č. 490 a pozemky- parcely č. 1222/7, č. 1222/12, č. 1222/25, č. 1222/26, č. 1222/27, č.1222/28, č. 1222/34, č. 1223/4, č. 1223/5, č. 1223/6 a 1223/12, zapísané na LV č. 1019 a 1020 Okres Žilina, katastrálne územie Dolný Hričov.

Dňa 25. januára 2022 uzatvorila Letisková spoločnosť Žilina, a. s. so Slovenskou sporiteľňou a. s. zmluvu o poskytnutí úveru na refinancovanie úveru poskytnutého Letiskom Poprad - Tatry a. s., s výškou úverového rámca 250 000 EUR. V priebehu roka 2022 bol načerpaný úver vo výške 225 445 EUR. Splatnosť úveru je do 31. 12. 2026. Zostatok úveru je k 31. 12. 2022 vo výške 214 445 EUR.

SLSP	Mena	Úroková sadzba v %	Splatnosť	Výška istiny k 31. 12. 2022	Výška istiny k 31. 12. 2021
Dlhodobý	EUR	10	31. 13. 2026	173 444,53	0,00
Krátkodobý	EUR	10	31. 13. 2023	41 000,00	0,00
Spolu				214 444,53	0,00

Bankové úvery podľa zostatkovej doby splatnosti

v EUR

Závazky podľa zostatkovej doby splatnosti	Výška k 31. 12. 2021	Výška k 31. 12. 2022
Závazky so zostatkovou dobou splatnosti do 1 roka	3 796 150	10 831 889
Závazky so zostatkovou dobou splatnosti od 1 roka do 5 rokov	23 764 351	24 265 272
Závazky so zostatkovou dobou splatnosti dlhšou ako 5 rokov	31 332 750	27 214 385
Spolu /riadok súvahy č. 174 + 175/	58 893 251	62 311 546

7.2. Prijaté návratné finančné výpomoci

Dňa 6.5.2019 bola s Ministerstvom financií Slovenskej republiky uzatvorená Zmluva o poskytnutí návratnej finančnej výpomoci č. 2019/079 zo štátnych aktív v sume 15 000 000 EUR.

Účel: rekonštrukcia mostných objektov a ciest II. a III. triedy v pôsobnosti ŽSK. Splatnosť je do 30. 11. 2032.

Dňa 21.10.2020 bola s Ministerstvom financií Slovenskej republiky uzatvorená Zmluva o poskytnutí návratnej finančnej výpomoci č. 2020/128/2931 zo štátnych aktív v sume 6 508 960 EUR na výkon samosprávnych pôsobností z dôvodu kompenzácie výpadku dane z príjmov fyzických osôb v roku 2020 v dôsledku pandémie ochorenia COVID – 19. Splatnosť je do 31. 10. 2027.

7.3. Výška dlhu

v EUR

Výška dlhu pre potreby regulácie prijímania návratných zdrojov financovania	Skutočnosť k 31. 12. 2022
Celková suma dlhu obce alebo vyššieho územného celku podľa § 17 ods. 7 zákona č. 583/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len "zákon")	83 548 922,00
z toho:	
suma záväzkov vyplývajúcich zo splácania istín návratných zdrojov financovania bez záväzkov z návratných zdrojov financovania prijatých na zabezpečenie predfinancovania realizácie spoločných programov Slovenskej republiky a Európskej únie podľa § 17 ods. 8 zákona	73 048 922,00
suma záväzkov z investičných dodávateľských úverov	0,00
Skutočné bežné príjmy roka 2021 podľa §17 ods. 6 a) zákona	205 429 227,84
Podiel celkových záväzkov z úverov ku skutočným bežným príjmom roka 2021	35,56%
Skutočné bežné príjmy roka 2021 znížené o prostriedky poskytnuté z rozpočtu iného subjektu verejnej správy, EÚ, zahraničia a iné podľa §17 ods. 6 b) zákona	126 322 617,49
Suma ročných splátok návratných zdrojov financovania bez sumy jednorazového predčasného splatenia úveru.	3 733 750,00
Suma úhrady výnosov	420 763,79
Spolu	4 154 513,79
Podiel ročných splátok návratných zdrojov financovania vrátane úhrady výnosov, ku skutočným bežným príjmom roka 2021	3,29%

8.

Predpokladaný budúci vývoj

8. Predpokladaný budúci vývoj

ŽSK sa bude i naďalej snažiť podporovať konkurencieschopnosť a dlhodobú prosperitu kraja, znižovať regionálne rozdiely a zabezpečovať skutočný boj proti korupcii, vytvárať priaznivé podmienky a služby pre deti, rodičov, ale i starých rodičov, aby sa rodiny mohli harmonicky rozvíjať. Budeme systematicky pokračovať v debariérizácii verejného priestoru – od stredných škôl, cez kultúrne inštitúcie až po sociálne a zdravotnícke zariadenia v zriaďovateľskej pôsobnosti ŽSK.

Cieľom ŽSK je vytvoriť podmienky pre rovnomerný a harmonický rozvoj všetkých regiónov na základe vzájomnej spolupráce a solidarity. Na dosiahnutie tohto cieľa je nevyhnutná spolupráca s obcami a mestami kraja i spolupráca medzi krajšími samosprávami navzájom.

ŽSK využíva a bude využívať možnosti výziev súvisiacich s posilnením kybernetickej bezpečnosti a rozvojom elektronických služieb, ktoré ponúkajú výzvy MIRRI SR v oblasti informačných systémov, informačnej a kybernetickej bezpečnosti.

Nové cyklotrasy spolufinancované z eurofondov budú slúžiť nielen na podporu cestovného ruchu, ale aj zlepšenie zdravého cestovania za prácou. Budovanie cyklistickej infraštruktúry na území Žilinského samosprávneho kraja ako aj vytvorenie optimálnych podmienok pre prevádzkovanie cyklistickej dopravy je cieľom ŽSK aj v ďalších rokoch. Nové cyklotrasy budú slúžiť nielen na podporu cestovného ruchu, ale aj na zlepšenie zdravého cestovania za prácou.

Bezproblémová a plynulá doprava kraja je základom pre zdravý hospodársky rast a pružnejšie reakcie na zmeny v ekonomike, ale aj plnohodnotný život obyvateľov kraja. ŽSK už začal prostredníctvom spoločnosti Integrovaná doprava Žilinského kraja s postupným prepájaním dopravy. Zámerom je jednotná integrovaná doprava na celom území kraja s cieľom lepšej nadväznosti nielen autobusových, ale aj vlakových spojov.

Vedenie ŽSK má ambíciu vybudovať minimálne jeden stacionárny a jeden mobilný hospic pre nevylečiteľne chorých pacientov. ŽSK zároveň bude aj prostredníctvom fondov Európskej únie znižovať modernizačný dlh jednotlivých nemocníc. Ambíciou je zjednotenie a vytvorenie jedného informačného nemocničného systému.

Veľmi dôležitá je tiež sústavná podpora environmentálneho vzdelávania, výchovy a osvetu. Ide o riešenie lokálneho vykurovania a zamedzenie spaľovania odpadov v domácnostiach, nakladanie s odpadmi, obmedzovanie individuálnej automobilovej dopravy, ochrany prírody krajiny, šetrné hospodárenie s pitnou a zrážkovou vodou. V oblasti „Životné prostredie“ bude potrebné v nasledujúcich desiatich rokoch posilniť opatrenia na ochranu prírody, biodiverzity, poľnohospodárskej pôdy, podporovať prirodzenú (prírode blízku) obnovu lesov.

Starnutie obyvateľstva riešené v oblasti „Sociálna stabilita“, predstavuje nielen pre ŽSK ale aj pre Slovensko jednu z najväčších výziev 21. storočia, ktorá nezvratne zasiahne všetky sféry spoločnosti, preto bude nevyhnutné zvýšiť aktívnu účasť seniorov na živote komunity a na trhu práce. Bude dôležité vytvárať vhodné podmienky pre dostupnú a udržateľnú starostlivosť najmä na komunitnej úrovni.

Ako najväčšie riziko v budúcnosti sa javí starnutie obyvateľstva, ktoré bude každoročne zvyšovať napätie vo verejných rozpočtoch, a to tak z hľadiska výdavkov na sociálne zabezpečenie, zdravotnú starostlivosť, ako aj iné zložky verejných politík.

9.

Ďalšie významné skutočnosti

9. Ďalšie významné skutočnosti

: ŽSK ako subjekt verejného záujmu v zmysle § 34 zákona č. 423/2015 Z. z. o štatutárnom audite a o zmene a doplnení zákona č. 431/2002 Z. z. o účtovníctve v znení neskorších predpisov má zriadený výbor pre audit, ktorý bol schválený na 14. zasadnutí Zastupiteľstva ŽSK konaného dňa 16. septembra 2019. Pre funkčné obdobie od 1. októbra 2019 do 30. septembra 2022 boli schválení nasledovní členovia Výboru pre audit ŽSK:

Ing. Marta Rešetková, PhD. – predseda

Ing. Elena Šuteková – člen

Ing. Martina Harichová – člen

Na 36. zasadnutí Zastupiteľstva ŽSK konaného dňa 26. septembra 2022 boli pre funkčné obdobie od 1. októbra 2022 do 30. septembra 2024 schválení nasledovní členovia Výboru pre audit ŽSK:

Ing. Marta Rešetková, PhD. – predseda

Ing. Elena Šuteková – člen

Ing. Martina Harichová – člen

Ing. Emília Rybárová – člen

V roku 2022 sa uskutočnilo 15 zasadnutí Výboru pre audit, ktorých obsahom v zmysle zákona č. 423/2015 Z. z. o štatutárnom audite a zmene a doplnení zákona č. 421/202 Z. z. o účtovníctve v zne-

ní neskorších predpisov a v zmysle uzatvorených dohôd bola:

- * kontrola procesu zostavovania individuálnej účtovnej závierky, sledovanie priebehu a výsledkov štatutárneho auditu individuálnej účtovnej závierky,
- * vypracovanie Správy Výboru pre audit o výsledku štatutárneho auditu z overenia individuálnej účtovnej závierky,
- * kontrola procesu zostavovania konsolidovanej účtovnej závierky, sledovanie priebehu a výsledkov štatutárneho auditu konsolidovanej účtovnej závierky,
- * vypracovanie Správy Výboru pre audit o výsledku štatutárneho auditu z overenia konsolidovanej účtovnej závierky,
- * pripomienkovanie navrhovaného Štatútu Výboru pre audit ŽSK.

ŽSK počas účtovného obdobia nemal žiadne náklady na činnosť v oblasti výskumu a vývoja.

: ŽSK nemá organizačnú zložku v zahraničí.

: ŽSK k 31. 12. 2022 eviduje prebiehajúce súdne spory, kde ŽSK je žalovanou stranou:

a) Súdne spory vyčíslené

Navrhovateľ	Predmet súdneho sporu.	Dátum vzniku súd. sporu	Žalovaná istina v EUR	Štádium konania k 31.12.2022	Predpoklad skončenia/úspešnosti
Slovak estate, s. r. o.	Hroziaci súdny spor/ žaloba o zaplatenie bezdôvodného obohatenia	12. 1. 2022	11 446,85	Vlastník pozemku pod cestou sa domáha zaplatenia bezdôvodného obohatenia, tzv. ušlého nájomného za užívanie pozemku pod cestou II/583 k. ú. Varín vo vlastníctve ŽSK. ŽSK rozporuje nárok, pretože mu vzniklo zákonné vecné bremeno podľa zákona č. 66/2009 Z. z. Rozsudkom z 27. 09. 2022 Okresný súd Žilina žalobu zamietol. Žalobca sa odvolal. Vec je aktuálne na odvolacom súde.	2023/50 %

ODEKO družstvo	Žaloba o zaplata- nie a o pravidelnú ročnú náhradu	16. 7. 2020	11 836,92	Žaloba o zaplataenie opakovanej odplaty za zriadenie zákonného vecného bremena podľa zákona č. 66/2009 Z. z. – právo stavby cesty III/2332, ktorá je vo vlastníctve ŽSK na pozemku navrhovateľa v katastrálnom území Liptovský Mikuláš. Opakovaná odplata je požadovaná jednak spätne za obdobie od 16.07.2017/18.10. 2018 do 16.7.2020/18.10.2020 celkovo v sume 5227,32 EUR a do budúcnosti každoročne 2203,20 EUR. ŽSK nárok na opakovanú náhradu rozporuje. Rozsudkom z 05.04. 2022 Okresný súd Žilina žalobu zamietol. Vec je aktuálne na odvolacom súde.	2023/50 %
JUVENTAS Žilina, n.o.	Hroziaca exekúcia/ žaloba o pre- skúmanie zákonno- sti rozhodnutia	16. 3. 2020	10 522,70	Dlžník podal dňa 15.07.2020 na Krajský súd Žilina správnu žalobu o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia spolu so žiadosťou o odklad vyko- nateľnosti rozhodnutia (žalovaným je Slovenská republika -Okresný úrad Žilina); z uvedeného nebol podaný návrh na vykonanie exekúcie. Súd nevyhovet odkladu vykonateľnosti rozhodnutia; dlžník poukázal na depozit odvod vo výške 10 522,70. Stále hrozí, že súd zruší rozhodnutie a bude musieť ŽSK uvedenú sumu vedenú na depozite vrátiť.	2023/50 %
MPV Družstvo	Žaloba o zaplataenie	25. 4. 2022	2 233,38	Žaloba o vydanie bezdôvodného obohatenia tzv. ušlého nájomného za užívanie pozemku pod cestou III/2332 vo vlastníctve ŽSK v k. ú. Lip- tovský Mikuláš. ŽSK nárok na ušlé ná- jomné rozporuje. Zároveň rozporuje prekážku začatého konania, lebo nárok v tomto súdnom konaní sa časovo prekrýva s nárokom v konaní pred Okresný súd Žilina 25C 55/2020. Na pojednávaní 7.12. 2022 súd vyslo- vil predbežný právny záver, že zákon- né vecné bremeno podľa zákona č. 66/2009 Z. z. nevzniklo, pretože ŽSK nevie preukázať stavebné povolenie k ceste. Okresný súd nariadi znalecké dokazovanie na stanovenie výšky ušlého nájomného.	2024/50 %
ADMEUM, s.r.o.	Žaloba o náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím a nesprávnym pos- tupom	r. 2022	44 785,16	ŽSK má v spore postavenie interve- nienta na strane žalovaného, ktorým je Ministerstvo zdravotníctva SR. Predmetom konania je uplatnený nárok žalobcu na náhradu škody, ktorý mu mal vzniknúť pri prenese- nom výkone miestnej štátnej správy na úseku zdravotníctva spôsobenom ŽSK.	2024/50 %

b) Súdne spory nevyčíslené

Navrhovateľ	Predmet súdneho sporu.	Dátum vzniku súd. sporu	Žalovaná istina v EUR	Štádium konania k 31.12.2022	Predpoklad skončenia/úspešnosti
Fyzická osoba	Žaloba o zaplatenie	r. 2022	nevyčíslená	Vlastník pozemku pod cestou v k. ú. Bobrovník, okres Liptovský Mikuláš, požiadal ŽSK listom z 6.10. 2022 o uzavretie nájomnej zmluvy na užívanie pozemku. ŽSK odpovedal listom z 23.11. 2022 tak, že ŽSK vzniklo zákonné vecné bremeno podľa zákona č. 66/2009 Z. z. a preto nie je dôvod na uzavretie nájomnej zmluvy.	2024/50 %
KOLLDENT s. r. o.	Žaloba o náhradu škody	r. 2022	nevyčíslená	Vlastník objektu polikliniky v Liptovskom Mikuláši, ktorú mu odpredal ŽSK v roku 2013, sa domáha vysporiadania nárokov tretích osôb k parcele č. 332/9, nakoľko prezentuje právny názor, že ŽSK sa k tomu zmluvne zaviazal. Tento nárok ŽSK opakovane odmietol.	2024/50 %
Obec Liptovský Ján	Žaloba o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia – správy o zistenej nezrovnalosti	04. 12. 2015	nevyčíslená	Spor sa týka poskytnutého NFP na projekt „Revitalizácia námestia v obci Liptovský Ján“. ŽSK v Správe o zistenej nezrovnalosti konštatoval nezrovnalosť a žiadal o vrátenie časti príspevku v sume 117 501,52 EUR. Krajský súd žalobu odmietol a žalobca podal voči tomuto rozhodnutiu dňa 31.8.2017 kasačnú sťažnosť. V spore vystupuje ako ďalšia žalovaná strana: Ministerstvo investícií, regionálneho rozvoja a informatizácie SR.	2023/50 %
Fyzická osoba	Žaloba proti inému zásahu orgánu verejnej správy	16. 12. 2019	nevyčíslená	Spor sa týka určenia zákazu v rozpisovaní žalobcu do rozpisov zubno-lekárskej pohotovostnej služby a určenia povinnosti zmeniť už vydané rozpisy podľa žalobného návrhu. Uznesením Krajského súdu Žilina žaloba zamietnutá, podaná kasačná sťažnosť žalobcom. Aktuálne je vec postúpená veľkému senátu NSS SR.	2023/90 %

: Na základe uznesení zastupiteľstva ŽSK došlo k schváleniu nasledovných zmien:

Uznesenie 10/32 schválilo

návrh na zrušenie Školskej jedálne, Sládkovičova ulica 104, 034 01 Ružomberok, ako súčasť Strednej odbornej školy polytechnickej, Sládkovičova ulica 104, 034 01 Ružomberok k 31. 8. 2022.

Uznesenie 11/32 schválilo

Všeobecne záväzné nariadenie Žilinského samosprávneho kraja č. 69/2022 o zriadení Výdajnej školskej jedálne, Sládkovičova ulica 104, 034 01 Ružomberok, ako súčasť Strednej odbornej školy polytechnickej, Sládkovičova ulica 104, 034 01 Ružomberok od 1. 9. 2022.

Uznesenie 3/33 schválilo

a) návrh na vyradenie Spojenej školy, Rosinská cesta 4, 010 08 Žilina s organizačnými zložkami Stredná športová škola, Rosinská cesta 4, 010 08 Žilina a Stredná odborná škola drevárska, Rosinská cesta 4, 010 08 Žilina zo siete škôl a školských zariadení SR k 31. 8. 2023;

b) návrh na vyradenie Školskej jedálne, Rosinská cesta 4, 010 08 Žilina ako súčasti Spojenej školy, Rosinská cesta 4, 010 08 Žilina zo siete škôl a školských zariadení SR k 31. 8. 2023;

c) návrh na vyradenie Školského internátu, Rosinská cesta 4, 010 08 Žilina ako súčasti Spojenej školy, Rosinská cesta 4, 010 08 Žilina zo siete škôl a školských zariadení SR k 31. 8. 2023;

d) návrh na zaradenie Strednej športovej školy, Rosinská cesta 4, 010 08 Žilina do siete škôl a školských zariadení SR od 01. 9. 2023 so študijnými odborníkmi: športové gymnázium, športový manažment, digitálne služby v športe, spracovanie dát v športe,

e) návrh na zaradenie Školskej jedálne, Rosinská cesta 4, 010 08 Žilina ako súčasti Strednej športovej školy, Rosinská cesta 4, 010 08 Žilina do siete škôl a školských zariadení SR od 01. 9. 2023;

f) návrh na zaradenie Školského internátu, Rosinská cesta 4, 010 08 Žilina ako súčasti Strednej športovej školy, Rosinská cesta 4, 010 08 Žilina do siete škôl a školských zariadení SR od 01. 9. 2023.

Uznesenie 11/36 schválilo

návrh na vyradenie Školského internátu pri Strednej odbornej škole polytechnickej, Jelšavská 404, 026 01 Dolný Kubín - Kňazka zo siete škôl a školských zariadení SR k 31. 12. 2022.

: V priebehu roka boli zastupiteľstvom prijaté uznesenia na schválenie predaja prebytočného nehnuteľného majetku ŽSK:

Dátum	Uznesenie	Kupujúci	Predajná cena/ pri zámene obstarávacia	Spôsob	Poznámka
28.2.2022	13/32	Fyzická osoba	1 152,00	predaj	pozemok, záhrada/k. ú. KNM
28.2.2022	13/32	ŠPORT PARK		zámena - v riešení	stavby, pozemok/k. ú. Žilina
28.2.2022	13/32	KPK spol. s.r.o.	302 660,00	predaj	stavba, pozemok/ k. ú. Martin
19.4.2022	5/33	Obec Vavrečka	1,00	predaj	pozemky/k. ú. Vavrečka
19.4.2022	5/33	Brokerian Group, s.r.o	5 200,00	predaj	pozemky /k. ú. Žilina
19.4.2022	5/33	Fyzická osoba	7 050,00	predaj	pozemky / k. ú. Terchová
19.4.2022	5/33	Fyzická osoba	10 950,00	predaj - neprebehlo	pozemok / k. ú. Terchová
19.4.2022	5/33	Fyzická osoba	156 700,00	zámer prevodu na základe obchodnej verejnej súťaže	stavby, pozemky /k. ú. Ružomberok
19.4.2022	5/33	Fyzická osoba	471,44	zámena	pozemok za nehnuteľnosť/k. ú. Lietavská Svinná
23.5.2022	13/34	Fyzická osoba		zmluvy o budúcej zmluve	časť pozemku/k. ú. Oravská Lesná
23.5.2022	13/34	Fyzická osoba	10 900,00	predaj - neprebehlo	pozemky/k. ú. Námestovo
23.5.2022	13/34	MV SR	966 000,00	predaj	budova, parcely, lekáreň/k. ú. Námestovo
4.7.2022	8/35	Mesto Žilina	18 900,00	predaj	parcely/ k. ú. Budatín
4.7.2022	8/35	BL, s.r.o.	293 000,00	zámena	parcely / k. ú. Dolný Kubín
			206 000,00	finančné vyrovnanie	

26.9.2022	14/36	Fyzická osoba	1 021,00	predaj	pozemok /k. ú. KNM
26.9.2022	14/36	Agroregión, a.s.	1 045,00	predaj	parcely/k. ú. Rajec
26.9.2022	14/36	IDM Service, s.r.o.	1 560,00	predaj	pozemok/k. ú. Turany
26.9.2022	14/36	Fyzická osoba	9,96	zámena	pozemky/k. ú. Lysica
26.9.2022	14/36	Spoločnosť Ježišova	32 437,11	zámena	stavby, pozemky /k. ú. Ružomberok
26.9.2022	20/36	MOGET	1 434,24	zámena	pozemky/ k. ú. Horelica

10.

Udalosti osobitného významu po skončení účtovného obdobia

10. Udalosti osobitného významu po skončení účtovného obdobia

Po dni, ku ktorému sa zostavovala individuálna účtovná závierka za rok 2022, nenastali žiadne udalosti, ktoré by mali významný vplyv na verné zobrazenie skutočnosti, ktoré sú predmetom účtovníctva.

V súvislosti s pandémiou vírusu COVID 19 a v súvislosti s vojnovým konfliktom na Ukrajine, vedenie

ŽSK pokračuje v monitorovaní potencionálneho dopadu na hospodárenie župy, vrátane prípadného vplyvu zvyšovania cien, najmä energií, ako aj dostupnosti materiálov potrebných pre realizáciu úloh kraja a subjektov v jeho pôsobnosti, aby mohol podniknúť všetky možné kroky na zmiernenie akýchkoľvek negatívnych dopadov.

Záver

Najvyšším cieľom ŽSK je poskytovať kvalitné a efektívne služby obyvateľom kraja a vytvárať vhodný systém nástrojov pre jeho rozvoj.

ŽSK v roku 2022 plnil zákonom stanovené úlohy vo všetkých oblastiach samosprávnych kompetencií, zabezpečoval výkon a financovanie prenesených a originálnych kompetencií v oblasti výchovy a vzdelávania, sociálneho zabezpečenia, dopravy, zdravotníctva a kultúry.

Pri svojom hospodárení v roku 2022 postupoval v súlade s platnými predpismi, čo potvrdzuje aj správa audítora, ktorá je súčasťou Konsolidovanej výročnej správy za rok 2022. ■

Erika Jurinová
predsedníčka ŽSK

Zoznam príloh

Príloha č. 1

Individuálna účtovná závierka Úradu ŽSK vrátane Správy nezávislého audítora z overovania individuálnej účtovnej závierky Úradu ŽSK

Príloha č. 2

Súvaha a výkaz ziskov a strát za príspevkové organizácie

Príloha č. 3

Konsolidovaná účtovná závierka ŽSK vrátane Správy nezávislého audítora z overovania konsolidovanej účtovnej závierky ŽSK

Žilinský samosprávny kraj
Komenského 48
011 09 Žilina

www.zilinskazupa.sk
facebook: Žilinský Samosprávny Kraj
instagram: zilinskykraj
flickr: Žilinská župa

© Žilinský samosprávny kraj, 2023